

BULLETIN

1/2010

ČESKÁ KOMORA ARCHITEKTŮ

ArchiCAD a EcoDesigner - efektivně na úspory

Díky zásuvnému modulu EcoDesigner je ArchiCAD (ArchiCAD 13 i ArchiCAD SE2010) prostředím, kde lze velmi jednoduše optimalizovat budovu z hlediska spotřeby energie již v úvodních fázích projektu. EcoDesigner využívá virtuální budovu k rychlému generování komplexního porovnání spotřeby energie různých variant návrhu, měsíční bilance energetických zisků a ztrát a dalších hodnot a napomáhá tak zvolit optimální řešení.

ArchiCAD 12 v rámci Programu pro mladé architekty za 69 400 Kč bez DPH. Více na <http://www.cegra.cz>

www . cegra . cz
tel. 257 310 090
fax 257 314 106

GRAPHISOFT.
ARCHICAD 13

BULLETIN ČESKÉ KOMORY ARCHITEKTŮ

oficiální čtvrtletník autorizovaných architektů v ČR

1/2010 / ROČNÍK 17

DATUM EXPEDICE: 23. 3. 2010

NÁKLAD: 4300 ks

REGISTRACE: MK ČR E 11062

ISSN: 1804-2066

YDAVATEL:

Česká komora architektů, Josefská 34/6, 118 00 Praha 1

IČ: 457 – 69 371, č. účtu: 19 28 14 03 39 / 0800

Tel.: 257 535 034, 257 532 287, fax: 257 532 285

www.cka.cc

REDAKCE:

Mgr. Markéta Pražanová – šéfredaktorka,

tel.: 257 535 034, e-mail: marketa.prazanova@cka.cc, info@cka.cc

Ing. Ludmila Cepáková, Kateřina Slaná – rubrika soutěže,

tel.: 542 211 809, e-mail: ludmila.cepakova@cka.cc

REDAKČNÍ RADA:

Ing. arch. Dalibor Borák, předseda ČKA

Ing. akad. arch. Jan Vrana, 1. místopředseda ČKA

Ing. arch. Jiří Merger, 2. místopředseda ČKA

Ing. arch. Michal Gabriel, člen představenstva ČKA

Akad. arch. Jan Sapák, člen představenstva ČKA

Ing. arch. Pavel Rada, předseda dozorčí rady ČKA

Ing. arch. Josef Panna, 1. místopředseda dozorčí rady ČKA

Ing. Petr Velička, 2. místopředseda dozorčí rady ČKA

Ing. arch. Karel Doležel, člen dozorčí rady ČKA

JAZYKOVÁ KOREKTURA:

Mgr. Josef Šebek

TITUL:

Eva Wagnerová – vítězný soutěžní návrh na řešení krajiny Nečína

LAYOUT:

Radek Michel

Obálka – MgA. Andrea Hrušková

GRAFICKÁ PŘÍPRAVA:

PROPAGANDA – Radek Michel

Kafkova 10, 160 00 Praha 6-Dejvice

Tel./fax: 224 310 382

www.propagandadesign.cz

TISK:

TISK HORÁK, Ústí nad Labem

DISTRIBUCE:

Bulletin ČKA je bezplatně rozeslán všem architektům autorizovaným ČKA a investičním odborům magistrátů a větších měst.

UZÁVĚRKA PŘÍŠTÍHO ČÍSLA: 21. 5. 2010

UPOZORNĚNÍ: U inzercí a podepsaných článků se redakce nemusí ztotožňovat s obsahem. Pokud není uvedeno jinak, obrázky pocházejí z archivu autorů textů.

OBSAH

Aktuality

Úvodní slovo předsedy ČKA Dalibora Boráka	4
Oznámení: Vyloučení z profesního pojištění	4
Kontakty na Kancelář ČKA	4
Pozvánka na valnou hromadu ČKA 2010 v Pardubicích	5
Pozvánka na konferenci o soutěžích v Brně	6
Školení porotců architektonických soutěží	6
Pocta ČKA 2010 – výzva k zasílání nominací	7
80. narozeniny Ernsta Tugendhata (Sapák)	8
Grand Prix architektů 2010 – výzva k zasílání prací	8
Putovní výstavy Přehlídka diplomových prací 2009	8
Pozvánka na předání Pocty ČKA 2009 (Pražanová)	9
Osobnosti nominované na Poctu ČKA – Zdeněk Plesník (Švácha, Všečetka)	9
Seminář ČKA: Aplikace technických norem (Veselý)	12
Seminář ČKA: Urban Sprawl (Lacina)	13
Fórum o krajině (Stránský)	14
Pasivní koncept III (Brotánek)	15
Nové knihy	18
Akce	19
Rozdělení grantů NČA	20
Technologie: Ventilační systém (Janošec)	32

Téma: Architekti a program Zelená úsporám

Požadavky na rozsah dokumentace a oprávnění architektů v programu (Pražanová)	33
Současná situace při rozdělování financí, vznik manuálu (Pražanová)	36
Konference: Úspora energie v historicky cenných budovách	36

Legislativa

Burza práce	37
Výběr nových ČSN (Kratohvílová)	38
Proč architekti nemusí mít živnostenský list (Plos)	38
K novele zákona o veřejných zakázkách z pohledu architektonického soutěžení (Plos)	39
K odpovědnosti zhotovitele projektu za škodu (Kadlec)	41
Označování dokumentů autorizačním razítkem	41
Přehled právních předpisů (Plos)	42
Nové zákony a vyhlášky (Kadlec)	43
Dotazy (Plos, Pražanová)	44
Smlouva o architektonické dílo mezi českou a britskou stranou (Telec)	45

Oficiální informace

Zápis z jednání o architektonických soutěžích (Cepáková)	47
Justiční palác – přehlídka nešvarů při zadávání veřejných zakázek (Pražanová)	48
ČKA vyzvala k doplnění protikorupčního balíčku (Sapák, Pražanová)	49
Architektonické soutěže v české praxi – Strahov (Fetterle, Linha, Kozel, Dvořák)	50
Odpovědnost za nezávislost na vypisovateli soutěže je na porotcích samých (Pražanová)	53
Celoživotní profesní vzdělávání – přehled akcí	53
Stížnost na činnost dozorčí rady a Stavovského soudu (Ackermann, Jeník, Borák)	54
ČKA ředitele Zatloukala finančně nevydírala (Pražanová)	55
Nepodložená kritika ČKA od Ivana Kroupy (Kroupa, Borák)	55
Závěry analýzy ACE ke krizi z ledna 2010 (Pavelková)	56
Konference EFAP v rámci švédského předsednictví Radě EU (Pavelková)	56
Výběr témat projednávaných představenstvem ČKA v uplynulém čtvrtletí (Pražanová)	57
Zápis ze společného setkání orgánů konaného dne 19. 1. 2010 (Čuříková)	59

Soutěže

60

Dobrý den,

jsme opět před valnou hromadou Komory. Dívám se zpět a hodnotím, co se povedlo a co ne. Je jasné, že hlavní úkol – zlepšovat postavení architektury, a tím i architektek a architektů ve společnosti – zůstává stále stejný.

Je také jasné, že pro naše postavení i pro celkovou atmosféru pro práci je mimo jiné rozhodující, jak jsou zadávány VEŘEJNÉ ZAKÁZKY. Jsou modelem, který je automaticky následován také privátní sférou.

Zaráží mne jen, že i přes poměrně masivní kampaň Komory byly např. v roce 2008 vypsaný jen čtyři projektové architektonické soutěže, zatímco bylo zadáno celkem 1500 veřejných zakázek na projektové práce. ČKA přitom cíleně vysvětluje rozhodujícím zadavatelům veřejných zakázek přednosti vyhledávání architekta (záměrně nepoužívám výrazu „dodavatele projektu“) prostřednictvím veřejné anonymní ARCHITEKTONICKÉ SOUTĚŽE.

Zdá se, že společnost architektonickou soutěž NECHCE. Proč? Nabízí se možná odpověď – architektonická soutěž je nejtransparentnějším prostředkem výběru a to může být pro současné zadavatele problém. Osobně ale věřím, že existuje část zadavatelů, kteří by se chtěli chovat slušně, jen nemají dostatek informací ani důvěry. Mají zodpovědnost za „svěřené peníze“, a podívám-li se na architektonickou soutěž povrchně, pak lze konstatovat, že se JEVÍ jako poněkud nepředvídatelná, a tedy nespolehlivá. A nepomůže, že ve většině zemí Evropy všichni vědí, že to NENÍ pravda.

Nelze pominout, že po patnácti letech systematické snahy prokázat, že architektonická soutěž je spolehlivá, přišla silně medializovaná soutěž na novou budovu Národní knihovny ČR. Selhání vypisovatele soutěže, poroty i selhání světové organizace architektů UIA při formulování stanovisek o regulémosti soutěže způsobily, že nebylo možno použít jejího výsledku.

Žijeme v mediální době a to, jak se věci JEVÍ, je při rozhodování většinou důležitější než to, jaké věci skutečně JSOU. Takto ostatně vysvětluje řada teoretiků architektury také údajný rozpor mezi nahlížením většinové společnosti a architektů na současnou architekturu. Zjevně to platí i pro nahlížení NA PROCES, kterým architektura vzniká. Tedy i pro nahlížení na soutěže. Co s tím? Slyším jednoduchou odpověď – Komora musí vytvořit přitažlivý obraz soutěží.

Jsem přesvědčen, že Komora musí zaměřit své úsilí především na to, jak věci JSOU, a to dělá. V posledních měsících byli členové orgánů přijati všemi rozhodujícími ministry nebo jejich náměstky, Komora oslovila všechny politické strany s nabídkou využít tématu průhlednosti zadávání veřejných zakázek na stavby a architektonických soutěží v jejich volebních programech, představenstvo rozhodlo, že hlavním motivem letošní valné hromady bude zadávání veřejných zakázek a architektonická soutěž.

Musíme se však věnovat také tomu, jak se architektonické soutěže JEVÍ. A to zdaleka není jen věcí Komory jako instituce. To je věcí všech architektů.

Obrazu soutěží určitě nepomůže, když nezávislá porota složená z renomovaných architektů přehlédne, že návrh, který vyhrál, vybočuje z předpokládaného ekonomického rámce. Když je navržené technické řešení zjevně neúměrně komplikované. Když z mnohých soutěžních návrhů, poměříme-li je s požadavky zadavatele, přímo čiší, že autorům šlo více o to, jak se jejich návrhy JEVÍ, než jaké JSOU. Připomeňme, že velmi často napadají architekti, kteří neuvítzili, průběh soutěže i výběr poroty.

Poměr mezi tím, jak se výsledek JEVÍ a jaký JE, musí architekt při navrhování domů neustále prověřovat a zpravidla se snaží dosáhnout souladu – tedy pravdy. Myslím, že kdyby každý z nás uplatnil stejný princip i při jakémkoliv zmínce o soutěžích, byli bychom na tom lépe.

Dalibor Borák,
předseda České komory architektů

VYLOUČENÍ ARCHITEKTŮ Z PROFESNÍHO POJIŠTĚNÍ

Kancelář ČKA si dovoluje upozornit, že všichni architekti, kteří neprovedou do 30. 6. 2010 úhradu dlužné částky za profesní pojištění za rok 2008 (1140 Kč) a 2009 (1140 Kč), budou z účasti na profesním pojištění zajišťovaném Českou komorou architektů VYLOUČENI.

KONTAKTY PRACOVNÍKŮ KANCELÁŘE ČKA

Úřední hodiny Kanceláře ČKA: pondělí až pátek 8–16 h

Praha

Adresa: Josefská 34/6, 118 00 Praha 1-Malá Strana
Tel.: 257 532 287, fax: 257 532 285

Brno

Adresa: Starobrněnská 16/18, 602 00 Brno
Tel.: 542 211 809, tel./fax: 542 215 652

Tel.: 257 532 186

JUDr. PhDr. Jiří Plos – sekretář ČKA

Milena Ondráková – sekretář DR a AR ČKA, informace a přihlášky k autorizaci, správa databáze

Tel.: 257 532 287

Bc. Lenka Šimonová – recepce, náhrady ztráty času, pošta
Olga Klementová – recepce, náhrady ztráty času, pošta

Tel.: 257 532 430

Ing. Tamara Čuříková – ředitelka Kanceláře ČKA

Lenka Dytrychová – příspěvky, účetnictví, databáze, NF Arcus

Tel.: 257 535 034

Ing. Gabriela Dufková – tajemnice pracovních skupin ČKA, organizace akcí spojených s činností ČKA

Radka Kasalová – sekretář StS ČKA

Mgr. Mgr. Dita Pavelková – webové stránky, zahraničí, vzdělávání architektů, přehlídky, výstavy, školy

Mgr. Markéta Pražanová – šéfredaktorka Bulletinu ČKA, informační a tiskový servis, vydávání publikací a tiskovin ČKA, tisková mluvčí

Tel.: 542 211 809

Ing. Ludmila Cepáková – soutěže a veřejné zakázky

Kateřina Slaná – soutěže a veřejné zakázky

E-mailové adresy pracovníků Kanceláře ČKA: jméno.příjmení@cka.cc **Více informací: www.cka.cc**

XVII. VALNÁ HROMADA ČKA 2010

Sobota 17. dubna 2010 Pardubice

V souladu s ustanovením § 25 odst. 1 a odst. 2 zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů, se představenstvem svolává XVII. valná hromada České komory architektů 2010 dne 17. dubna 2010 v univerzitní aule A1 Univerzity Pardubice, Studentská 95, Pardubice.

NÁVRH PROGRAMU

PÁTEK 16. DUBNA 2010

- 17.00 Prohlídka Fakulty chemicko-technologické Univerzity Pardubice (vítězná realizace Grand Prix architektů 2009, autoři L. Kuba, T. Pilař) – nutná rezervace na gabriela.dufkova@ccka.cz
- 19.00 Společenský večer

SOBOTA 17. DUBNA 2010

- 9.30–10.00 Registrace účastníků valné hromady
- 10.00–10.10 Zahájení jednání valné hromady – slovo předsedy na hlavní téma Veřejné zakázky – architektonické soutěže
- 10.10–10.20 Vystoupení hostů
- 10.20–10.30 Návrh a odsouhlasení předsedajících valné hromady, programu valné hromady, složení návrhové, volební a mandátové komise
- 10.30–11.00 Zpráva o plnění usnesení valné hromady ČKA 2009
Zpráva o činnosti ČKA
Výsledky hospodaření ČKA za rok 2009 a návrh rozpočtu ČKA na rok 2010
Rozprava / diskuse
- 11.00 Otevření kandidátních listin
- 11.00–11.30 Vystoupení kandidátů do samosprávních orgánů Komory
- 11.30–13.00 Diskuse na téma Veřejné zakázky – architektonické soutěže
- 12.30 Uzavření kandidátních listin a zahájení voleb
- 13.00–13.30 Přestávka
- 13.30–15.15 Změny řádů České komory architektů
- 14.15 Uzavření volebních ureň a ukončení voleb
- 15.15–15.45 Vyhlášení výsledků voleb do samosprávních orgánů ČKA
- 15.45–16.45 Usnesení valné hromady ČKA 2010
Závěrečné slovo
- 16.45 Ukončení valné hromady ČKA 2010

Časový program je orientační a může být v průběhu valné hromady usnesením změněn.

INFORMACE

Podrobnější informace o programu spolu s dalšími podklady pro konání valné hromady naleznete na www.ccka.cz a v souladu s § odst. 1 Jednacího řádu VH ČKA budou všem autorizovaným osobám odeslány e-mailem nejpozději 10 dnů před jejím konáním. Vytisknuté podklady pro jednání valné hromady je možné zájemcům na vyžádání zaslat také poštou.

VOLBY DO ORGÁNŮ ČKA – VÝZVA

Dovolujeme si vyzvat na základě § 6 Jednacího řádu valné hromady ČKA zájemce o kandidaturu do orgánů ČKA, aby zaslali krátký text a fotografii na adresu gabriela.dufkova@ccka.cz nejpozději do 10. dubna 2010. Údaje budou zveřejněny na webových stránkách www.ccka.cz a zároveň vytištěny pro účely jednání valné hromady ČKA. O svém zájmu kandidovat tak můžete informovat širší členskou základnou.

Do orgánů ČKA lze kandidovat i přímo na valné hromadě dne 17. 4. 2010 v Pardubicích.

Doprovodným programem Valné hromady ČKA 2010 bude prohlídka Fakulty chemicko-technologické Univerzity Pardubice (vítězná realizace Grand Prix architektů 2009, autoři L. Kuba, T. Pilař), foto archiv ČKA

MEZINÁRODNÍ SYMPOZIUM ARCHITEKTONICKÉ SOUTĚŽE

Rektorát VUT, Antonínská 548/1, Brno
9. dubna 2010, 9–18 h

Architektonická soutěž je vyspělý, specifický a osvědčený typ soutěže formovaný dlouhou tradicí. Účelem soutěže je vybrat ten nevhodnější návrh na základě porovnání všech získaných řešení, a tím i schopný autorský tým. Zároveň soutěž přináší názor kvalifikované odborné poroty, která se skládá jak ze zástupců investora, tak z nezávislých odborníků.

Architektonická soutěž – jako princip je známa již po staletí – mobilizuje nejlepší lidské schopnosti a je zároveň ověřeným způsobem, jak vytěžit pro veřejný zájem v rámci možností ty nejlepší výsledky. Jedná se o ověřený model, historické záznamy svědčí o soutěžích již několik století, systematicky je pak architektonické soutěžení rozvíjeno a zdokonalováno již více než 160 let. V civilizovaných zemích je považována za jeden z nejproduktivnějších a zároveň nejspravedlivějších způsobů, jak najít autora stavby.

Důvodem k takové soutěži je předně hospodárné nakládání s veřejnými penězi. Skýtá největší naději směřovat vynaložené finance za co největší a nejtrvalejší protihodnotu. Je to efektivní konání mířící k nejlepšímu zhodnocení jak veřejných peněz, tak i cenných veřejných prostor nebo pozemků.

Architektonická soutěž je v uzavřeném čase vyhodnocována s užitím dlouhodobě kultivovaných a mezinárodně sdílených způsobů početnou porotou, skládající se jak ze zástupců vypisovatele (investora), tak i z nezávislých odborníků (architektů, urbanistů, dopravních expertů, památkářů).

Architektonické soutěže ovšem vypisují někdy i soukromí vypisovatelé. V některých případech je pobídkou veřejný zájem (to když sdílejí nebo užívají cenný prostor – centra měst), jsou však i případy zcela dobrovolného uspořádání, které mají původ ve vnitřní vyspělé kultuře takových subjektů.

PROGRAM / Sympozium bude připraveno tak, aby jeho dopad v probírané tematice byl co nejkvalitnější a nehlubší. Každý z přednášejících má vymezen dvacetiminutový prostor na vlastní vystoupení, ke kterému je připojena patnáctiminutová doba pro diskusi. Běh přednášek bude přerušován přestávkou na oběd a přestávkou na kávu, jejíž součástí je jednoduché občerstvení i pro auditorium. V 17 hodin proběhne pódiová diskuse.

TÉMA / V průběhu symposia budou nadneseny nejzávažnější otázky, jež problematiku architektonických soutěží a zadávání veřejných zakázek na projekty nejčastěji postihují. Nezanedbatelný prostor bude věnován otázkám z pléna, aby byla vyvolána plnokrevná diskuse.

CÍL / Sympozium má za cíl společným dialogem posunout odbornou pospolitou vědomost a všeobecnou informovanost o architektonických soutěžích na vyšší úroveň. Bude platformou, kde v jeden moment budou diskutovat špičkoví zkušení odborníci jak na právní, tak na věcnou stránku tematiky i další zájemci, kteří nebudou přímo přispívat referáty.

KOMU JE SYMPOZIUM URČENO / Problematika architektonických soutěží se týká především zástupců veřejné správy, investorů a zadavatelů, stavebníků, developerů, architektů a projektantů, právníků. Rovněž jsou vítáni zájemci z řad studentů architektury a další odborná veřejnost.

PŘEKLAD / Sympozium bude probíhat v anglickém jazyce, simultánně bude tlumočeno kvalitním kabinovým překladem do českého jazyka.

PŘEDNÁŠEJÍCÍ

Arq Dr John de los Angeles / Britský architekt a dřívější činovník RIBA zodpovědný za soutěžení, má velké zkušenosti s pořádáním soutěží nejen ve Velké Británii.

Paula Huotelin / Architektka SAFA (Finská asociace architektů), generální tajemník SAFA, 2004 a 2005 člen Výkonné rady ACE, zpravodajka Pracovní skupiny pro veřejné zakázky a architektonické soutěže ACE. Huotelin bude přednášet o situaci ve skandinávských zemích (např. ve Finsku bylo uspořádáno téměř 2000 architektonických soutěží a těší se stotřicetileté tradici soutěžení, připomenuty budou rovněž práce Alvara Aalta a jeho četná díla, která vzešla ze soutěží).

Rafael Pellicer / Právník dlouhodobě pracující na poli organizování architektonických soutěží i jiných typů soutěží týkajících se projektování ve Španělsku. K rozpravě symposia přispěje především porovnáním praxe v jednotlivých částech Španělska.

DI Georg Pendl / Prezident Rakouské komory architektů a inženýrů, předseda pracovní skupiny pro soutěže ACE (Architects Council of Europe). Praktikující architekt s velkými zkušenostmi s pořádáním soutěží. Soutěžení v Rakousku porovná se všeobecnou zkušeností v EU.

JUDr. PhDr. Jiří Plos / Sekretář České komory architektů, specialista na stavební právo a autorská práva v architektuře. Představeny budou konkrétní souvztažnosti zadání veřejné zakázky na základě vítězství v architektonické soutěži včetně autorskoprávní problematiky, která se toho dotýká.

Prof. Ing. arch. Miroslav Masák / Architekt, vysokoškolský profesor a bývalý poradce prezidenta Václava Havla, v roce 2007 získal Poctu České komory architektů. Jeden z nejzkušenějších porotců, byl mnohokrát také předsedou poroty. Srovnány budou zkušenosti soutěžení na konci 60. let, deficit soutěžení v letech 1979–1988 a situace od roku 1990.

Akad. arch. Jan Sapák / Architekt, publicista, teoretik a historik architektury. Publikuje v předních českých i zahraničních odborných časopisech, přednáší. Člen Pracovní skupiny pro soutěže ČKA. Promluví o kořenech soutěžení, o spontánním soutěžení a soutěžích uměle organizovaných. Vyústěním celé promluvy bude vyhodnocení kvalitativních dopadů na celkovou úroveň architektury a důsledná polemika s mýty, které soutěžení, a zejména pak otázku vrcholné architektury provázejí.

Ing. Martin Svoboda / Počítačový inženýr, programátor, posléze ředitel Národní technické knihovny, vyhlašovatel soutěže na novou budovu knihovny v roce 2000, člen porot na budovy knihoven v Hradci Králové a v Ostravě promluví o zkušenostech s vypsáním a výsledkem soutěže. Budova NTK v roce 2009 získala řadu prestižních ocenění: cena Klubu Za starou Prahu pro nejlepší novostavbu v historickém prostředí, Stavba roku – cena primátora hl. m. Prahy a cena Státního fondu životního prostředí ČR za infrastrukturu, titul „vynikající betonová konstrukce“ v soutěži ČBS, zvláštní cena poroty soutěže Best of realty.

PŘIHLÁŠKY / Ludmila Cepáková, e-mail: ludmila.cepakova@cka.cc, tel.: 542 211 809. Účastnický poplatek (pro nečlena ČKA: 1800 Kč, pro členy ČKA: 200 Kč) je možno uhradit hotově v brněnské kanceláři ČKA (Starobrněnská 16/18, Brno) nebo pražské kanceláři ČKA (Josefská 34/6, Praha 1) anebo poukázat na účet číslo: 1928140339/0800. Při bezhotovostní platbě je nutné uvést variabilní symbol, který vám bude sdělen při potvrzení účasti. Autorizované osoby uvedou jako variabilní symbol číslo své autorizace.

ŠKOLENÍ POROTCŮ

V tomto roce plánuje brněnská kancelář uskutečnit školení porotců o architektonických (urbanistických) soutěžích. Školení bývá organizováno a vedeno pracovní skupinou představenstva ČKA pro soutěže a koná se vždy v místě bydliště převládajícího počtu přihlášených zájemců. Pokud máte zájem se proškolit, kontaktujte prosím Kateřinu Slanou z brněnské kanceláře (e-mail: katerina.slana@cka.cc,

tel.: 542 211 809). Vaše žádosti evidujeme, jakmile bude stanoven pevný termín školení, budou všichni zájemci v dostatečném časovém předstihu informováni. Evidenci vyškolených porotců naleznete na webových stránkách: http://www.cka.cc/souteze/seznam_porotcu/?sablon=rubrika_porotci.

POCTA ČESKÉ KOMORY ARCHITEKTŮ 2010

VÝZVA K NOMINOVÁNÍ OSOBNOSTÍ

Česká komora architektů vyzývá odbornou veřejnost k podávání nominací na udělení Pocty ČKA 2010 význačným osobnostem v oboru, které se svou prací i morálním kreditem výrazně započaly do moderní historie české architektury. Pocta je udělována živým architektům, teoretikům či pedagogům, může být udělena rovněž in memoriam.

► Návky na nominaci k udělení Pocty ČKA mohou podávat všichni autorizovaní architekti, pedagogové, teoretikové, kritikové i historikové architektury, spolky architektů, školy a fakulty architektury v ČR i další odborníci.

► Nominace musí obsahovat písemné odůvodnění v rozsahu minimálně 15 řádků, seznam nejvýznamnějších prací navrhového a/ nebo realizovaného studia či studie. V případě nedostatek pořádaných podniků bude nominace vyloženě z posuzování.

► Návky zasílejte e-mailem na adresu: info@ccka.cz, případně poštou na adresu Česká komora architektů, Josefská 34/5, 110 00 Praha 1.

► Termín odevzdání návrhů: do 30. června 2010.

HISTORIE UDĚLOVÁNÍ POCTY ČKA

U zavedení tradice Pocty rozhodlo představenstvo ČKA v roce 2000 s cílem ocenit mimořádné osobnosti na poli architektury. Tuším k velkému počtu vynikajících architektů, kteří se v minulém režimu nedočkali žádného významnějšího ocenění své práce a firstních postojů, bylo v předchozích letech tato ocenění udělena většinou mlaďství architektů in memoriam.

Seznamem, jím by měla být Pocta ČKA udělena, vybírá odborná komise z dalších nominací. Sestavu komise schvaluje představenstvo ČKA. Při příležitosti udělení Pocty je vždy vydán katalog a uspořádáno slavnostní oděry.

Sestavu sboru komise Pocty ČKA 2010: Rostislav Švácha, Václav Aučický, Michal Kachout, Petr Kráča, Jan Šapák, náhradníci: Josef Kizica, Jakub Poňáček.

LAUREÁTI POCTY ČKA

2000

Bedřich Buchholz
in memoriam

Petr Vofara
in memoriam

Ladislav Tás
in memoriam

2001

Fik Ortal
in memoriam

Otto Bachmayer
in memoriam

Bedřich Štefan
in memoriam

Zdeněk Jánca
in memoriam

2002

Josef Kavčílek
in memoriam

2003

Josef Poňáček
in memoriam

2004

2005

Karel Hubáček
in memoriam

2006

Miroslav Nešák
in memoriam

2007

Alena Štroušková
in memoriam

2008

Miroslav Žabě
in memoriam

2009

Emil Příkrýl
in memoriam

ERNST TUGENDHAT

V pondělí 8. března se dožil významného životního jubilea 80 let významný filozof Ernst Tugendhat. Pro dějiny architektury je zajímavý také tím, že je posledním žijícím autentickým obyvatelem slavné vily, která se stala podílníkem na změně architektonického myšlení. V dětství absolvoval české školy, poté co s rodiči před nacismem unikl na západ, i školy švýcarské, nakonec Colegio Americano v Caracasu. Studoval také na amerických univerzitách ve Stanfordu, absolvoval ve Freiburgu. Je žákem Martina Heideggera, jehož četba ho nakonec již v mládí přived-

la k filozofii. Později se stal kritikem fenomenologie a spíše stoupencem americké pozitivistické školy. Ernst Tugendhat se programově úvahám o architektuře vyhýbá, cenné jsou však jeho negativistické postřehy o ní.

V 80. letech měl v Praze v bytě Petra Rezka přednášku v rámci podzemní univerzity Husovy nadace. Pozoruhodné je, že datum jeho narození připadlo na den před 80. narozeninami Tomáše Garrigua Masaryka, na což neopomenul poukázat.

Jan Sapák

GRAND PRIX ARCHITEKTŮ 2010 – VÝZVA K ZASÍLÁNÍ PRACÍ

Obec architektů ve spolupráci s Českou komorou architektů organizuje XVII. ročník soutěžní přehlídky realizovaných staveb Grand Prix architektů – Národní cena za architekturu 2010.

KATEGORIE

- | Architektonický design, drobná architektura a výtvarné dílo v architektuře
- | Interiér
- | Krajinářská architektura a zahradní tvorba
- | Novostavba
- | Rodinný dům
- | Rekonstrukce
- | Urbanismus

PODMÍNKY

- 1) Do soutěže se přijímají architektonická a výtvarná díla v uvedených soutěžních kategoriích, která byla realizována na území vymezeném státní hranicí České republiky s datem dokončení po 1. lednu 2009 (pokud se nezúčastnila již loňského ročníku GPA). Pro kategorie Krajinářská a zahradní tvorba a Urbanismus jsou stanoveny výjimky.
- 2) Soutěž je přístupná českým i zahraničním autorům.
- 3) Počet prací přihlášených autorem do soutěže nebo do jednotlivých kategorií není omezen.

REGISTRAČNÍ POPLATKY

Registrační poplatek je stanoven na 2500 Kč za každý panel pro všechny účastníky soutěžní přehlídky. V případě, že nebude průvodní zpráva i v anglickém jazyce, dojde k navýšení poplatku o 1000 Kč. Registrační poplatek je možno uhradit buď hotově při odevzdání panelů, nebo poukázat složenkou či převodním příkazem na účet Obce architektů, č. ú.: 1922253359/0800, variabilní symbol: 2009. U poukazovaných plateb bude při odevzdávání panelu požadován doklad o zaplacení.

TERMÍNY

Uzávěrka pro doručení přihlášeného díla včetně dokumentace: 6. 5.–7. 5. 2010 (9–16 hodin) v kanceláři Obce architektů, Revoluční 23, Praha 1.

Slavnostní vyhlášení výsledků a předání cen proběhne 24. června 2010 ve Veletržním paláci v Praze.

Požadovaná dokumentace a další informace včetně přihlášky do soutěžní přehlídky jsou ke stažení na www.grandprix-architektu.cz

PUTOVNÍ VÝSTAVA DIPLOMEK

Soutěžní Přehlídka diplomových prací vypisovaná každoročně Českou komorou architektů nyní putuje po zúčastněných vysokých architektonických školách. Výsledky desátého ročníku soutěže byly vyhlášeny v září loňského roku v sídle ČKA a jsou publikovány v samostatném katalogu, v Bulletinu ČKA 4/2009 a na webových stránkách www.diplomy.cz a www.cka.cc.

TERMÍNY PUTOVNÍ VÝSTAVY:

- 15.–9. 10. 2009 – sídlo České komory architektů, Praha
- 5.–7. 11. 2009 – Olomoucké dny architektury a stavebnictví (jen oceněné soutěžní návrhy)
- 24.–26. 11. 2009 – Betonářské dny Hradec Králové (jen oceněné soutěžní návrhy)

- 3.–17. 12. 2009 – ZF MZLU Lednice
- 22. 1.–2. 2. 2010 – VŠUP Praha (jen oceněné soutěžní návrhy)
- 5. 2.–19. 2. 2010 – ČZU Praha (jen oceněné soutěžní návrhy)
- 22. 2.–5. 3. 2010 – AVU Praha
- 15. 3.–29. 3. 2010 – FA VUT Brno
- 9. 4.–27. 4. 2010 – FA TUL Liberec (jen oceněné soutěžní návrhy)
- 14. 5.–10. 6. 2010 – FA ČVUT Praha

Instalace Přehlídky diplomových prací na ČZU Praha, foto: Dita Pavelková

PŘEDÁNÍ POCTY ČKA EMILU PŘIKRYLOVI – 22. 6. 2010

Pocta ČKA 2009 bude předána prof. Emilu Prikrylovi 22. června 2010 v 15 hodin v Galerii Benedikta Rejta v Lounech. Při příležitosti udělení tohoto ocenění je připravován Českou komorou architektů ve spolupráci s vydavatelstvím Arbor Vitae katalog.

Česká komora architektů jednou za rok oceňuje mimořádnou osobnost z oboru udělením Pocty ČKA. Odborná komise Pocty ČKA 2009, která pracovala ve složení Ing. arch. Ondřej Císlar, prof. Ing. arch. Ladislav Lábus, prof. Ing. arch. Petr Pelčák, prof. Ing. arch. Jaroslav Šafer, doc. PhDr. Oldřich Ševčík, Ing. arch. Karel Doležel (náhradník), se rozhodla na podzim loňského roku nominovat na udělení ceny prof. Ing. akad. arch. Emila Prikryla. U příležitosti slavnostního ceremoniálu proběhne křest katalogu Prikrylova díla.

Emil Prikryl je považován za významného architekta, pedagoga a myslitele, který se několik desítek let úspěšně věnuje vzdělávání nových generací architektů. Z jeho děl zaujala českou, ale i zahraniční odbornou veřejnost realizace Galerie Benedikta Rejta v Lounech dokončená v roce 1998, která je u nás považována za nejvýraznější stavbu porevoluční éry.

Viz též www.cka.cc a Bulletin ČKA 3/2009, str. 5.

ZDENĚK PLESNÍK

Od ledna 2009 přinášíme medailony méně známých osobností, které byly v minulosti nominovány na Poctu České komory architektů. Zdeněk Plesník byl nominován dvakrát, v roce 2002 a 2005, proto jej představujeme jako další významnou osobnost v našem seriálu.

Zdeněk Plesník byl skromný a soustředěný muž. Možná proto zůstává málo známý mimo svůj Zlín, se kterým byl životně i pracovně spojen. V roce 1998 byly jeho práce poprvé uceleně představeny Ladislavou Horňákovou na komorní výstavě ve Státní galerii ve Zlíně. Text Rostislava Šváchy, jehož zkrácenou verzi publikujeme v tomto Bulletinu, byl napsán o tři roky později pro katalog výstavy 3 vily architekta Zdeňka Plesníka – Zikmundova, Hanzelkova, Liškova, kterou uvedla v roce 2001 Galerie Jaroslava Fragnera pod vedením Soni Ryndové, s reprízou ve Zlíně a Brně. Následovala Cena města Zlína, udělená Zdeňku Plesníkovi v roce 2001, a nominace na udělení Pocty ČKA (podaná architektem Ludvíkem Grymem), kterou ale nezískal. Ve stejném období vzaly za své některé jeho vynikající domy: přestavěn byl objekt Fotografie a vila Jiřího Hanzelky (obojí ve Zlíně), zdevastována byla Liškova vila. Jiná Plesníková díla se naopak stala ještě za jeho života nemovitými kulturními památkami: Zikmundova vila (v roce 2000) a hvězdárna ve Valašském Meziříčí. Modely jeho domů a originální kusy jeho nábytku získávají do svých sbírek přední české galerie.

Po architektové smrti v roce 2003 jsme se rozhodli pokračovat v dokumentaci jeho díla, započaté třemi vilami. Snahou bylo zachytit zejména nejstarší, rychle se měnící stavby v ještě autentické podobě. Tak vznikl soubor diapositivů studia Toast images, z nichž zde premiérově publikujeme několik ukázek. Doplnujeme je jedním dosud neznámým Plesníkovým nerealizovaným návrhem – domem s cukrárnou rodiny Malotovy z roku 1946, určeným pro centrum Zlína, do ulice Dlouhé (realizace se návrh nedočkal kvůli střizlivému odhadu vývoje poválečné situace v Československu panem Malotou).

Portrét Zdeňka Plesníka v jeho bytě v Drofových Věžových domech ve Zlíně, 2001

Mnohem více než pocty a výstavy, kterými byl spíše překvapen, byl Plesníkovi respekt několika generací jeho kolegů. Architektova osobnost byla charakteristická – podobně jako jeho dílo velkou formou – „velkým formátem“, sídlícím v jeho spíše drobné postavě. Při čaji (častěji ale za zvuku nekonečně piskající konvice) dovedl s noblesními, ostrými i vlídnými gesty popisovat oddaný smysl pro řemeslo, odporovaný například u čínských štukatérů při stavbě jeho vysílače v Peking.

Petr Všečeka

Na padesátá léta v české architektuře dvacátého století jsme dosud převážně hleděli jako na monolit sorely, která jako by architektům vůbec neumožňovala projevit se jako silné individuality. Teprve v posledních letech se odhodláváme zadívat se na padesátá léta v české architektuře pozorněji a podrobněji.

Situace se dnes začíná jevit asi tak, že paralelně s doktrinářskou a oficiální sorelou si uhlají jisté právo na život také jiný architektonický směr. Nemohl, pravda, okatě přiznávat své vazby k meziválečné domá-

ci i k soudobé světové architektuře, byť si leccaké zachoval. Nemohl se rozvíjet na výsluní přízně dobových architektonických časopisů a také on se musel přidržovat tradičnějších čili především novoklasicistních architektonických forem.

Architektem, který si v padesátých letech vymohl nejsvobodnější pozici, a dokázal tehdy vybudovat stavby, které obstojí i před nejpřísnějšími kritérii kladenými na českou architekturu dvacátého století, byl především Zdeněk Plesník ze Zlína.

Zdeněk Plesník, Návrh na Malotův dům s cukrárnou v ulici Dlouhé ve Zlíně, 1946

Zdeněk Plesník (nar. 1914) absolvoval nejprve výuku Janákova žáka Bohumíra Kupky na průmyslové škole v rodném Valašském Meziříčí (1930–1933), odkud odešel do speciálky Pavla Janáka na pražské Uměleckoprávní škole (1933–1937). Jak o tom svědčí dochované Plesníkovy školní práce z let 1935–1936, už tehdy vynikal jako skvělý kreslíř. V roce 1936 pomohla tato Plesníkova dovednost Jaromíru Krejcarovi zvítězit v soutěži na projekt pavilonu ČSR pro Mezinárodní výstavu umění a techniky v Paříži. Rok poté poznal Plesník soudobou pařížskou architekturu – včetně děl Perretových, důležitých pro jeho vlastní tvorbu padesátých let. Vytříbený funkcionalistický styl, jaký se tehdy pěstoval v Praze, a to mimo jiné v okruhu Janákových žáků, pomohl Plesník přenést do Zlína v obchodním a obytném domě ve Školní ulici (1938–1939), jehož projekt vypracoval v kanceláři místního stavitele Ferdinanda Sedláčka.

Později studoval také u Josefa Gočára (1939) a Jaroslava Fragnera (1945–1946) na pražské Akademii výtvarných umění. To však už prošel praxí v projekčním ateliéru zlínské firmy Baťa (1937–1939), který byl v roce 1945 zestátněn, tak jako celý Baťův obuvnický koncern, a postupně se transformoval do nynějšího Centroporjektu Zlín.

Plesníkova poválečná prvotina, výrobní hala strojírenského závodu MEZ v Hulíně (1950–1954), se mohla opřít o konstruktérské umění Konrada Hrubana, mistrovského brněnského statika. Skeletový a cihlový jazyk zlínské industriální nářečí použil Plesník v téže chvíli také ve složitěji komponovaném objektu hvězdárny ve Valašském Meziříčí (1950–1956).

Vnímavost k místním tradicím projevil Zdeněk Plesník ve dvou novostavbách v daleké Číně, v hlubotiskové tiskárně (1954), která patří k nejčistším příkladům perretovského stylu v české architektonické tvorbě padesátých let, a především v budově rozhlasového vysílače (1954–1956) v Pekingu.

V návrzích i realizacích pro Zlín z údobí 1950–1957 Plesník usiloval o udržení racionalistických pozic; s menším zdarem v soutěžním projektu sídla Krajského národního výboru ve Zlíně (1951–1952) či v budově místních Dopravních podniků (1956), s větším pak v civilním a opět zjevně perretovském objektu zlínských Kancelářských strojů (1957–1960).

Rok 1956, spojený s Chruščovovou kritikou Stalinova kultu, a tedy také s prolomením fronty nejdogmatictějších přívrženců sorely, přinesl pro poměry v české architektuře výrazný obrat a Plesník dokázal z této nové situace pohoťově těžit.

Stranou od těchto prací, vystavených zrakům veřejnosti i doktrinářským úsudkům ideologické kritiky, se zrodily Plesníkovy domy pro Miroslava Zikmunda (1953), Jiřího Hanzelku (1953–1955) a Zdeňka Lišku (1956–1959). Architekt do nich vložil monumentální plynoucí prostory, sotva dostižitelné i těmi nejvelkorysejšími prostorovými kompozicemi v rodinných domech od českých architektů meziválečného období. Útvar vily Jiřího Hanzelky navíc Plesníka podnítil k aplikaci loosovského Raumplanu. Po technologické stránce všechny tři domy vyznávají jako mistrovská hra se skladbou prefabrikátů, tedy jako téměř laboratorní prověření programu, který byl v tu chvíli ve Zlíně mimořádně aktuální a málokdo si dokázal představit jeho truchlivé vyústění v panelákové architektuře českých sídlišť šedesátých až osmdesátých let. V Plesníkově experimentování s prefabrikáty spočíval možná jeden z důvodů, proč výstavba těchto tří luxusních rodinných sídel pro soukromé objednavatele nenarazila na odpor.

Zhroutení ideologické základny sorely v roce 1956 dovolilo českým architektům rozhlédnout se znovu po západních novotách a vzorech, odsuzovaných do té chvíle jako kosmopolitní. Plynoucí prostor, jehož vidina nebyla Plesníkovi cizí, vedl například na Západě k preferenci fasád pouze z průhledného skla. Mies van der Rohe tehdy dospěl k vytříbenému typu curtain wall, zavěšené stěny, kterou tvořila kovová mříž vyplněná skleněnými deskami a připevněná na skeletový systém stavby v jistém odstupu od jeho sloupů. Plesníkovy experimenty se zavěšenými skleněnými pláštěmi možná pražské průkopníky (Karla Pragera, Jiřího Albrechta či Jaroslava Kadeřábka) o nějaký čas předběhly. V domě družstva Fotografie v centru Zlína (1956–1962) architekt narouboval závěsnou stěnu na typ funkcionalistického velkoměstského paláce s příznačnou baťovskou skeletovou kon-

Zdeněk Plesník, Strojírenský závod MEZ v Hulíně, 1950–1954, vpravo interiéř

Zdeněk Plesník, Trafostanice závodu MEZ v Hulíně, 1950–1954

Zdeněk Plesník, Kotelna závodu MEZ v Hulíně, 1950–1954

strukcí. Syntéza aktuální skleněné formy s moderní tradicí zlínské tektonické architektury dostala složitější podobu ve vůbec nejrozsáhlejší Plesníkově realizaci, monumentálním a podle architekta sebekritického mínění až zbytečně rozsáhlém komplexu textilních závodů Jiřího Wolkra v Prostějově (1956–1963). Polootevřené útvary ve formě U a dvou E Plesník navlékl na osu symetrie, podobně jako starší a uzavřenější formaci sklárny pro Albánii na neprovedeném projektu z roku 1952. Závodem Karlovarský porcelán v Nové Roli (1963) se definitivně uzavírá organicky rozvíjená tradice či survival batovské skeletové architektury. Jiný architektonický charakter už např. měla budova Výzkumného ústavu bavlnářského v Ústí nad Orlicí (1963), pro niž Plesník vyvinul unikátní hermeticky uzavřenou obálku, nebo Centropjekt Zlín od týmu Plesník – Příkryl – Krčmář – Šlesinger (1966–1968) či vysoká věž Výzkumného ústavu textilního v Liberci (1969–1978), jejíž mašinstické vyznění v ledačems vycházelo vstříc vidině Ocelového města, podle které by ráda střed Liberce přestavěla Školka SIAL.

Za zmínku stojí také neprovedený generel vlnářského kombinátu Mosilana v Brně (1970–1975) s kompaktní a z provozního hlediska maximálně úspornou skladbou objemů. V provozní budově družstva Fotografie ve Zlíně-Přílukách (1985–1990) a v některých nerealizovaných projektech z let sedmdesátých i osmdesátých se Plesník zkusil vydat do hájemství odvažněji tvarované skulptivní či plastické architektury.

Poměry politické normalizace po sovětské invazi v srpnu 1968, proti níž s velkým nasazením bojovali jeho bývalí zlínské klienti Jiří Hanzelka a Miroslav Zikmund, se Plesníkovi opravdu povážlivě stavěly do cesty. Stále

Zdeněk Plesník, Hvězdárna ve Valašském Meziříčí, 1950–1956

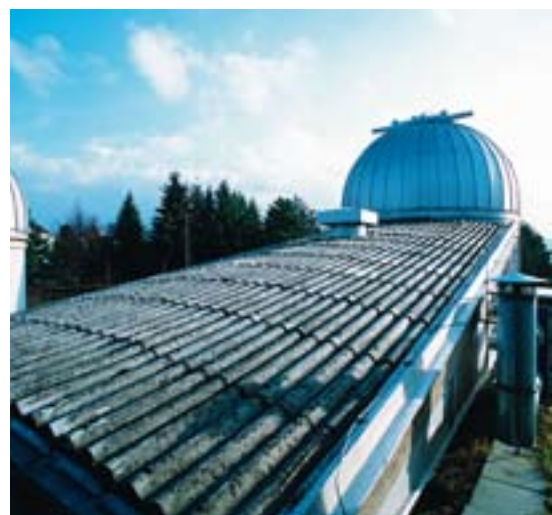
bolestněji se musel vyrovnávat s mylným vyústěním principů racionalizace, typizace a prefabrikace, jejichž slibný zlínský nástup kdysi na počátku své kariéry sledoval. Se stagnací a úpadkem stavebních technologií v podmínkách direktivně plánovaného hospodářství, s úplnou ztrátou smyslu pro kvalitu a s byrokratizací své architektonické profese. I ty nejdokonaleji promyšlené a nejlépe nakreslené Plesníkovy návrhy ztrácely v takových podmínkách svou osobitost. Dopadům posrpnové normalizace se architekt neuměl vyhýbat tak obratně jako dopadům sovětské normalizace v první polovině padesátých let. Mezi jeho stavbami z normalizačního období, které si udržely vysokou architektonickou kulturu, si přesto zaslouží zmínku nenápadný Dům služeb ve Zlíně (1974–1977), práce, která by dnes snadno zapadla do tvorby švýcarského týmu Diener+Diener nebo do jiného civilního a věcného postoje mezi proudy soudobé neomoderní architektury.

Jak se zdá, svá nejsilnější díla navrhl Zdeněk Plesník v padesátých letech, ba v jejich nejtemnějším úseku 1950–1956. Zdá se rovněž, že pro tuto dobu se stal nejvýznamnějším reprezentantem seriózní, to jest neideologizované větve tehdejší české architektury.

Z úvodního textu prof. Rostislava Šváchy v katalogu k výstavě Tři vily architekta Zdeňka Plesníka, která proběhla v Galerii Jaroslava Fragnera v roce 2001 pod vedením Petra Všečty.

Autoři snímků: Toast images: Dušan Tománek, Libor Stavjaník, 2001–2003

Redakčně kráceno a upraveno.

Zdeněk Plesník, interiéry a detail zastřešení hvězdárny ve Valašském Meziříčí, 1950–1956

APLIKACE TECHNICKÝCH NOREM

Česká komora architektů připravila v rámci cyklu celoživotního vzdělávání v sídle ČKA 25. listopadu seminář na téma ČSN. Problematiku uvádění technických norem do právních předpisů přednášel zástupce ÚNMZ Mgr. Zdeněk Veselý a JUDr. Jiří Plos z ČKA hovořil o používání technických norem při uzavírání profesních smluv a ve správním řízení.

UVÁDĚNÍ ODKAZŮ NA TECHNICKÉ NORMY V PRÁVNÍCH PŘEDPÍSECH

1) Zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky

Řeší obecnou úpravu technických norem v právním řádu České republiky
 § 4 zákona definuje Českou technickou normu takto: „ČSN je dokument schválený pověřenou právníkou osobou pro opakované nebo stálé použití vytvořený podle zákona č. 22/1997 Sb. a označený písemným označeným ČSN, jehož vydání bylo oznámeno ve Věstníku Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví (dále jen ÚNMZ)“

Česká technická norma není obecně závazná

Obecnou nezávaznost technických norem je třeba vztahovat k dobrovolnému charakteru jejich používání. Technická norma vyjadřuje minimum požadavků, které je třeba splnit, aby tím byly splněny požadavky kladené příslušným právním předpisem. Zároveň se tím nebrání použít vlastní, inovativní řešení, avšak je třeba prokázat, že toto řešení je minimálně na stejné úrovni jako řešení dle příslušné technické normy. Tato konstrukce zaručí, že nebude neodůvodněně blokován technický pokrok.

2) Stávající stav

- značná roztržitost právní úpravy, která má vícero příčin
- a) § 4 zákona č. 22/1997 Sb. stanoví, že Česká technická norma není obecně závazná, **ale chybí sjednocující prvek, na základě kterého by byl všemi dotčenými orgány respektován dobrovolný charakter používání technických norem.**
- b) § 4a zákona č. 22/1997 Sb. tuto problematiku řeší konstrukcí tzv. určené normy takto: „**Pro specifikaci technických požadavků na výrobky, vyplývajících z nařízení vlády nebo jiného příslušného technického předpisu, může ÚNMZ po dohodě s ministerstvy a jinými ústředními správními úřady, jejichž působností se příslušná oblast týká, určit české technické normy, další technické normy nebo technické dokumenty mezinárodních, popřípadě zahraničních organizací, nebo jiné technické dokumenty, obsahující podrobnější technické požadavky.**“
- c) Usnesení vlády České republiky č. 895 ze dne 18. září 2002

Konstrukce § 4a byla vytvořena pro účely zákona č. 22/1997 Sb. Tato konstrukce ovšem mimo jiné zajistila splnění právního požadavku uvedeného v § 4 zákona č. 22/1997 Sb., a to že Česká technická norma není obecně závazná.

ÚNMZ je toho právního názoru, že § 4 zákona č. 22/1997 Sb. má obecnou působnost v oblasti veškeré normotvorby, neboť je jediným právním předpisem, který tuto oblast komplexně řeší. Ostatní orgány státní správy by toto ustanovení měly respektovat při přípravě svých právních předpisů a neodkazovat na technické normy v právních předpisech formou přímého odkazu, kterým technickou normou pro účely takového předpisu ze závazňují. Pokud připustíme přímý odkaz, tak v naprosto výjimečných případech, přednost by měl mít vždy tzv. *indikativní odkaz*. *Indikativní odkaz je vyjádřen v § 4a zákona č. 22/1997 Sb. principem tzv. určené normy.*

3) Nález Ústavního soudu ČR č. 40/08 ze dne 26. 5. 2009

Ústavní soud ve svém nálezu posuzoval zejména otázku bezplatného přístupu k technickým normám. Dále se Ústavní soud věnoval otázce odkazů na technické normy v právních předpisech a odkazy rozlišil ve shodě s cit. usnesením vlády na přímý (výlučný) a indikativní.

4) Návrh řešení

ÚNMZ je toho právního názoru, že konstrukci tzv. určené normy upravenou § 4a zákona č. 22/1997 Sb. lze využít obecně. Nelze na ni však odkazovat v podzákoných právních předpisech provádějících jiný zákon než zákon č. 22/1997 Sb., neboť tady narazíme na nedostatek zákonného zmocnění.

Konstrukci určené normy uvedenou v zákoně č. 22/1997 Sb. tak lze pro účely tohoto zákona vztáhnout obecně pouze v případě odkazování na tzv. výrobové normy (v oblasti posuzování shody). **Tím se však nebrání, aby tento princip převzaly ostatní resorty do svých právních předpisů a praxi odkazování na technické normy tak sjednotily. Konstrukce určené normy tak může být využita pro účely i jiných právních předpisů, čímž dojde k naplnění principu obecné nezávaznosti technických norem.**

ÚNMZ navrhuje doplnění Legislativních pravidel vlády ČR, a to čl. 45, takto:

„Odkazuje-li se v právním předpisu na české technické normy, další technické normy nebo technické dokumenty mezinárodních, popřípadě zahraničních organizací nebo jiné technické dokumenty, obsahující podrobnější technické požadavky, je třeba upřednostnit formu tzv. indikativního odkazu, tj. v právním předpisu výstižně definovat pouze základní technické požadavky a uvést, že tyto požadavky se považují za splněné, postupuje-li se ve shodě s určenou normou definovanou v § 4a zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých dalších zákonů.“

Uvedená konstrukce umožní předkladateli právního předpisu v odůvodněných případech rovněž využití přímého odkazu takto:

„Odkazuje-li se v právním předpisu na technickou normu formou tzv. přímého (výlučného) odkazu, tj. právním předpisem se ukládá povinnost takovou normu dodržet, uvádí se číselné označení spolu s úplným názvem technické normy v textu právního předpisu nebo v poznámce pod čarou.“

Touto konstrukcí ostatní orgány státní správy nenutíme k tomu, aby se odkazovaly na § 4a zákona č. 22/1997 Sb. ve „svých“ právních předpisech. Pouze tím vyjadřujeme, že mají v případě odkazování na technické normy v právním předpise převzít princip určené normy a že tento princip je vyjádřen v § 4a zákona č. 22/1997 Sb.

Toto řešení zaručí prosazení principu obecné nezávaznosti používání technických norem a napomůže postupem času sjednotit praxi v odkazování na technické normy v právních předpisech. Tímto řešením se dle našeho názoru přispěje ke zpřehlednění právního řádu a odpadne nutnost časté novelizace „technických“ právních předpisů, neboť změny technických norem budou nadále řešeny pouze novým určením norem pro daný právní předpis ve Věstníku ÚNMZ.

Zdeněk Veselý,
 Oddělení legislativní a právní,
 Úřad pro technickou normalizaci,
 metrologii a státní zkušebnictví

K tématu též Bulletin ČKA 4/2008, str. 34, 1/2009, str. 12–15, texty ke stažení na www.cka.cc.

URBAN SPRAWL

Česká komora architektů uspořádala 8. prosince 2009 v Praze workshop na téma *Suburbanizace a urban sprawl v ČR*. Seminář na stejné téma se uskutečnil také 25. února 2010 v prostorách Kanceláře ČKA Brno. Přetiskujeme záznam z pražského setkání.

Po úvodní prezentaci Darka Laciny vystoupili postupně se svými příspěvky Radim Perlín, Pavel Hnilička, Tomáš Jiránek, Kateřina Szentesiová a Jan Fibiger. Na vyslovené názory se následně rozeběhla diskuse.

Radim Perlín ve svém příspěvku zdůraznil fakt, že suburbanizace je přirozený proces, avšak její dnešní podoba se liší od minulosti zejména absencí veřejných prostorů. Suburbanizace je sociální proces, který svým vývojem kopíruje „S“ křivku. Nevíme, ve kterém bodě se na dané křivce v současnosti nalézáme. Suburbanizace se projevuje třemi dopady:

- █ ekologické (záběr krajiny/půdy, změna krajinného rázu, přímé i nepřímé škody na přírodě a životním prostředí),

- █ územně-technické (budování a provoz technické infrastruktury),

- █ urbánní (změna/zničení charakteru venkovských sídel).

Urban sprawl (dále jen US) je nevhodná/nezvládnutá suburbanizace. Jak se pozná nevhodnost? Podle toho, co odmítne společnost/komunita. O dnešní situaci můžeme hovořit jako o nové kolonizaci české (moravské, slezské) krajiny po několika stech letech určité stability.

Strategické plánování není nástroj pro malé obce.

Pavel Hnilička upozornil, že v současnosti hraje hlavní roli ekonomika. Prostředky jsou nerovnoměrně rozdělovány podle hustoty osídlení, což je charakteristika, kterou by bylo možno/vhodné využít k regulaci suburbanizace. Zcela chybí regulační plánování.

Tomáš Jiránek uvedl, že je nutné, aby byl do procesu vzniku nových výstaveb zapojen autorizovaný architekt. Musí existovat nadřazenost veřejných zájmů (obce) nad zájmy jednotlivých vlastníků. (A tyto zájmy musí být opravdu veřejné – pozn. D. Lacina). Dále byla zmíněna kvalita veřejného prostoru. Je třeba přesvědčit občany, že jim patří veřejný prostor, oni jsou ti, kdo jej využívají, a oni jsou ti, kdo určují, jaký bude.

Citelně chybí přijetí politiky architektury.

Kateřina Szentesiová konstatovala, že se dnes vzdálila osoba investora od osoby uživatele. Regulace je nutná, protože samoregulace nefunguje. ČKA by se měla zasadit především o to, aby existovala dobrá legislativa na úrovni územního plánování. Obce v současnosti pozemky neshromažďují, ale prodávají. Problémem je odlišný postoj odborníků a politiků. Objevují se první náznaky snah o reurbanizaci (jako příklad uvedena preference přestavbových území před rozvojovými).

Radim Perlín definoval rozdíl mezi suburbanizací a US: suburbanizace je rozvoj na plochách, které jsou vhodné; US je rozvoj na plochách, které jsou k dispozici. Regulační plán v současné podobě je problémový. Účinnou regulací je trh a ČKA by se měla zasadit o to, aby byl trh poučený.

Jan Fibiger podal informaci o tom, že v první polovině roku 2009 proběhla na téma suburbanizace a US odborná konference, která přijala i určité závěry – definovala nástroje k řešení problémů. Je třeba mít „metodiku“ pro obce, co je územní plánování, co jsou jednotlivé nástroje ÚP, jak se dá s kterým pracovat. Nutná je osvěta a ta musí být okamžitá. Výchova musí být dlouhodobá (již od školní docházky), což by mělo vést k obecné kultivaci národa. Musí existovat někdo, kdo řekne zákazníkovi, podle čeho a jak se rozhodovat. Je třeba ovlivňovat developery.

Chybí vhodná dokumentace na úrovni mezi ZŘ a ÚP obce (regulační plán). Systém řízení ÚP je roztržštěný, jednotlivá nařízení nedávají ucelený logický systém, dochází k atomizaci péče o území podle resortních zájmů, neřeší se (ne)smyslnost požadavků jednotlivých složek systému. Návrh na řešení problému formou vhodné volené a diferencované daně z nemovitosti.

Ivan Plicka zdůraznil nutnost podpory osvěty. Občané neumí využívat veřejný prostor. Veřejná prostranství jsou řešena diletantským, rigidním a úřednickým omezeným způsobem prosazování stavebního zákona. Regulace je nezbytná. Do legislativy by se měla promítnout povinnost zpracovat regulační plán (posílit jeho úlohu, ale zjednodušit ho především na základní pravidla a strategie pro veřejný prostor). Je třeba podpořit řešení v brownfieldech.

Pavel Hnilička míní, že regulační plán je třeba dělat jednoduše s vymezením míst/ploch. Plánovat musí obec, ne developer.

Matyáš Sedlák věří v regulaci a v osvědčenou roli architekta. ČKA i jednotlivé AO se musí snažit vrátit urbanismu jeho TOP postavení mezi architekty. Nejlepší způsob je spolupráce se školami architektury, urbanismus nemá mezi mladou generací dostatečnou prestiž. Po vzoru soutěží zaštiťovaných ČKA (Dřevěný dům, Betonový dům) motivovat pořádáním drobných soutěží urbanistických. Je pravděpodobné, že zde by mohla fungovat i spolupráce s významnými developery (např. Central Group – satelit pro 100 rodin apod.). Je třeba také mít možnost zkvalitnit tvorbu v kompaktním městě jako protíváhu touhy, jež představuje suburbie – problém současných OTP.

V další diskusi položil Martin Fejfar otázku, jaké regulativy mají být uvedeny na úrovni územního plánu. Magdaléna Myšková-Kaščíková navrhla, že je třeba nejdříve říci, co je ČKA schopna udělat a jaké k tomu má možnosti, a pak je třeba těchto možností využít. Tomáš Jiránek připojil, že ČKA může fungovat především jako zprostředkovatel, ne přímý řešitel problémů. Dále uvedl, že MŠMT musí chtít, aby se o architekturu, estetice apod. učilo již na základních školách. Kateřina Szentesiová vzpomněla nepoužitelnost PÚR. Chybí jí fórum, které by řešilo vazby mezi hlavním městem Prahou a Středočeským krajem (zvláštní status Prahy a odlišná hierarchická úroveň mezi těmito celky). Regulační plány je třeba vyřešit pozitivně se všemi vlastníky, což je takřka neřešitelné. Dále navrhla zpoplatnit změny územních plánů a zmínila potřebu osvěty u místních samospráv. Potřebu osvěty a výchovy zdůraznil i Radim Perlín jako roli ČKA. Navíc konstatoval, že ZÚR opustily možnost zpracovávat VÚC jinak než po krajích. Matyáš Sedlák nadnesl, zda by neměl mít US nějaké vlastní vyjádření v typologii – zaměřit na toto téma výzkum. Pavel Hnilička navrhuje jako regulační opatření zavést represivní finanční nástroje. Dále bylo konstatováno, že by např. Praze velmi prospělo, kdyby si nechala zpracovat nějakou ideovou koncepci rozvoje (odkaz na aktivity okolo kandidatury na olympiádu). V územním plánování obecně chybějí vize. Je třeba se snažit o rozvoj urbanistické ekonomie.

Z výše uvedeného je možno učinit následující závěry:

- █ Je třeba jasně definovat, co je to urban sprawl (co je špatně). K této definici se musí hlásit ČKA, a to veřejně.

- █ ČKA musí aktivně ovlivňovat legislativu, především v oblasti územního plánování (jako aktuální problém vyplynula z diskuse závaznost a obsažení náplně regulačního plánu – je třeba ovlivnit legislativu tak, aby mohly vznikat použitelné a projednatelné regulační plány).

- █ Jedním ze základních kamenů pro kvalitní řešení suburbanizace je vědomostní i kulturní úroveň občanů, místní samosprávy, developerů a dalších. Proto je třeba v maximální míře podporovat výchovné a osvětové aktivity. Je třeba jednat s MŠMT o potřebě změn ve výuce již od základního školství.

- █ Bude vhodné dohodnout možnost vzájemných „prokliků“ mezi weby www.cka.cc a www.suburbanizace.cz.

25. 2. 2010 se uskutečnil seminář o urban sprawl také v Brně. Při diskusi byly potvrzeny závěry z pražského setkání (u některých byl učiněn pokus o konkretizaci možné činnosti ČKA). Oproti prvnímu jednání se účastníci více zabývali i konkrétními souvislostmi s územním plánováním. Zápis z jednání je zveřejněn na webových stránkách ČKA.

Darek Lacina,
člen představenstva ČKA

FÓRUM O KRAJINĚ

Společnost CENELC.CZ, o. p. s., zorganizovala v lednu 2010 první Fórum o krajině. Podnětem byla potřeba vyjádřit se ke Zprávě o stavu přírody a krajiny České republiky – 2009, která byla vypracována dle požadavků Ministerstva životního prostředí, pod editorským dohledem tehdejšího ministra životního prostředí Ladislava Mika a Michaela Hoška a zároveň zahájit dialog a diskusi o vývoji kulturní krajiny České republiky ve vztahu k implementaci Evropské úmluvy o krajině.

EVROPSKÁ ÚMLUVA O KRAJINĚ

V říjnu letošního roku to bude právě 10 let, kdy byla ve Florencii podepsána Evropská úmluva o krajině (European Landscape Convention CETS No. 176, dále jen Úmluva) a uvedena do ratifikačního procesu. Úmluva se již od 1. 10. 2004 stala závaznou pro Českou republiku a 24. 1. 2005 byla publikována ve Sbírce mezinárodních smluv ČR (částka 6) pod číslem 13 jako Sdělení Ministerstva zahraničních věcí ČR o sjednání Evropské úmluvy o krajině.

Význam Evropské úmluvy o krajině spočívá především v tom, že krajinu nechápe jen z čistě přírodovědeckého hlediska, ale že současně oceňuje její kulturní, historické, etické, estetické i další sociální hodnoty. Proto není založena jen na ochraně krajiny, tedy na zakonzervování jejího současného stavu, ale stejný důraz klade i na aktivní péči o ni a na rozumné plánování jejího dalšího vývoje.

Krajina je základním prvkem individuální a kolektivní životní úrovně a její tvář je obrazem „naší“ civilizace.

Kvalitní krajina musí být proto právem každého: právem užívat nepoškozenou, příjemnou a harmonickou krajinu, která představuje ty, kteří tam žijí, a ty, kteří ji vytvořili.

Úmluva tomuto právu dává rámec a rozměr, a proto představuje skutečnou a opravdovou revoluci, protože definuje krajinu zcela novým způsobem:

„Krajina znamená část území, tak jak je vnímána obyvatelstvem, jejíž charakter je výsledkem činnosti a vzájemného působení přírodních a/ nebo lidských faktorů“ (Článek 1 Úmluvy).

Úmluva vznikla „zespodu“, z iniciativy Kongresu místních a regionálních samospráv Rady Evropy, a z toho důvodu počítá s tím, že na současný vzhled krajiny budou mít odpovídající vliv občané, kteří v ní žijí a kterých se její vývoj na našem kontinentu bezprostředně dotýká.

Praktickým důkazem politického a občanského zájmu je nejen ratifikace tohoto dokumentu většinou států – členů Rady Evropy, ale zejména vznik tří (čtyř) nezávislých vzájemně propojených sítí, které umožňují regionům, okresům, obcím, vysokým školám a nevládním neziskovým organizacím přímo přispívat k uplatňování zásad této Úmluvy.

RECEP-ENELC, Evropská síť místních a regionálních samospráv (www.recepenelc.net),

UNISCAPE, Evropská síť univerzit (www.uniscape.eu),

CIVILSCAPE, Evropská síť nevládních organizací (www.civilscape.eu),

PROSCAPE, Evropská síť odborníků pro implementaci Úmluvy (tato síť se nyní připravuje).

Hlavním cílem aktivit všech těchto sítí je zvyšovat povědomí občanů o krajině prostřednictvím principů Úmluvy tak, aby místní samosprávy

vy i vzdělávací systémy umožnily jejich účast na veřejném rozhodování a aby se mohly aktivně podílet na vytváření a integraci krajiny do všech politik/zásad, které mají na její tvář vliv. Síť také podporuje jednotlivé krajině projekty na příslušné místní úrovni.

CENELC.CZ

Hlavním důvodem založení společnosti CENELC.CZ – Centre of European Network for the Implementation European Landscape Convention (Centrum evropských sítí pro implementaci Evropské úmluvy o krajině) je reakce na současný stav politické scény a lhostejnost občanské společnosti k věcem veřejným. CENELC.CZ je nevládní nepolitická obecně prospěšná společnost založená v souladu s § 4 zákona č. 248/1995 Sb., jejíž hlavní činnost je zaměřena na podporu a realizaci implementace Evropské úmluvy o krajině a prosazování principů subsidiarity a trvale udržitelného rozvoje české kulturní krajiny.

FÓRUM O KRAJINĚ

První Fórum o krajině organizované společností CENELC.CZ se uskutečnilo na půdě České komory architektů 28. ledna 2010. Svým obsahem se vrátilo k základní podstatě významu krajiny pro udržitelný rozvoj života jejích obyvatel, a proto byly položeny tyto tři základní otázky k diskusi:

! Co je to krajina a proč je důležitá? (Článek 1. odst. a) EúoK).

! Uznala dostatečně ČR krajinu jako základní složku prostředí, v němž žijeme? (Článek 5. odst. a) EúoK).

! Chrání, spravuje a plánuje náš stát kvalitně a dostatečně všechny krajiny, nejen ty „výjimečné“, ale i „krajiny každodenního života“? (Článek 1. odst. d), e), f) EúoK).

Po úvodním slovu předsedkyně Správní rady SKA IFLA.CZ paní Ing. Magdalény Myškové-Kašákové, která průběh celého Fóra moderovala, proběhly prezentace ředitele odboru ochrany přírodních zdrojů Generálního ředitelství pro životní prostředí Evropské komise doc. RNDr. Ladislava Mika, PhD., a předsedy Správní rady CENELC.CZ, o. p. s., Ing. akad. arch. Martina Stránského.

Setkání se zúčastnilo více než 50 zástupců odborné i laické veřejnosti a státních a veřejných institucí a samospráv. Impulzem k jeho organizaci byla potřeba vyjádřit se ke Zprávě o stavu přírody a krajiny České republiky – 2009.

Celková Zpráva o prvním Fóru o krajině je k dispozici na stránkách http://www.cenelc.cz/components/pages/novinky/bin/FOK_01_REPORT_100215.pdf

Výsledkem setkání je memorandum, z kterého vyplynula potřeba uspořádat v dubnu 2010 další Fórum o krajině na téma Aktualizace státního programu ochrany přírody a krajiny a jeho vztahu k Úmluvě.

NÁRODNÍ SEMINÁŘ O IMPLEMENTACI EVROPSKÉ ÚMLUVY O KRAJINĚ

Dne 16. a 17. září 2010 společnost CENELC.CZ připravuje v rámci European Heritage Days Národní seminář o implementaci Evropské úmluvy o krajině, který se uskuteční na Ministerstvu kultury ČR v Nosticově paláci na Malé Straně pod záštitou P. Sobotky, předsedy Senátu ČR, ministerstva kultury, zemědělství a životního prostředí a České komory architektů a Komise pro UNESCO u příležitosti 10. výročí zahájení ratifikačního procesu Evropské úmluvy o krajině ve Florencii – FLORENCE +10.

Cílem této mezinárodní konference je především zviditelnění problematiky stavu naší krajiny a implementace Úmluvy do právního řádu České republiky, a proto bude tématem Národní implementační program Úmluvy.

Martin Stránský,
předseda správní rady CENELC.CZ

PASIVNÍ KONCEPT III

Přinášíme třetí pokračování závěrů uvedených v přednášce akad. arch. Aleše Brotánka, která byla přednesena na semináři ČKA Zelená úsporám, pořádaném Českou komorou architektů v červenci loňského roku. První díl viz Bulletin ČKA 3/2009, druhý díl Bulletin ČKA 4/2009.

CO BRÁNÍ RYCHLEJŠÍMU VYUŽITÍ POTENCIÁLU PD

NÁVRH PASIVNÍ ŠKOLKY

Problém není, jak navrhnout, ale jak prosadit

Do tohoto stavu věci přišel nečekaně požadavek starostky jedné okrajové městské části Prahy navrhnout ke škole přístavbu pasivní mateřské školy, i rozumně, s ohledem na ekologickou stopu.

Vlastní školka pro 100 dětí představuje čtyři samostatná oddělení. Oddělení jsou orientovaná ve dvou patrech do zahrady na západ s výstupy na terén i pavlače kryté přesahem zelené střechy. Přesah vytváří venkovní chráněný herní prostor i ochranu proti letnímu přehřívání. Vzhledem k tomu, že nová požární norma u školských zařízení neumožňuje použití dřevostavby (v Rakousku se běžně školská zařízení staví jako moderní dřevostavby), jde o nosný železobetonový skelet založený na šterku z pěnového skla, opláštěný (optimálně) prefabrikovanými, ve výrobní hale předpřipravenými lehkými panely z dřevěných I nosníků, s difúzně otevřenou skladbou (300 mm foukané celulózy jako izolace, dřevovláknitá deska na povrchu s omítkou a z interiéru instalační mezera vyplněná stříkanou celulózou = celkem 400 mm izolace). Z požárních důvodů bude vnější povrch obložen nehořlavým obkladem. Ze strany interiéru se předpokládá 50 mm hliněné omítky, to znamená vrstva, která udržuje optimální vlhkost prostředí i vnitřní tepelnou stabilitu, spolu s ŽB deskou. Každé oddělení má svou rekuperační větrací jednotku zabezpečující hygienickou výměnu vzduchu dle hygienických požadavků. Tím je umožněn racionální provoz školky dle časového vytížení počtu dětí buď všech čtyř, nebo i jen jednoho oddělení.

Přepjaté obavy hygieniků

Takto zastupitelstvem schválená studie započala kolečko pro územní řízení a po drobných dílčích potížích (hlavně u hasičského záchranného sboru) došlo na několik měsíců k zablokování ze strany odboru Hygieny dětí a mladistvých.

Ne důvěra a zkršené představy o PD chrlily lavinu předsudků a obav, která vypadala chvílemi beznadějně a neuchopitelně. Při prvním jednání nás v úvodu přivítala věta „Doufáme, že se nikdy žádná pasivní školka nepostaví! Nedovolíme ohrozit zdraví dětí pobytem v budově s nuceným větráním a neotvíravými okny! Bude se přehřívát, když je tam moc izolace!

Ohrožovat je bude legionella, nucené větrání bude dělat průvan! Aby tam byl dostatek tepla, když se topí málo! Povrchová teplota musí splňovat normové požadavky, větrat školku chceme prostě přirozeně, i umývárnu, šetřit energii na dětech? To ne, šetřete jinde! A vůbec, znáte přece problémy nemocných budov!“ Atp.

Následovalo několik měsíců diplomatického vysvětlování, třeba že stavba má i otvíravá okna (jen ne všechna), a aby bylo možné vyvracet věcné argumenty, bylo třeba trpělivě zjišťovat, z čeho plyne tak obrovská nedůvěra k PD. Jednalo se i o vyjasňování pojmů toho, na co má hygiena ještě právo a co je nad rámec jejich kompetencí, jak je vidět z ukázky z korespondence s autorem vzduchotechniky.

„Hygiena to z vyhlášky 410/2005 opsala špatně. Tam je napsáno ‚musí být přímo větratelná‘; tzn. u vzduchotechniky vyhláška k umývárnam stanoví, že umývárna má být větratelná. Což znamená, že můžeme větrat přirozeně nebo také samočinně, ale můžeme větrat také nuceně (tj. pomocí ventilátorů). Vzhledem k tomu, že si hygiena neřekla (a také nemůže říct, protože jí to vyhláška nedovoluje), který z těchto ‚systémů‘ máme použít, pak je to na nás. A protože my chceme šetřit tepelnou energii a nechceme či nemůžeme větrat vůči nevytápěnému foyer, pak použijeme systém nuceného větrání tj. pomocí ventilátorů. Tento systém se běžně používá pro všechny vnitřní prostory bez možnosti přirozeného větrání. A aby se nešířily pachy z umývárny (a jiných hygienických zařízení), je toto naše nucené větrání podtlakové.

Ještě mne zaráží, že hygiena požaduje doložení ve stavební části, že teplota povrchu stěn není podstatně rozdílná od teploty vzduchu. Oni zřejmě vůbec netuší, kam směřuje současná výstavba s nízkoenergetickými a pasivními stavbami a jaký to má vliv na povrchovou teplotu vnějšího obvodového pláště?“

Následovalo diplomatické přepracování textu zprávy, ze které dokládám výňatek.

Primárně je prostor oddělení větrán dle § 18 čl. 1 vyhlášky č. 410/2005 Sb. přirozeně okny. Pro tento způsob větrání je použit požadovaný počet otvíravých oken. Pro období, které je citováno § 18 čl. 2, kdy není možno využít přirozené větrání pro porušení požadovaných parametrů mikroklimatu uvedených v příloze č. 3 citované vyhlášky, se musí použít přednostně vzduchotechnické zařízení. Vzduchotechnické zařízení se musí proto použít ve všech případech, kdy by přirozeným větráním byla porušena podmínka na rozdíl výsledné teploty v úrovni hlavy a kotníků. Tento rozdíl nesmí být dle citované vyhlášky větší než 3 °C, což je prakticky vždy, kdy je teplota venkovního vzduchu nižší než +15 °C.

Pozitivní z celého procesu je zjištění, že skutečné normové hygienické požadavky je u MŠ schopen zajistit jedině standard pasivního domu, na rozdíl od všech takzvaně normálních. Ty, z povahy fyzikálních zákonů, nemohou v otopném období zabezpečit požadavky na množství čerstvého vzduchu ani potřebnou tepelnou pohodu. Bylo by k tomu třeba každou hodinu vyhnat děti na záchod nebo do šatny, na 2 – 10 minut (podle aktuálního počasí) otevřít okna a po vyrovnání teplot zase děti po dalších pěti minutách vpustit do herny. Tam, kde by se tak činilo, by de facto pětinu doby pobytu dětí školka byla mimo provoz a připomínala hororový nácvik na evakuaci před třetí světovou válkou.

Nakonec jsme obdrželi souhlasné stanovisko hygieny, ale podmíněné, že budova opravdu bude splňovat vše, co ze zákona splňovat má, jaksi pro jistotu!

Každopádně to dokumentuje stav, kdy je chování odboru hygieny dokladem zoufalství a bezmoci, kdy současné občanské stavby (i MŠ) nespĺňují požadované vlastnosti (a zákonné normy) a nechce se s tím smířit. Ironií osudu je, že komplikuje realizaci PD, které jako jediné jsou schopné v našem klimatu a při správném návrhu tyto požadované hygienické parametry zajistit!

Bylo mi podezřelé, proč se hygiena u pasivního domu obávala „problémů nemocných budov“. Je to spojené s dalším mýtem – ve veřejnosti, i odborné, dochází ke spojení „vzduchotechnika = klimatizace“! Klimatizace bývá mnohdy v nevhodně navržených budovách používána na vyřešení problémů s přehříváním objektu v míře mimo hygienické možnosti a fyzikální zákony. Takové objekty v provozu s sebou přináší těžké zdravotní potíže těm, kteří jsou nuceni v nich pobývat. Takových administrativních budov se bohužel v poslední době postavilo větší množství a proti nim se hygiena cítí bezmocná. Proto krátké spojení vzduchotechnika = klimatizace vede k odporu a zavržení PD z bezmoci nad arogantním přístupem architektů, kteří filozofii svých návrhů nekonfrontují se stavební fyzikou.

Kde hledat kořeny plýtvání energiemi u veřejných staveb a jejich nepřijatelné vlastnosti s problémy nemocných budov

Tato zkušenost mě vedla k zamyšlení nad problematikou, která už začíná být popisována i v zahraniční literatuře a debatována na kongresech. Souvisí to právě s navyklymi stereotypy stavění již od 60. let.

Kde je provozně-technický kořen problému

1. Přestože většina občanských i administrativních staveb hýří v nosných konstrukcích tunami betonu, dochází k oddělení prostorového vzduchu od hmoty budovy (zavěšené podhledy, dvojité podlahy, lehké montované příčky, instalační předstěny atp.) a vzniká tak prostředí extrémně citlivé na změnu provozních podmínek bez minimální tepelné setrvačnosti!

2. Vedle toho rostou nároky zajistit celoročně stabilní pohodlí vnitřního klimatu nezávisle na proměnách středoevropského počasí i proměnlivých slunečních tocích energií.

3. Vše završuje touha použít na budovy ze všech světových stran velkoryse zasklené transparentní obaly, které by rády navodily pocit porušení hranice mezi vně a uvnitř.

4. Prudká dynamika provozu budovy, do které mohou během krátké doby vstoupit stovky nebo i tisíce osob pracujících s počítači, zařízeními, umělým osvětlením (čili velkými vnitřními zisky), způsobí, že je neúměrný počet dnů, ve kterých na různých místech přes sebe pracuje v jednom okamžiku vytápění i klimatizace. K tomu ještě přibývá situací, kdy na jednom pracovišti během jednoho dne několikrát plynule přecházení režim vytápění v chlazení na různých místech různě.

K čemu to vede?

K přijetí většího nebo menšího diskomfortu pobytu v budově i následných zdravotních komplikací z toho plynoucích.

Nebo k používání komplikovanějších a ještě rozsáhlejších systémů, kde termický a vizuální komfort v pobytových místnostech se snaží silově zajistit rozsáhlé technické vybavení budov (TZB pak zabírá 15, 20 někdy i 30 % objemu stavebního díla) pro vytápění, větrání, klimatizaci a osvětlení spolu s komunikační, regulační a řídicí výpočetní technikou srovnatelnou se systémy na vedení hvězdných válek.

Realita je vždy někde mezi a nazývá se **problémy nemocných budov**. Pro dokreslení, prosklená fasáda od parapetu k podlaze z **potřeb na osvětlení** má prakticky hodnotu nula, a nejedná se tedy o okno, ale o stěnu, která tím nespĺňuje požadavky tepelné ochrany a podílí se na zbytečných ztrátách v zimním období. Naopak z hlediska zisků může

znamenat až 1,5 kW/h příkonu, který je třeba z budovy odvést klimatizací = třikrát energeticky náročněji než při vytápění. I nejkvalitnější stínící clony dokážou odrazit jen 70 % tepelné zátěže z oslunění a zisky vykazují i neosluněné fasády pohlcováním rozptýlené difúzní složky světla. Pokud to vůbec technicky lze zajistit, málokdy s ohledem na dodržení hygienických požadavků, a tudíž osoby nalézající se v prostředí s velkými rozdíly teplot musí trpět řadou zdravotních obtíží nebo jsou vystaveny vysokým teplotám a snižuje se jejich pracovní výkon. Pokud na rovině fasády teploty překračují 30 °C (někdy i více), lze těžko chladit a dodržet hygienický požadavek, že rozdíl teploty vzduchu v místnosti a teplota přiváděného vzduchu nesmí být větší než 7 °C. Zajistit v takovém objektu alespoň snesitelné podmínky při dodržení rozdílů teplot, rychlosti proudění vzduchu i hlučnosti je při zachování fyzikálních zákonů nespĺnitelný úkol a samozřejmě energeticky vysoce náročné řešení! Tento stav je právem noční můrou pracovníků hygieny, kde se plnění jejich norem nutně jen předstírá v ohnutých výpočtech. Přivedení požadovaného chladivého výkonu do prostředí neznamená ještě vyřešení přijatelného pobytového komfortu.

Je dále otázka, zdali původní záměr architekta, propojení pracoviště plynule do okolí budovy, je ve slunném dni pro jeho uživatele ještě zajímavá filozofie. Vnitřní stínící prvky tady asi opravdu nepomohou, jak lze pochopit z fotografie.

Tento stav se bohužel týká i tak výjimečných staveb, jako je budova ČSOB v Radlicích se zlatým certifikátem LEED udržitelného stavění a cenou Obce architektů. Je pozitivní, že má zelenou střechu, že recykluje dešťové vody a porušila vžitá klíšé, že solidní banka musí být obložená drahým mramorem. **Ale je to zdravá a ekologická stavba, jak ji prezentuje realizační firma Skanska, údajně nejekologičtější v Evropě?**

Během exkurze při vyhlášení udělení certifikátu LEED (*kde v multikriteriálním hodnocení dostala stavba za oddíl kvalita vnitřního prostředí 11 kladných bodů z 15 dosažitelných*) jsem se s kolegou odpoutal od hlavní skupiny a ptal několika žen, jak vnímají svoje pracovní prostředí. Pracovaly v otevřených kancelářích propojených bez oken do hal přes pět podlaží. Jejich hodnocení byla trochu emotivní a jednoznačná. Jedna z nich to formulovala – „není to stavba pro lidi, ale na ukazování“. Paní tvrdila, že od přechodu do centrály má řadu opakujících se zdravotních problémů, které jsou obdobné těm, které zažije každý, kdo dostane do užívání automobil s klimatizací bez znalostí pravidel jejího ovládání. Spolupracovnice souhlasně potvrzovaly její slova, než se objevila vedoucí a ukončila jakýkoli rozhovor – to bylo více než výmluvné. Bylo mi jasné, že uregulovat pracoviště takto citlivé na změny je problém a k tomu technické řešení přívodu vzduchu podlahovými koncentrovanými lokálními výústkami s výkony, kterých tu narázově je, třeba tento problém komplikuje na dlouhou. Pobyt v prouděch ohřívá nebo chlazeného vzduchu (mnohde těsně u pracovní židle) s dalšími bludnými turbulencemi musí působit obtíže a jsou vzduchařsky těžko řešitelný problém.

Jak je vidět na obrázku haly, je celkem logické, že některé prosklené horní partie se při oslunění musí výrazně více ohřívát, i přehřívát. Čidly aktivovaný chladivý výkon klimatizace přivádí chladný vzduch. Ten má tendenci klesat a v otevřeném prostoru vytéká i do spodních pater, kde ve stejnou chvíli mohou čidla hlásit požadavek na přitopení, jenže tep-

lý vzduch podle fyzikálních zákonů stoupá vzhůru a v otevřených patrech se pak jednotlivé výkony chlazení a topení mezi sebou musí prát. Nemám samozřejmě všechna tvrdá data, jen útržky z řídicího střediska od Ing. Žemličky (a bylo by asi poučné je znát), který mě zavedl i do rozsáhlých podzemních sálů technologie budovy. Pro dokreslení si jej dovořím citovat: „Nemohu zařídit, aby zde bylo všem vždy příjemně, snažím se, aby zde nebylo příliš často některým příliš nepříjemně.“ Dále mě zarazilo, že i on měl deficit zpětných vazeb od uživatelů. Dedukoval, že zaměstnanci v sektoru s dobře placenými místy asi nejsou zvyklí si ztěžovat. Snažil se potřeby zaměstnanců zjistit dotazníkem, který sám rozdával po odděleních. Trochu mi to připadalo jako experimentální zaregulování budovy za provozu s uživateli.

Nepíši o problému s cílem někoho očernit, z centrály energetických auditorů EkoWattu mám zprávy, že staveb s obdobnými a ještě mnohem většími problémy je v Praze opravdu mnohem více. Rád bych ale jen upozornil na problém – nebude-li se o něm diskutovat, bude lákat k opakování, a to není nutné s chybami, ze kterých se lze poučit.

Po této exkurzi jsem pochopil, proč pracovnice hygieny byly na naši pasivní školku v tak bojovné náladě. Měly výsledky měření z podobných staveb a panickou hrůzu, že by zde mohlo jít o budovu s podobnými problémy, ale pro děti. V duchu jsem se jim omlouval za všechna ta jména, která jsem jim dával, když mi došlo, že vlastně patřila do řad nás, architektů. A není to nic nového – před pětadvaceti lety podobné obtíže popisovaly zaměstnankyně Kunova Motokovu. To se ale mohlo tvrdit, že se asi šetřilo na MaR, dnes už to nemůže být výmluva.

Takže ještě vyjasnit pojmy – je to zdravá a ekologická stavba, za jakou ji vydává realizační firma Skanska, a údajně nejekologičtější v Evropě?

Minimálně je to nezdvořilé k celé řadě realizací hlavně v Rakousku a Německu, kde je postavena řada i administrativních budov, některé nejen jako pasivní, ale i ze zcela obnovitelných materiálů.

Co vlastně certifikát LEED říká a komu.

Tento systém je amerického původu a některá kritéria jsou dle mého názoru nepřenosná.

Budova dostala hodně bodů za dopravu materiálů z kratších vzdáleností než 700 km. To je v Americe jistě velký výkon, v Čechách je velký problém tento parametr překročit. Tato budova není ani nízkoenergetická, a jak vyplývá z předešlého, to je u budov největší potenciální příspěvek k ochraně klimatu, měl by to být základ jakýchkoli hodnocení nárokových si předponu EKO-? Za dopravní dostupnost získala maximum, protože je postavena na stanici metra. Otázkou je, zda je tento zisk proporcionálně vyrovnaný tomu, co mohla budova získat za to, kdyby byla energeticky šetrná. Je to právě jen nepatrně méně, než kdyby byla stavěna jako PD.

Architekt Koukl při prezentaci budovy přiznával, že nebyla zamýšlena nízkoenergeticky, ale že je také důležité hledisko použitých materiálů a že se snažili vybírat šetrnější materiály. To je chvályhodné, i když nedokážu posoudit, které všechny materiály to měly být, ale i po této stránce si je dobré srovnat pojmy s dojmy. Podle materiálů prezentovaných na mezinárodním kongresu Pasivní domy 2008 je možné odvodit, že když postavíte dům energeticky nešetrně, ale z materiálů nejšetrnějších, z hlediska zatížení šedou energií vyřešíte 1/25 – 1/27 problému. Pokud postavíme dům jako pasivní, dostaneme se do poměru 1/7 a tady už to

začíná mít smysl. Ale stále je to jen zlomek problému, který řeší základní parametr v životním cyklu budovy, a to je „provozní energetická náročnost“. Bez toho je to jen nepatrné vylepšování. Je otázka, proč investor stál o certifikaci ekologičnosti stavby, když nezažal smysluplné základní kritérium, nebo mu to autoři neuměli vysvětlit? Největší přínos certifikování této budovy je asi v tom, že probouzí celkové povědomí o potřebě šetrnějšího stavění, ale mezi profesionály bychom měli mít vyjasněnou váhu základních parametrů. Tento příklad jsem vybral, protože jsem se situací byl osobně seznámen a nerad bych tvůrce jakkoli na osobní rovině ostrakizoval, vážím si, že se do problému odvážíli, i když to nebylo lehké. Důležité je si uvědomit, že my, architekti, bychom neměli stavět v dobré víře jen na svých empirických pocitech, které už k odpovědné práci v nastávajícím období nebudou stačit, ale že v optimalizaci máme klíčového pomocníka, který může naši práci posouvat na vyšší úroveň. Jedním z možných (a pro architektky asi nejpřístupnější) je k tomuto účelu vymyšlený software PHPP.

Jde o návrhový program zjednodušený na maximum, ale tak, aby dával odpovídající zpětné vazby během procesu tvorby a ve spolupráci se všemi klíčovými profesemi. Je odzkoušený a prověřený měřeními na stovkách projektů po jejich realizaci, kdy se ověřilo, že se jeho výpočtové hodnoty od reality odlišují minimálně, pokud byla poctivě zadána. Pasivní dům, to není ani módní výstřelek, ani jen souhrn komponentů, ale je výsledkem promyšleného integrálního plánování s optimalizací celého projektu na požadavky investora z energetického i z ekonomického hlediska tak, aby mohli tvůrce projektu vytvořit objekt s nejlepšími parametry na konkrétní místo, nadmořskou výšku i omezení okolním terénem nebo zástavbou. Je to jen optimálně navržená budova pro uspokojení potřeb investora bez potřeby plynout neobnovitelnými zdroji. Tvůrce pak může klidně spát s vědomím, že ví, co se bude stavět a jak se bude stavba chovat v provozu. Současná praxe není pro architektky příliš lichotivá, protože tvůrce-architekt často vytvoří ideu, které věří, ale od kolegů techniků požaduje, aby to pak nějak domysleli, aby to nějak fungovalo. Problém je, když rovnice nemá řešení v rámci základních fyzikálních zákonů stavební fyziky i hygienických limitů. To pak je těžko se zlobit na kohokoli kromě sebe.

Aleš Brotánek

Text vznikl s použitím materiálů a informací Centra pasivního domu.

Pokračování příště.

O PODSTATĚ UMĚLECKÉHO DÍLA

Romano Guardini

Kniha významného německého teologa a filosofa italského původu soustřeďuje jeho texty z let 1910–1960 věnované výtvarnému umění a architektuře. Výbor obsahuje jednak práce syntetické povahy, jako titulní studii O podstatě uměleckého díla či článek Jak poznávat umění, přednášky a promluvy týkající se vztahu umění a náboženství či pojetí zobrazování v evropské tradici, jednak texty věnující se konkrétním uměleckým dílům nebo například Guardiniho znalecký posudek

pro žalobu na německý stát pro perzekuci abstraktních umělců v období nacismu. Výbor sestavil a úvodní studii, která nastiňuje i kontext a pozdější recepci Guardiniho myšlenek o umění, pro české vydání napsal německý historik umění Walter Zahner.

Vydavatel: Triáda

Rozsah: 168 stran, 19 x 14 cm

Cena: 246 Kč

NOVÁ SLOVENSKÁ ARCHITEKTÚRA – VÝBER Z PRÁC 1999–2009

Henrieta Moravčíková

Subjektivní autorský výběr Henriety Moravčíkové přibližuje okolo 100 děl současné slovenské architektury realizovaných po roku 2000 s úvodnou odbornou študií. Jednotlivé diela sú členené do viacerých kategórií (napr. bývanie v meste, na vidieku, správa a výroba) a charakterizované samostatne – stručným textom a bohatým fotografickým materiálom. Publikácia je v slovenčine aj v angličtine.

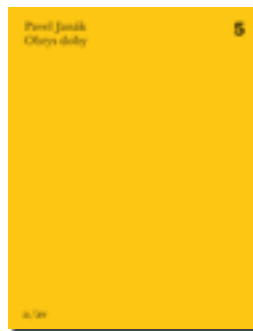
Vydavatel: Slovart

Rozsah: 256 stran, 27 x 23 cm

Cena: 999 Kč

OBRYS DOBY

Pavel Janák

Kniha předkládá soubor vybraných textů předního českého architekta a uměleckého teoretika Pavla Janáka (1882–1956). Autorův obsáhlý myšlenkový horizont plasticky vykresluje jednotlivé texty, z nichž některé jsou publikovány zcela poprvé. Chronologicky sestavená antologie neobsahuje jen zásadní stati, které jsou integrální součástí české architektonické teorie první poloviny 20. století, ale rovněž literární dokumenty, dosud neprávem opomíjené. Editorka Vendula Hnídková zařadila do objevného výběru i příspěvky vztahující se k výrazným osobnostem umělecké scény a k obecnějším aspektům každodenního života, jež se ve dvacátých až třicátých letech nejintenzivněji promítaly do zevrubné analýzy problematiky bydlení. Původní texty doplnila o podrobný teoretický úvod, stručný životopis, soupis urbanistických, architektonických a uměleckořemeslných prací a soupis jeho textů. Kniha je uzavřena výběrem z literatury a je vybavena více než stovkou dokumentárních fotografií, kreseb a skic.

Vydavatel: Arbor Vitae

Rozsah: 296 stran, 22 x 17 cm

Cena: 354 Kč

ARCHITECTURE V4 1990–2008

CZECH REPUBLIC – SLOVAKIA – HUNGARY – POLAND

Publikace o současné architektuře zemí Visegrádské čtyřky vznikla z podnětu Jána Stempela, který ji rovněž sestavil. Editor oslovil přední architektky i teoretiky architektury, aby vybrali to nejzajímavější z architektonické tvorby České republiky, Slovenska, Maďarska a Polska. V knize je prezentováno 72 projektů, osmnáct z každého státu.

Vydavatel: Kant

Rozsah: 200 stran, 28 x 24 cm

Cena: 950 Kč

VELKÉ DĚJINY ZEMÍ KORUNY ČESKÉ – ARCHITEKTURA

Petr Kratochvíl (ed.) a kol.

Kniha svým rozsahem i čtenářským určením navazuje na ediční řadu Velkých dějin zemí Koruny české, snaží se však v jednom svazku podat celkový vývoj jednoho oboru – architektury – od raně středověkých počátků po současnost. Postihuje tak hlavní proudy vývoje architektury na domácím teritoriu, slohová období románské, gotické, renesanční, barokní a klasicistní architektury, období historismů i proměny moderní architektury, a připomíná nejvýznamnější realizace a tvůrce, kteří zde působili. Vedle architektury jsou zmíněny i důležité urbanistické koncepce a milníky v rozvoji sídel. Kniha kromě černobílých fotografií zahrnuje i dobová vyobrazení a kresby půdorysů, těžiště však spočívá v textové části.

Autoři: členy autorského kolektivu jsou pracovníci Ústavu dějin umění AV ČR Klára Benešová, Petr Kratochvíl, Ivan P. Muchka, Taťána Petrasová, Dalibor Prix a Rostislav Švácha

Vydavatel: Paseka ve spolupráci s nakladatelstvím Artefactum

Rozsah: 808 stran, 21 x 15 cm

Cena: 890 Kč

NEW FACE OF PRAGUE

Průřez současnou architekturou Prahy – od rekonstrukcí industriálních objektů přes rodinné domy až po zajímavé interiéry.

Místo: Technische Universität Wien, Karlsplatz 13, Vídeň

Termín: 22. 3.–4. 4. 2010

ARCHITECTURE AND INCLUSION

Prezentace desítky realizací/projektů mladých ateliérů ze zemí EUNIC zaměřená na architekturu se sociálním zaměřením. Doprovodné přednášky vystavujících autorů.

Místo: Galerie Jaroslava Fragnera, Betlémské nám. 5a, Praha 1, www.gjf.cz

Termín: 14. 4.–16. 6. 2010.

TERMÍN DNES! / DEAD LINE TODAY!

99+ PŘÍBĚHŮ ARCHITEKTONICKÝCH SOUTĚŽÍ

Výstava připravená rakouským sdružením – platformou pro architekturu wonderland se snaží popsat a zachytit smysl, účel a funkci architektonických soutěží v architektonické praxi v Evropě. Organizátoři výstavy oslovili evropské architektonické kanceláře ve 25 zemích a získali 116 příběhů o průběhu soutěží, ze kterých vzešly projekty představené na výstavě. Nejvyšší zastoupení ve výstavě mají architekti z Rakouska, Německa, Švýcarska, Portugalska a Španělska. Českou architektonickou scénu zastupují sdružení Skupina a architekt Jan Magasanik.

Místo: Galerie architektury Brno, Starobrněnská 16/18, Brno

Termín: 12. 3.–23. 4. 2010

AAI – IRSKÁ CENA ZA ARCHITEKTURU

Výstava představuje práce oceněné v národní přehlídce irské architektury Architectural Award Ireland. V loňském roce hlavní cenu získala kancelář Grafton Architects za realizaci budovy Univerzity Bocconi v Miláně. Milánská univerzita je ukázkou kvalitní práce irských architektů, ale neméně zajímavé jsou i další oceněné stavby, kterými chceme v Brně poprvé představit současnou irskou architekturu.

Místo: Galerie architektury Brno, Starobrněnská 16/18, Brno

Termín: 28. 4.–4. 7. 2010

VÝSTAVA SANAA: ŠKOLA MANAGEMENTU A DESIGNU V ZOLLVEREINU

Thomas Mayer – fotograf

Kazuyo Sejima a Ryue Nishizawa pracují společně pod názvem SANAA od roku 1995. První stavbou, kterou SANAA postavila v roce 2006 v Evropě, byla Škola managementu a designu v Zollvereinu v Essenu. V širším kontextu je Škola managementu a designu součástí programu na oživení bývalého důlního komplexu Zollverein, památky zapsané od r. 2002 do Seznamu světového kulturního dědictví UNESCO. Program oživení se zaměřuje na kulturu, především na design.

Místo: Dům umění – Kabinet architektury, Jurečkova 9, Ostrava

Termín: 18. 2.–11. 4. 2010

GRAND PRIX ARCHITEKTŮ 2010 – NÁRODNÍ CENA ZA ARCHITEKTURU

Přehlídka realizovaných staveb

Místo: Veletržní palác, Dukelských hrdinů 47, Praha 7

Termín: 24. 6.–19. 9. 2010

Výzva k zaslání prací viz str. 7.

ARCHITECTURE WEEK OSTRAVA

Druhý ročník mezinárodního festivalu moderní a současné architektury v Ostravě.

Termín: 12.–18. 4. 2010

Více informací: www.awostrava.cz

Ben van Berkel, Haus für Musik und Musiktheater, Graz, 2009

TACE – THEATRE ARCHITECTURE IN CENTRAL EUROPE

Putovní výstava sedmdesáti středoevropských divadelních budov.

Místo: Národní technická knihovna, Technická 6, Praha 6-Dejvice

Termín: 12. 5.–6. 6. 2010

LIDÉ A PROSTOR V PERSPEKTIVĚ

Druhý ročník mezinárodní odborné konference zaměřené na architekturu v souvislostech urbanistických, stavitelských, konstrukčních, ekologických, ekonomických a společenských. Ke konferenci bude vydán sborník a současně proběhne výstava prací studentů oboru architektura a stavitelství. Záštitu nad akcí převzala děkanka FAST VŠB-TU Ostrava, ČKA a ČKAIT.

Místo: Fakulta stavební VŠB-TU Ostrava, prostory Nové auly, Ludvíka Podéště 1875/17

Termín: 14. 4.–16. 4. 2010

ENERGETICKÉ ÚSPORY VE STAVEBNICTVÍ

Seminář Národního stavebního centra.

Místo: NSC Brno, Bauerova 10, areál BVV (mezi branami 9 a 10)

Termín: 7. 4. 2010 (9–16 h)

Více informací: www.stavebnicentrum.cz

KRUH – PŘEDNÁŠKY

Místo: Experimentální prostor Roxy/NoD, Dlouhá 33, Praha 1

1. 4. 2010 od 19.30 h – Mirko Baum (profesor Technické univerzity v Cáhách, žije a pracuje v Německu)

6. 5. 2010 od 19.30 h – Ivan Reimann (profesor Technické univerzity v Drážďanech, žije a pracuje v Německu)

10. 6. 2010 od 19.30 h – Jasan Burin (od roku 1965 působil a projektoval v Londýně a USA)

MARGINÁLIE V BRNĚNSKÉM DOMĚ UMĚNÍ POKRAČUJÍ

Vždy v pondělí od 18 h cyklus přednášek mladých historiků umění, architektů a umělců.

Místo: Malý přednáškový sál Domu pánů z Kunštátu (naproti vchodu do kavárny Trojka), Dominikánská 9, 602 00, Brno

STŘEDY NA AVU

Místo: Digilab AVU (aula) – 3. patro, Akademie výtvarných umění, U Akademie 4, Praha 7

14. 4. od 18 h – Zdeněk Hölzel – Vzdálené ozvěny ze světa: Archigram, McLuhan, Jencks, Venturi a česká architektura

Architekt Zdeněk Hölzel, který na přelomu 70. a 80. let patřil mezi mladé autory přijímající v Čechách postmoderní myšlenky, pronese přednášku o tehdejších zahraničních vzorech. Promluví o světové architektuře v 60. a 70. letech, zejména o Jencksovi a Venturim, jejichž texty v 70. letech přeložil a vydal v samizdatu. „Nechci mluvit jako teoretik či historik, jímž jsem nebyl a nejsem. Natož překladatel. Jenom architekt, který se chce orientovat. Proč to celé: neobjektivní představení atmosféry té doby.“

28. 4. od 18 h – Rostislav Švácha – Nové vize modernosti, 1985–1995

Významný český historik architektury bude sledovat tvorbu několika předních českých architektů, kteří v 70. a 80. letech projevovali jistý zájem o západní postmodernismus, ale v druhé polovině 80. let začali hledat jinou cestu (Alena Šrámková, Emil Příklad, Václav Králíček, Josef Pleskot, Ladislav Lábus ad.). Záhadnou roli v jejich přechodu od postmodernismu k nové modernosti sehrály odkazy k tradici funkcionalismu, které lze vyložit různými způsoby. Jasný příklad nové modernosti jim naproti tomu ukazovala švýcarská minimalistická architektura.

12. 5. od 18 h – Osamu Okamura – Architektura věc veřejná

Česká architektura a městské plánování se stále nemožno vymanit z izolace expertního diskurzu. Komu dnes patří město? Jak šířit povědomí o hodnotách kvalitně řešeného vystavěného prostředí? Tyto a další otázky si bude klást architekt a šéfredaktor brněnského časopisu Era 21.

JAN KAPLICKÝ

Nejobsáhlejší přehlídka díla předního českého architekta.

Místo: DOX, Poupětova 1a, Praha 7

Termín: 16. 4.–2. 8. 2010

Jan Kaplický, Future Systems, návrh Maserati Museum

ROZDĚLENÍ PŘÍSPĚVKŮ NČA PRO ROK 2010

Začátkem roku probíhalo výběrové řízení pro rozdělení nadačních příspěvků na rok 2010. Vyhlášeno bylo v listopadu loňského roku s termínem odevzdání 6. 1. 2010. Jako každoročně bylo vysáno celkem pro dvě kategorie. Do kategorie A (výstavní činnost) se přihlásilo 19 projektů, do kategorie B (publikační a přednášková činnost) se přihlásilo 23 projektů. Celkem byl rozdělen 1 milion Kč.

Mezi priority grantové politiky NČA patří zaměření na současnou architekturu, podpora nových projektů a dále existence Galerie Jaroslava Fragnera v Praze a Galerie architektury v Brně. Nadace nepodporuje vlastní profesní činnost architektů a aktivity organizované školami architektury. Návrh rozdělení nadačních příspěvků připravila grantová komise ve složení Milena Sršňová, Aleš Burian, Jaroslav Zima, Marek Chalupa, Petr Malinský a Ladislav Kuba za účasti členů správní rady nadace Ivana Zavřívka, Martina Peterky, Tomáše Zlámala, Radka Kolaříka a Michala Kuzemského.

Návrh byl odsouhlasen správní radou nadace.

NADAČNÍ PŘÍSPĚVKY BYLY UDĚLENY TAKTO:

Kategorie A – rozděleno celkem 580 000 Kč mezi 11 projektů

1. Městské zásahy Praha 01, soutěž a výstava Oz Městské zásahy, Bratislava	30 000
2. Evropská cena za architekturu, výstava Zlatý řez, s. r. o., Praha	20 000
3. Jaroslav Grunt (1893–1988), výstava a katalog Spolek Obecní dům Brno, Brno	60 000
4. Olověný Dušan, soutěž a výstava SPA při FA ČVUT v Praze	30 000
5. Opava – Vídeň: Lekce architektury, výstava Opavská kulturní organizace, Opava	20 000
6. Slavné vily Čech, Moravy a Slezska, výstava a publikace Foibos Books, s. r. o., Praha	10 000
7. Toyo Ito, výstava a přednáška Architectura, o. s., Praha	150 000
8. Take Nord Shape, výstava Architectura, o. s., Praha	80 000
9. Virtuální galerie architektury, trvalá expozice v GJF Architectura, o. s., Praha	20 000
10. Termín dnes, architektonické soutěže v Evropě, výstava Centrum architektury, o. s., Brno	80 000

11. Irská cena za architekturu, výstava Centrum architektury, o. s., Brno	80 000
---	--------

Kategorie B – rozděleno celkem 420 000 Kč mezi 14 projektů

1. Pecha Kucha Night Prague, cyklus přednášek Jana Kostelecká, Praha	40 000
2. Ostravské přednášky a diskuze, cyklus přednášek O. s. Fiducia, Ostrava	20 000
3. Bohuslav Brouk: Životní sloh, publikace Společnost pro odbornou literaturu, Barrister and Principal, o. s. Brno	20 000
4. MADE IN AT, cyklus přednášek SOFA, Studentská obec FA Brno, Brno	30 000
5. Zlatý řez, časopis Zlatý řez, o. s., Praha	50 000
6. Teorie fraktálové architektury, publikace Jiří Schmidt, Praha	50 000
7. Rostislav Švácha: SIAL, publikace Nakladatelství Arbor Vitae, Řevnice	40 000
8. Ivan Koleček – Vrstvy, publikace Nakladatelství Arbor Vitae, Řevnice	30 000
9. Emil Příklad, publikace Nakladatelství Arbor Vitae, Řevnice	30 000
10. Frederick John Kiesler – Texty, publikace Nakladatelství Arbor Vitae, Řevnice	20 000
11. off city architekti 2010, cyklus přednášek O. s. Terra Madoda, Pardubice	20 000
12. Filmové večery s architekturou, filmová představení Centrum architektury, o. s., Brno	30 000
13. Mánes – monografie budovy, publikace Josef Holeček, Praha	20 000
14. Nedosněné sny měst, film FRAME100R, s. r. o., Praha	20 000

Více viz www.nca.info

era 21

o architektuře víc! – more on architecture!

2010/1 Fenomén Ostrava

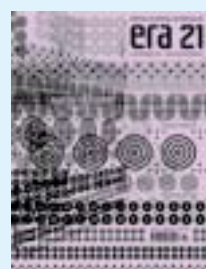
2009/6 Rakouská architektura

2009/5 Grafická reprezentace

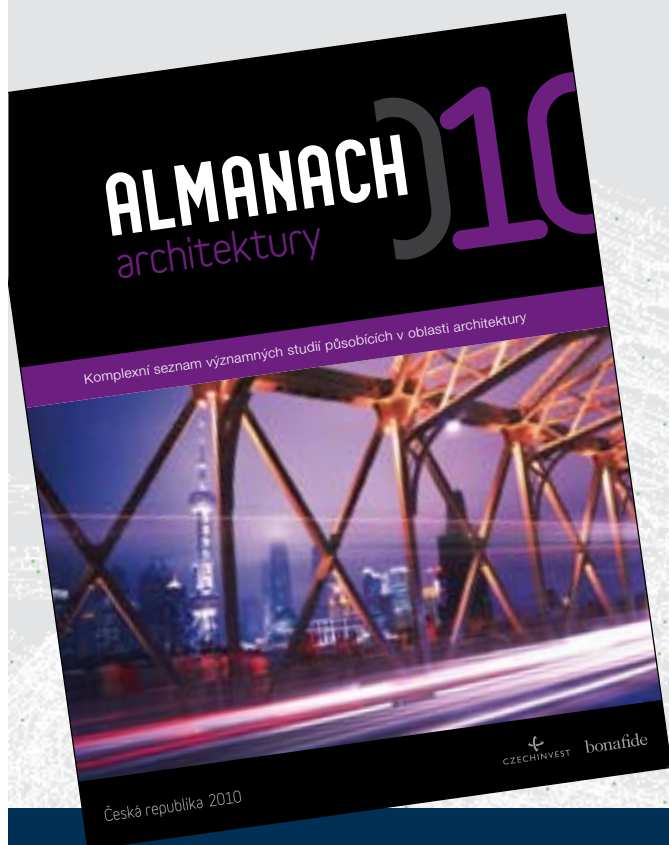

2009/4 Politiky architektury

2009/speciál Račte vstoupit

Předplatné architektonického časopisu Era 21 (vychází 7krát ročně) i jeho jednotlivá čísla můžete objednávat a) poštou: ERA Média, s.r.o., Chleborádova 22, 619 00 Brno; b) telefonicky: +420 541 249 228; c) faxem: +420 541 219 278; d) e-mailem: era21@era21.cz; e) vyplněním registračních údajů na www.era21.cz. Bližší informace o předplatném, speciálním předplatném s knižní přímí a studentských předplatných najdete na www.era21.cz. Na požádání vám rádi zašleme ukázkové číslo časopisu **era 21** zdarma.

ALMANACH architektury

Almanach architektury 2010 je určen všem profesionálům z oblasti developmentu, stavebnictví a realit a kteří chtějí mít přehled o významných architektonických kancelářích, které působí a nabízejí své služby v České republice.

**Objednejte nyní na
www.almanachy.cz
nebo na tel.: +420 220 512 965**

bonafide
We Build Your Goodwill.

Bonafide Publishing, s.r.o.
Václavkova 169/1
160 00 Praha 6

tel.: +420 220 512 965
e-mail: info@bonafide.cz

www.bonafide.cz

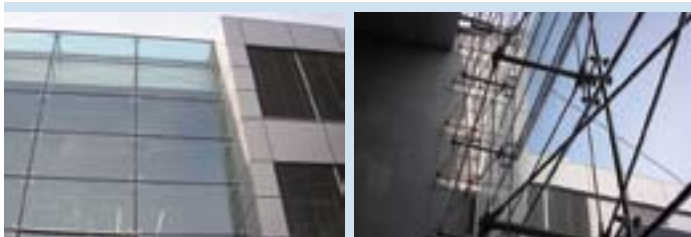
DVD S PODKLADY VÁM ZAŠLEME BEZPLATNĚ
Objednávejte na adrese info@reynaers.cz

REYNAERS SYSTEMS s.r.o. Čimická 72a, Praha 8, 182 00, Česká republika
www.reynaers.cz, www.reynaers-architekt.cz, www.zimnizahrady.com, info@reynaers.cz
T: +420 220 571 674, F: +420 220 570 345,

Kvalitní izolační sklo – nová výzva moderní architektury

Již není nutné volit - odvážná architektonická řešení ve skle, nebo dobré izolační schopnosti. Sklo se stalo součástí moderní architektury, ale prozatím však platilo, že čím náročnější prosklené aplikace, tím méně výsledných izolačních schopností.

INTERM® SG energy IN – energeticky vysoce efektivní systém pro celoprosklené stěny i celostrukturálně tmelené fasády (U_w až $0,86 \text{ W/m}^2\text{K}$).

Přesto existuje řešení. Izolační dvojsklo **INTERM® SG energy IN** s vloženou meziskelní Tepelnou Folií HEAT MIRROR dokáže vytvořit výtečné izolující dvoukomorový systém s hodnotou $U_g = 0,7 \text{ W/m}^2\text{K}$ použitelný i pro celostrukturální osazení skel. Navíc přesun selektivní vrstvy (tzv. polopropustného tepelného zrcadla) na meziskelní folii ušetří neúměrně drahý způsob výroby exteriérových kalených nízkoemisivně pokovených fasádních skel.

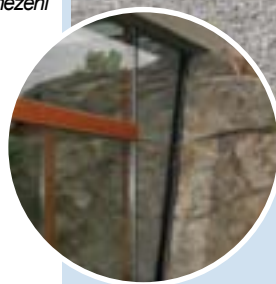
Typickým případem je celostrukturálně tmelená bodová fasáda. Kotvení bodů, kalení skel a tmelení silikonem znemožňuje dosáhnout potřebných izolačních schopností celé prosklené plochy pod hodnotu $U_w = 1,7 \text{ W/m}^2\text{K}$. Nárůst hmotnosti a způsob kotvení zase vylučuje použití izolačních trojskel. Zpřísnění požadavků na tepelnou ochranu budov a uvažované zavedení energetických štítků tak může vystavit STOP pro používání těchto oblíbených a moderních architektonických prosklených prvků.

Použitím skel s meziskelní Tepelnou Folií HEAT MIRROR dále získáte:

- skvělé izolační schopnosti při zachování celkové hmotnosti a tloušťky běžného dvojskla,
- větší variabilitu skladby a možnosti umístění jednotlivých funkčních vrstev ve skle,
- potlačení vzniku kondenzace vodních par na povrchu skla,
- vysokou míru selektivní regulace prostupu světla chránící proti přehřívání a podporující růst rostlin,
- celkovou nepropustnost UV záření šetřící povrch materiálů v interiéru,
- zvýšený hlukový útlum,
- dosažení úplné tepelné pohody interiéru zamezením vstupování chladu v zimě a omezení prostupu nadbytečné sluneční energie v létě.

Přehled typů skel podle izolačních schopností a velikosti solárního faktoru:

Typy izolačních skel	U_g ($\text{W/m}^2\text{K}$) dle EN 1279	G (%)	šířka zasklení (mm)	R_w (dB)	bezp. třída
INTERM TF sporo st.	0,5 - 0,9	48	24 - 41	34 - 44	P1A - P8B
INTERM TF sporo super	0,3 - 0,4	35	44 - 48	34 - 44	P1A - P8B
INTERM TF select	0,5 - 0,9	26 - 34	24 - 41	34 - 44	P1A - P8B
INTERM TF top	0,5 - 0,9	20	24 - 41	34 - 44	P1A - P8B

INTERM® IG frameless bezrámové osazení izolačního skla přímo do ostění zvětšuje účinné plochy zasklení a efektivně zatepluje okraj skla (U_w až $0,47 \text{ W/m}^2\text{K}$ v zabudovaném stavu).

Do izolačního skla s meziskelní Tepelnou Folií lze implementovat další funkce a tak získat produkty s vysokou užitnou hodnotou při zachování výtečných izolačních schopností.

INTERM® TF select oblouková izolační skla nadrozměrných provedení s výbornými izolačními schopnostmi (U_g až $0,7 \text{ W/m}^2\text{K}$).

INTERM® TF glass blind izolační zasklení s vnitřní žaluzií pro variabilní změnu izolačních, tepelně energetických i optických vlastností (U_g nově až $0,4 \text{ W/m}^2\text{K}$).

INTERM® TF decorative IG izolační zasklení s čistou celoplošnou plnobarevnou grafikou na meziskelní folii s viditelným zobrazením z exteriéru a interiéru staveb (U_g až $0,5 \text{ W/m}^2\text{K}$).

Všechny produkty řady **INTERM®** s vnitřní folií na bázi HEAT MIRROR splňují kritéria pro udělení dotace programu Zelená úsporám.

Článek připraven ve spolupráci se společností Izolační skla, a.s.,
www.izolacniskla.cz, info@izolacniskla.cz, zelená linka: 800 101 164.

IZOLAČNÍ SKLA a.s.
... více světla pro život

PŘELOMOVÝ ROK PRO FOTOVOLTAIKU?

Rok 2010 je bezpochyby přelomový pro aktivity v oblasti získávání elektrické energie prostřednictvím fotovoltaických elektráren. Očekávané legislativní úpravy umožní radikální změny ve vývoji výkupních cen elektrické energie vyráběné touto cestou. Do současné doby zákony umožňovaly prostřednictvím Energetického regulačního úřadu meziroční snížení výkupní ceny v maximální výši 5%. Po novele zákona budou tyto mantinely zrušeny. Dle některých zdrojů je předpoklad, že výkupní ceny pro rok 2011 mohou být sníženy až o 30% z letošních cen. To bude zřejmě v praxi znamenat zmrazení investic do tohoto sektoru. Návratnost takových investic bude totiž tak dlouhá, že pro ekonomicky uvažující subjekty již nebude zajímavá.

Pro ty, kteří chtějí využít stávající podmínky pro tuto komoditu, nastává boj s časem. Vzhledem ke lhůtám schvalování zúčastněných organizací trvá zřízení a uvedení do provozu malé elektrárny cca 3 měsíce.

Jednou z alternativ využití slunečního záření k výrobě elektrické energie je fotovoltaická střešní krytina TEGOSOLAR, kterou na český trh dodává společnost TEGOLA.

Tenkovrstvý fotovoltaický systém Tegosolar je založen na tzv. amorfním křemíku. Vlastní fotovoltaická vrstva je velmi tenká. Tato je nalaminována na nosnou část sendviče - desky ze speciálně tvrzeného asfaltu se dvěma výztužnými nosnými vložkami ze skelného vlákna.

Nosná část plní současně funkci střešní krytiny.

Amorfní křemík, ze kterého je tento systém vyroben, má v porovnání s krystalickými křemíky větší účinnost při srovnatelném instalovaném výkonu. Toto je dáno vlastnostmi amorfního křemíku, který umí zpracovat a využít širší spektrum vlnových délek slunečního záření. V praxi to znamená, že fotovoltaický systém pracuje s větším výkonem zejména během zhoršených klimatických podmínek. Amorfní křemík umí zpracovávat i tzv. difuzní (odražené) záření.

Další výhodou tohoto systému je fakt, že díky malé odrazivosti povrchu není amorfní křemík tak choulostivý na ideální

směr instalace jak je tomu u klasických krystalických panelů. Pro maximální využití potenciálu krystalických panelů by tyto měly být orientovány k jihu a ve vertikálním sklonu mezi 33 - 35 stupni. Odsklon od této orientace má za následek výrazné snížení výkonu. Výkon fotovoltaiky z amorfního křemíku není tak choulostivý na ideální horizontální i vertikální orientaci instalace - odchýlení od nejlepšího nasměrování, má menší vliv na účinnost systému.

Na výkon má vliv i povrchová teplota panelu. Při teplotách okolo 80°C dochází u klasických krystalických panelů k masivní ztrátě výkonu. U amorfního křemíku se úbytek výkonu při této teplotě pohybuje pouze v řádu několika procent.

Moduly fungují i při částečném zastínění (stín od stromů, stožárů, komínových těles atd.).

Důkazem výše popsaných údajů je i fotografie, kde na měničích nejmenované soukromé elektrárny s instalovaným výkonem 4,964 kWp byla naměřena okamžitá hodnota výroby 5155 W.

Ze stavebního pohledu patří mezi nesporné výhody to, že Tegosolar plní současně funkce střešní krytiny. Ve sklonech nad 20° se moduly mechanicky kotví ocelovými hřebíky přímo do bednění (desky OSB nebo prkna). Ve sklonech pod 20° se moduly natavují do podkladního hydroizolačního pásu. V místech, kde je fotovoltaika nainstalována, odpadají náklady na pořízení střešní krytiny.

Tegosolar má velmi nízkou hmotnost (12 kg/m²), což často může mít vliv na statiku objektu. Kromě vlastní nízké hmotnosti je nutno počítat i s úsporou celkové hmotnosti střechy tím, že pod fotovoltaikou již není další střešní krytina. Velmi zajímavým údajem se jeví i jeho celková tloušťka - pouhých 6 mm.

Díky tomu, že Tegosolar je integrován přímo na bednění, odpadá nutnost problematického řešení prostupů podpěrné konstrukce střešním pláštěm. Tegosolar žádné podpěrné konstrukce nevyžaduje. Vedení solárních kabelů je zakryté (nejsou vystaveny účinkům UV záření). I zde tudíž odpadají prostupy střešním pláštěm.

Systém Tegosolar je integrován do střechy a není tedy namáhán účinky větru (sání, tlak). Díky úpravě povrchu je systém takřka bezúdržbový. Povrch je krytý vrstvou materiálu TEFZEL, který zabezpečuje jeho samočisticí vlastnosti.

Moduly neobsahují žádné skleněné části a tudíž jsou bez problémů pochůzné. Celý systém je díky integraci do střešního pláště velmi nenápadný a finální výsledek je esteticky zajímavý.

Posudte sami z příložené fotodokumentace.

www.tegola.cz

Výtahy 3. tisíciletí

KONE EcoSpace™

- založen na bezstrojovné technologii s pohonem KONE EcoDisc®
- jedinečný produkt určen speciálně do rezidenčních nízkopodlažních objektů (zdvih max. 35 m)

KONE MonoSpace® Standard a KONE MonoSpace® Special

- založen na bezstrojovné technologii s pohonem KONE EcoDisc®
- určen do všech typů nízkých až středněvysokých budov

KONE MiniSpace™

- technologie se strojovnou
- navržen speciálně do výškových budov

KONE TranSys™

- založen na bezstrojovné technologii s pohonem KONE EcoDisc®
- výtah pro potřeby přeprav osob a nákladů
- určeno do všech typů budov (zdvih max. 23m/40m)

KONE MaxiSpace™

- založen na technologii bez protiváhy
- umožňuje zvětšení stávající kabiny až o 50 %
- do nízkých až středněvysokých budov

NOVÁ ŘADA VÝTAHŮ S DOKONALÝM DESIGNEM

- jedinečné možnosti
- nekonečné množství designu
- řešení do všech typů budov
- snížení energetické náročnosti
- úsporu prostoru

DESIGN

Design vašeho výtahu lze sestavit dle Vašich přání
- to umožňuje nabídka Mix & Match, ve které si můžete navolit z tisíce kombinací stěn, podlah, madel, stropů, zrcadel a ovládacích panelů v kabině
- více na www.kone.cz

Dedicated to People Flow™

KONE

Komplexní řešení pro vaši budovu

● Výtahy

● Eskalátory

● Automatické dveře

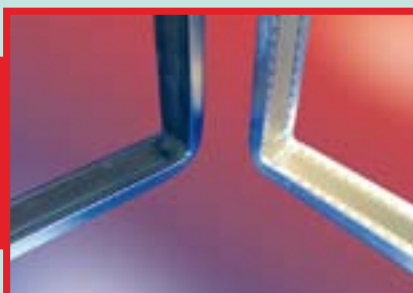
● Pohyblivé chodníky

KONE, a.s., Lužná 716/2, 160 00, Praha 6, www.kone.cz

Warm Edge

pro moderní a ekologická okna

V MALÝCH OKNECH:

- Ψ hodnota distančního profilu má velkou účinnost
- změna roztažnosti má nízký vliv

VE VELKÝCH JEDNOTKÁCH:

- Ψ hodnota distančního profilu má menší efekt
- změna roztažnosti má velký vliv

Správný profil pro správnou aplikaci!

Chromatech plus

Chromatech Ultra

- **Redukce kondenzace vlhkosti**
- **Snížení spotřeby paliv**
- **Podpora životního prostředí snížením emisí CO₂**

ROLLTECH
ROLLTECH A/S - an Atr-Pro Group Company

ROLLTECH A/S
W.Brüels Vej 20
DK - 9800 Hjørring
Dánsko
info@rolltech.dk
www.rolltech.dk

IMPRERA spol. s r.o.
IMPRERA

IMPRERA spol. s r.o.
Reinerova 710 / 21,
Praha 6 - Řepy, 163 00
Česká republika
info@impra.cz
www.impra.cz

MSA
GLASS GLOBAL SYSTEM

ÚSPORY JSOU POJMEM, KTERÝ DNES ZAZNÍVÁ ZE VŠECH STRAN. A TO JAK PŘI VLASTNÍ VÝSTAVBĚ RODINNÉHO DOMU, TAK ZEJMÉNA Z HLEDISKA NÁKLADŮ NA VYTÁPĚNÍ. HITEM SOUČASNOSTI SE PROTO STALY NÍZKOENERGETICKÉ DOMY.

Nízkoenergetický dům rychle a jednoduše?

Z POROTHERMU ho postavíte i bez zateplení!

Kvůli úsporám na vytápění volí mnozí stavebníci jako východisko zateplení novostaveb, čímž však dochází ke zvýšení stavebních nákladů. V dlouhodobém hledisku je navíc nutné počítat i s kratší životností fasády. Přitom však existuje jednodušší, levnější a stejně účinné řešení, jak zvládnout realizaci nízkoenergetického bydlení. Z POROTHERMU lze tyto domy postavit i bez zateplení.

POROTHERM 44 EKO+, POROTHERM 36,5 Ti nebo POROTHERM 50 Hi?

Moderní tepelněizolační cihlové bloky POROTHERM 44 EKO+, POROTHERM 36,5 Ti a POROTHERM 50 Hi umožňují výstavbu nízkoenergetických domů bez nutnosti dodatečného vnějšího zateplení. K hlavním výhodám takto realizovaných domů patří nejen dlouhá životnost fasády, ale především skutečnost, že jednoplášťové zdivo umožňuje stavbě dýchat. Díky této schopnosti mohou vodní páry, které při bydlení běžně vznikají, bez problémů unikat z interiéru ven. Obyvatelé se tak nemusí obávat nepříjemného skleníkového efektu v podobě dusna uvnitř místností.

Chytře a jednoduše

Proč si pro stavbu vybrat například cihlu POROTHERM 44 EKO+? Jejich důmyslné technické provedení poskytuje až o 40 % vyšší hodnotu tepelného odporu ve srovnání se zdivem z běžných děrovaných cihel. Těchto vynikajících tepelněizolačních vlastností bylo dosaženo pomocí dokonalé receptury, nového tvaru dutin v podobě obdélníků a vylepšením tvaru spojení pero + drážka. Jeho součástí je nově i speciální hluboký vroubek, který vytvoří

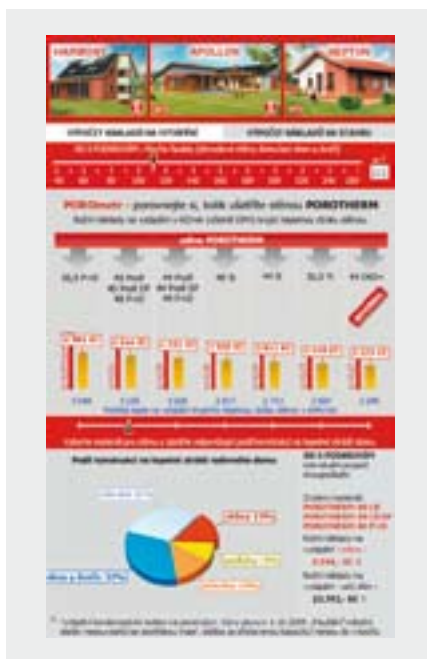
po spojení cihel vzduchovou dutinu, jež dále zvyšuje schopnost zdiva zabraňovat únikům tepla. Toto na první pohled nenápadné řešení dokáže prodloužit cestu, kterou musí teplo ve spáře projít ven o 54 %, díky čemuž se sníží tepelné ztráty ve styčných spárách o téměř 60 %. Obdélníkové dutiny přitom nejenže ztěžují únik tepla zdivem, ale navíc umožňují ušetřit i v průběhu výstavby domu. Cihly s tímto tvarem dutin se lépe dělí, a tak se snižuje množství odpadu na stavbě. Klesá i spotřeba malty, která méně zatéká do vnitřku cihly.

Poradte se s POROmetrem

Při jednání se zákazníkem – zájemcem o přípravu projektu – je často nutné reagovat

rychle. Jak třeba okamžitě zjistit, jaká bude energetická náročnost zdiva, či na kolik vyjde stavba při použití různých typů cihel? V tomto případě poskytne zajímavou radu laikům i odborníkům POROmetr. Tento speciální nástroj, který je k dispozici na www.porometr.cz, umožní okamžitě zjistit, kolik tepla „uteče“ zdmi a jakou částku „protopíte“ stěnami. „Menu“ na POROmetru nabízí přehled hodnot všech cihel POROTHERM vhodných pro výstavbu obvodového zdiva, takže je možné získat celkové srovnání energetické náročnosti domů postavených z různých druhů cihel. Stejně tak zde lze jednoduše a rychle zjistit i náklady na vnější zdivo a cenu za provedení hrubé stavby (bez nákladů na základovou desku a přípojky). Stačí si vybrat v odkazu „Výpočet nákladů na stavbu“ typ zvoleného domu, uvést plochu fasády (bez plochy oken a dveří) a navolit cenu za hodinovou práci zedníka. Po zadání těchto informací už měřítko samo, podle předem nadefinovaných údajů o náročnosti výstavby jednotlivých typů domů a ceně jednotlivých typů zdiva, vše spočítá. V přehledně uspořádaném grafu, mapujícím výdaje na stavbu, je tak možné se dozvědět celkovou cenu za pořízení hrubé stavby i dílčí výdaje za cihly a práci zedníka. Protože „menu“ poskytuje informace o všech cihlách POROTHERM vhodných pro vnější nosné zdivo, lze rychle porovnat ekonomickou výhodnost výstavby z jednotlivých typů cihel.

Více informací naleznete na www.porotherm.cz.

www.porometr.cz

**Wienerberger
POROTHERM**

TRACHEA
nábytková dvířka

2010 DEKORATIVNÍ PANELE A DVÍŘKA

panel: P1
tvar: D1
fólie: 3-4 zelená oliva
169 černá lesk

Dekoratívni panely nabízejí řadu možností použití v bytové architektuře. A aby bylo jejich uplatnění ještě širší, doplnili jsme každý z šesti panelů nábytkovými dvířky zdobenými stejným motivem plastického frézování.

Rádi Vám zašleme aktuální informační materiály.

Trachea. Domov za každými dvířky.

Trachea, s.r.o. | Tovární 1209, 769 01 Holešov | tel.: +420 573 502 111 | fax: +420 573 502 113 | e-mail: trachea@trachea.cz

www.trachea.cz

FRAME

TWIN®

www.twin.cz

INNER

ROTELLA

QUATRO

EIDOS

VISION

U-TURN

STAR

LOB WEDGE

**KVALITA
DESIGN
INDIVIDUALITA**

VENTILAČNÍ SYSTÉM

Britská firma uvedla na trh patentovaný systém ventilace pro budovy kombinující směšování vzduchu s nízkoodporovými zásobníky vzduchu. Systém významně snižuje větrání pomocí ventilátoru a nutný předehřev vzduchu a je možné jej použít jak pro nové, tak již existující budovy, např. školy, obchodní centra apod.

Jedná se o nízkoenergetický řízený větrací systém, který v moderní a dobře izolované budově může v zimě účinně transformovat přírodní ventilaci. V zimě se v podstatě dvě největší energetické zátěže budov týkají předehřevu a pohonu ventilátoru pro větrání v budovách. Základním principem systému je míchání teplého vnitřního vzduchu se studeným nasávaným vzduchem, který je předehříván vnitřním tepelným ziskem těsně předtím, než je vehnán do obytných prostor. Kombinací principu míchání vzduchu s velkým nízkoodporovým zásobníkem, který je schopen pojmout a smísit jak vnitřní, tak i vnější vzduch, lze energii jak pro pohon ventilátoru, tak i pro předehřev významně snížit. Laboratorní testy z Velké Británie ukazují, že v tamních klimatických podmínkách v prostředí školní budovy to může činit 70 až 80 kWh.m⁻² za rok.

Systém přirozené ventilace využívá patentované technologie z Cambridgeské univerzity, který byl navržen proto, aby zajistil minimální změnu hodnoty proudění vzduchu mezi budovou a exteriérem v zimě tak, aby minimalizoval požadovanou energii na vytápění. Systém zajišťuje, že kvalita vzduchu zůstává velmi dobrá a zároveň klimatické podmínky v budově jsou příznivé bez možnosti vzniku průvanu studeného vzduchu, který je obvykle přisuzován přírodním ventilačním systémům. Nová technologie tak poskytuje řešení pro udržování příznivých vnitřních teplot při snížených nárocích na vytápění budov. V době teplejšího počasí systém pracuje s vyššími průtoky vzduchu ve větracím systému, aby se předešlo přehřátí uvnitř budovy. Nicméně systém lze využít u tepelně náročných budov i k pasivnímu nočnímu chlazení, při kterém se využívají nižší hodnoty průtoku vzduchu ventilačním systémem.

Firma za svou technologii získala několik ocenění. Původně byla vyvíjena v rámci výzkumného projektu na Cambridgeské univerzitě, který se týkal přírodní ventilace v budovách.

Fyzicky se systém skládá z dvojitého ventilačního zásobníku s integrovanou mísicí jednotkou, která je obvykle umístěna v základně ventilačního zásobníku a obsahuje zvlhčovače a další nízkoenergetická zařízení pro řízení směšování a průtoku vzduchu. Jednotku lze také rozšířit o přívod čerstvého vzduchu a pohon s nuceným oběhem, je-li to potřebné, což je výhodné zejména v letních měsících. V systému je integrována řídicí jednotka, která je řízena speciálně vyvinutým algoritmem založeným na výstupech ze senzorů teploty vzduchu a koncentrace CO₂ uvnitř budovy a teploty vzduchu vně budovy. Systém tak poskytuje robustní přístup k problematice nízkoenergetické přírodní ventilace budov, která je velmi často používána pouze v řešeních „na míru“.

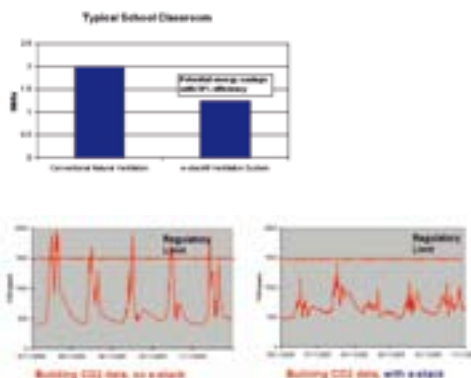
V současnosti je popisovaný ventilační systém používán v mnoha budovách ve Velké Británii, přičemž aplikace sahají od velmi chladného podnebí na severu Anglie až po teplejší jihovýchod.

Technologie je dostupná na trhu a probíhá patentní řízení. Firma hledá architektky a návrháře v celé Evropě. Návrh systému lze společně snadno upravit jakékoliv budově. Vzhledem k tomu, že každá instalace je svým způsobem unikátní, firma hledá architektky a stavebníky pro přizpůsobení technologie pro své projekty a její instalaci v nových i rekonstruovaných budovách. Britská společnost pak vyrobí ventilační jednotku a hledaný partner zařídí instalaci a případný servis.

Jiří Janošec,

Technologické centrum Akademie věd ČR

Technologické centrum AV ČR (www.tc.cz) je národním informačním centrem pro evropský výzkum, připravuje analytické a výhledové studie v oblasti výzkumu, vývoje a inovací a zabývá se mezinárodním transferem technologií. V současné době mj. koordinuje českou část evropského projektu na podporu malých a středních podniků a transfer technologií s názvem Enterprise Europe Network (www.enterprise-europe-network.cz). Nabídka a poptávka po technologiích a inovačních řešeních lze vyhledávat také on-line v angličtině na webu www.enterprise-europe-network.cz/transfer/.

Užití technologie na škole v Dorsetu ve Velké Británii a na Montseaton Project

ZELENÁ ÚSPORÁM

Prvním krokem, který musí klient učinit při zpracování žádosti o podporu v programu Zelená úsporám, je nalézt odborníka na zpracování projektu a odborného posudku, který je nutno předkládat jako součást žádosti o dotaci. Takovým odborníkem může být autorizovaný architekt, který je schopen poradit, zda má plánované opatření šanci splnit podmínky programu, zpracuje projekt a takzvané energetické hodnocení a pomůže s vyplněním krycího listu technických parametrů k žádosti.

CO JE PROJEKT ZELENÁ ÚSPORÁM

Program Ministerstva životního prostředí administrovaný Státním fondem životního prostředí ČR zaměřený na úspory energie a obnovitelné zdroje domácností v rodinných a bytových domech.

Program Zelená úsporám je zaměřen na podporu:

- | instalací zdrojů na vytápění s využitím obnovitelných zdrojů energie
 - | investic do energetických úspor při rekonstrukcích i v novostavbách
 - | kvalitního zateplování rodinných domů a bytových domů
 - | náhrady neekologického vytápění za nízkoemisní zdroje na biomasu a účinná tepelná čerpadla, instalace těchto zdrojů do nízkoenergetických novostaveb
 - | výstavby v pasivním energetickém standardu
- Celková očekávaná alokace Programu je 25 miliard korun.

Kompletní informace viz www.zelenausporam.cz

TERMÍN PODÁNÍ ŽÁDOSTI

- | finanční prostředky na podporu v rámci programu lze žádat do 31. 12. 2012 včetně
- | projekt byl vyhlášen v roce 2009

KDO MŮŽE ŽÁDAT O DOTACI

Žádost o finanční podporu svého projektu mohou v rámci tohoto programu podávat vlastníci a stavebníci rodinných a bytových domů, kteří dům využívají k bydlení nebo k poskytování bydlení třetím osobám

DOPORUČENÝ POSTUP, JAK ŽÁDAT O DOTACI

1. Zpracování projektu

Autorizovaný architekt je schopen poradit klientovi, zda má jeho plánované opatření šanci splnit podmínky programu; dále je oprávněn zpracovat projekt dle požadavků programu (výkresy, technickou zprávu), odborný posudek (včetně tepelně-technických výpočtů) a pomůže s vyplněním krycího listu technických parametrů.

Tyto dokumenty jsou nezbytnou součástí žádosti o dotaci, stejně jako list vlastnictví nemovitosti (ten si zajišťuje klient sám). Žádost je nutno podávat na speciálním formuláři, který je ke stažení na www.zelenausporam.cz.

2. Další kroky investora:

- | vybrat dodavatele a výrobek, vyplnit žádost o podporu
- | vyplněné formuláře předat na krajském pracovišti SFŽP či v bance
- | přibližně do 10 týdnů od podání žádosti obdrží vyrozumění o poskytnutí podpory
- | prokázat ukončení realizace opatření
- | zhruba do dalších čtyř týdnů vám bude doručena smlouva ve třech vyhotoveních

OPRÁVNĚNÍ ARCHITEKTŮ

Autorizovaní architekti jsou oprávněni zpracovávat a předkládat jako součást žádosti o dotaci dokumentaci v tomto rozsahu:

- | zpracovat projekt (výkresy, technickou zprávu)
- | zpracovat odborný posudek (tepelně-technické výpočty)
- | konzultovat záměry investora
- | konzultovat obsah krycího listu

Autorizovaní architekti jsou oprávněni zpracovávat a předkládat jako součást žádosti o dotaci dokumentaci v tomto rozsahu:

- | Pro zpracování minimálního rozsahu dokumentace

Předkládaná část dokumentace	Oblast podpory *	Obor autorizace
Projekt (výkresy + technická zpráva)	A, B, C	VP – Autorizace se všeobecnou působností (dříve A – Autorizace bez specifikace oboru) A – Obor architektura (dříve PS – Obor pozemní stavby)
	C.3	výše uvedení vč. dodavatelské firmy
Odborný posudek (tepelně-technické výpočty)	A, B, C	VP – Autorizace se všeobecnou působností (dříve A – Autorizace bez specifikace oboru) A – Obor architektura (dříve PS – Obor pozemní stavby)
	C.3	výše uvedení vč. dodavatelské firmy
Stavebně-technický posudek (u bytových domů)	A, B (stávající stavby)	–

| V případech, kdy se zpracovává projektová dokumentace (dokumentace pro ohlášení stavby, dokumentace pro stavební povolení)

Předkládaná část dokumentace	Oblast podpory	Obor autorizace
Projektová dokumentace (ve smyslu vyhlášky č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb)	A, B	VP – Autorizace se všeobecnou působností (dříve A – Autorizace bez specifikace oboru) A – Obor architektura (dříve PS – Obor pozemní stavby)
	A, B, C	VP – Autorizace se všeobecnou působností (dříve A – Autorizace bez specifikace oboru) A – Obor architektura (dříve PS – Obor pozemní stavby)
Odborný posudek (tepelně-technické výpočty)	A, B, C	VP – Autorizace se všeobecnou působností (dříve A – Autorizace bez specifikace oboru) A – Obor architektura (dříve PS – Obor pozemní stavby)
	C.3	výše uvedení vč. dodavatelské firmy
Stavebně-technický posudek (u bytových domů)	A, B (stávající stavby)	U stávajících budov se provádí stavebně technický průzkum, který je součástí projektové dokumentace změn dokončených staveb.

Pozn.: Dokumentaci k žádosti o dotaci je autorizovaná osoba povinna označit svým autorizačním razítkem (v souladu se zákonem č. 360/1992 Sb.).

DATABÁZE

Výzva autorizovaným architektům

Dovolujeme si nabídnout autorizovaným architektům možnost vedení kontaktní adresy ve speciální databázi osob, které mají zájem o zpracovávání dokumentace k žádostem o dotaci v programu Zelená úsporám.

| Cílem ČKA je nabídnout databázi kontaktů z řad autorizovaných architektů potenciálním klientům k jejich samostatnému výběru dle uvážení.

| Databáze bude volně přístupná.

| Odkaz na tuto databázi je uveden na www.cka.cc a na www.zelenausporam.cz.

POKUD MÁTE ZÁJEM BÝT UVEDENI V TÉTO DATABÁZI, zašlete na kontaktní adresu gabriela.dufkova@cka.cc:

- | jméno a příjmení či číslo autorizace v případě, že máte aktualizovaná data na adrese http://www.cka.cc/seznam_architektu/
- | nebo kompletní údaje v případě, že je nutno data aktualizovat, a to: číslo autorizace, jméno, kontaktní adresa, tel. spojení, e-mail, web

POŽADAVKY NA ROZSAH DOKUMENTACE, KTERÁ JE SOUČÁSTÍ ŽÁDOSTI O DOTACI

Veškeré informace o požadavcích jsou ke stažení na www.cka.cz – na homepage vlevo – Zelená úsporám nebo na www.zelenausporam.cz

I Oblast podpory A

Úspora energie na vytápění (A.1. Celkové zateplení; A.2. Dílčí zateplení)

II Oblast podpory B

Výstavba v pasivním energetickém standardu

III Oblast podpory C

Využití obnovitelných zdrojů energie pro vytápění a přípravu teplé vody

C.1. Rodinné domy a bytové domy – výměna neekologického vytápění za nízkoemisní zdroje na biomasu a účinná tepelná čerpadla;

C.2. Rodinné domy a bytové domy – instalace nízkoemisních zdrojů na biomasu a účinných tepelných čerpadel do novostaveb;

C.3. Rodinné domy a bytové domy – instalace solárně-termičkových kolektorů; u opatření C.3.1 není v odborném posudku vyžadován výpočet měrné potřeby tepla na vytápění.

IV Oblast podpory D

Dotační bonus za vybrané kombinace opatření

Některé kombinace opatření jsou zvýhodněny dotačním bonusem (pouze při současném podání žádosti a maximálně jednou pro daný objekt i při využití více z uvedených kombinací).

Na zpracování projektu i potřebných výpočtů (tedy energetického hodnocení) můžete také požádat o podporu, a to až ve výši 20, respektive 40 tisíc korun.

Některé přílohy k žádosti o investiční podporu z programu Zelená úsporám

	Povinná příloha?		Originál/kopie?	Ověřený podpis?	Kdy se předkládá?	Popis přílohy	
	Typ žadatele	Opatření					
1	Krycí list technických parametrů	všichni	všechna	originál	žadatel (zmocněnec) podepisuje na podacím místě	před realizací	Formulář krycího listu je nedílnou přílohou žádosti a je ke stažení na www.zelenausporam.cz nebo k dostání na krajských pracovištích SFŽP případně na pobočkách spolupracujících bank.
2	Dokumentace, tj. projekt (sestávající z výkresové části a technické zprávy) a odborný posudek	všichni	všechna	originál	N/A	před realizací	Požadavky na dokumentaci pro jednotlivá opatření jsou popsány v dokumentech specifikujících minimální rozsah dokumentace, které jsou ke stažení na www.zelenausporam.cz . (U opatření C.3.1 není v odborném posudku vyžadován výpočet měrné potřeby tepla na vytápění).
3	List vlastnictví k nemovitosti (domu)	všichni	všechna	originál nebo úředně ověřená kopie	N/A	před realizací	Tj. výpis z katastru nemovitostí. V den podání žádosti nesmí být starší než 3 měsíce. Dokládá se před realizací. U žádosti na novostavby podávaných před realizací (ještě není zápis do katastru nemovitostí) se před realizací dokládá list vlastnictví k pozemku a po realizaci list vlastnictví k domu.
8	Doklad o přímém z podnikání v oblasti poskytování bydlení	fyzické osoby podnikající bez IČ	všechna	originál nebo úředně ověřená kopie	N/A	před realizací	Dokládá fyzická osoba podnikající bez IČ. Fyzickou osobou podnikající se pro účely programu Zelená úsporám rozumí osoba, která podniká v oblasti poskytování bydlení třetím osobám.
9	Stavebně-technické posouzení budovy	všichni	oblast A, bytové domy	originál	N/A	před realizací	U bytových domů je požadováno provedení a doložení stavebně-technického posouzení budovy před podáním žádosti o podporu. Stavebně-technické posouzení musí obsahovat minimálně posouzení stability nosné konstrukce, soudržnosti a vlhkostních poměrů konstrukce. Posudek musí být proveden příslušnou autorizovanou osobou. [viz. dokument Oprávnění zpracovatelé na webu www.zelenausporam.cz]
10	Protokol z blower-door testu	všichni	oblast B	originál nebo úředně ověřená kopie	N/A	po realizaci	U pasivních domů je vyžadováno provedení zkoušky neprůvzdušnosti obálky budovy (tzv. blower-door test, který je proveden v souladu s ČSN EN 13829, metoda B). Výstupem z této zkoušky je protokol z blower-door testu, na němž je uvedena naměřená hodnota n50, která nesmí být větší než 0,6 h ⁻¹ (do 31.12.2009 je akceptována hodnota n50 < 0,8 h ⁻¹).
11	Stanovisko poradenského a informačního střediska programu Nový PANEL	všichni	oblast A.1, panelové domy	originál	N/A	před realizací	Přílohou žádosti o podporu v oblasti A.1 na panelové domy musí být stanovisko poradenského a informačního střediska programu Nový PANEL. Další informace viz www.sfrb.cz .
12	Doklad o ukončení realizace	všichni	všechna	originál nebo úředně ověřená kopie	N/A	po realizaci	Doklad o ukončení realizace (A: kolaudační souhlas; nebo oznámení o užívání stavby; nebo předávací protokol/y; B: kolaudační souhlas; C: protokol o uvedení zařízení do trvalého provozu). Datum ukončení realizace musí být po 1.4.2009. Žádost po realizaci musí být podána nejpozději rok po datu ukončení realizace.
18	Oprávnění zpracovatele	všichni, kdo chtějí žádat o podporu na projekt	všechna kromě C.3.1	kopie	N/A	před realizací	Kopie oprávnění zpracovatele k zpracování požadovaných výpočtů a projektů podle zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolení autorizovaných architektů, inženýrů a techniků činných ve výstavbě, případně dle zákona č. 406/2006 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů (vyjma oblasti C.3.1).
19	Faktury na práce související s přípravou a realizací opatření (tj. zhotovení projektu a odborného posudku) s potvrzením o zaplacení	všichni, kdo chtějí žádat o podporu na projekt	všechna	originály nebo úředně ověřená kopie	N/A	před realizací	Faktury na uvedenou práci s potvrzením o zaplacení ve formě výpisu z účtu, potvrzením zpracovatele o zaplacení nebo pokladního dokladu.

(Další přílohy: 4 Souhlasné prohlášení vlastníků nemovitosti; 5 Plná moc; 6 Doklad o právní subjektivitě žadatele; 7 Živnostenský list nebo doklad o přidělení IČ; 13 Faktury; 14 Vyrozměření o poskytnutí podpory; 15 Čestné prohlášení o de minimis; 16 Čestné prohlášení o velikosti podniku; 17 Žádost o podporu na přípravu a realizaci opatření)

PŘÍKLAD MINIMÁLNÍHO ROZSAHU DOKUMENTACE PŘÍKLÁDANÉ K ŽÁDOSTI

Minimální rozsah dokumentace je nutné předložit vždy, a to bez ohledu na stanovisko místně příslušného stavebního úřadu, tj. i v případě, že stavební úprava nebo údržbové práce nevyžadují ohlášení ani stavební povolení. Pokud je minimální rozsah dokumentace požadované programem součástí projektové dokumentace pro stavební povolení či ohlášení, postačuje předložit projektovou dokumentaci dle výše uvedených požadavků.

V OBLASTI PODPORY A

Úspora energie na vytápění (A.1. Celkové zateplení; A.2. Dílčí zateplení)

K žádosti o poskytnutí dotace se přikládá dokumentace, z níž je patrný rozsah a způsob provedení podporovaných opatření a také to, že tato opatření splňují kritéria stanovená programem pro čerpání dotace. Dokumentace je zároveň nástrojem k výpočtu požadované dotace.

Tento minimální rozsah dokumentace je nutné předložit vždy, a to bez ohledu na stanovisko místně příslušného stavebního úřadu, tj. i v případě, že stavební úprava nebo údržbové práce nevyžadují ohlášení ani stavební povolení. Pokud je minimální rozsah dokumentace požadované programem součástí projektové dokumentace pro stavební povolení či ohlášení, postačuje předložit tuto projektovou dokumentaci.

TECHNICKÁ ZPRÁVA

Identifikace stavebníka/žadatele:

- | jméno a příjmení, místo trvalého pobytu stavebníka,
- | jméno a příjmení projektanta, číslo, pod kterým je v evidenci autorizovaných osob, vedené Českou komorou architektů nebo Českou komorou autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, zapsán, s vyznačeným oborem, popřípadě specializací jeho autorizace, rovněž jeho kontaktní adresa; případně stejné údaje u osoby oprávněné k činnosti stanoveným zákonem č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů (energetický auditor, energetický expert).

Údaje o stavbě a její stručný popis:

- | účel stavby,
- | technické a konstrukční řešení stavby a konstrukcí tvořících její obálku, popis navrhovaných úprav,
- | předpokládaná doba výstavby včetně popisu postupu výstavby v případě, že se žádost podává před zahájením realizace,
- | údaje o podlahové vytápěné ploše budovy v m² – uvažuje se jako celková vnitřní podlahová plocha všech podlaží budovy vymezená vnějšími stěnami, bez neobyvatelných sklepů a oddělených nevytápěných prostor, viz zákon č. 406/2000 Sb., § 2, písm. p), podrobněji také v TNI 73 0329 (30),
- | údaje o počtu bytů a osob.

Stavebně-technický posudek:

U bytových domů je požadováno provedení stavebně-technického posouzení budovy před podáním žádosti o podporu. Stavebně-technické posouzení musí minimálně obsahovat posouzení stability nosné konstrukce, soudržnosti a vlhkostních poměrů konstrukce. Smyslem je garance proveditelnosti a trvanlivosti zateplení nebo výměny oken v požadované kvalitě.

ODBORNÝ POSUDEK

bude obsahovat:

- | odkaz na použité výpočetní postupy a software pro výpočet součinitelů prostupu tepla a měrné roční potřeby tepla na vytápění,
- | uvedení vstupních hodnot zadávaných do výpočtů.

Pro A.1:

| Posouzení tepelně-technických vlastností konstrukcí budovy pro výchozí a nový stav podle ČSN 73 0540:2007 – Tepelná ochrana budov.

Výpočet také doloží, že všechny zateplované části obálky budovy anebo vyměňované (případně repasované) výplně otvorů splňují po úpravě alespoň normou předepsané požadované hodnoty součinitelů prostupu tepla U jednotlivými konstrukcemi. Doložení ostatních tepelně-technických vlastností, které je nutno splnit dle vyhlášky č. 148/2007Sb., není pro podmínky programu požadováno.

| Výpočet měrné roční potřeby tepla na vytápění EA podle harmonizovaných technických norem s případným použitím metody výpočtu

a okrajových podmínek dle TNI 73 0329 (rodinné domy) a TNI 73 0330 (bytové domy).

Výpočty se provádějí pro stav budovy před provedením opatření vedoucích k úspoře tepla (zateplení, výměna oken apod.) a po jejich provedení. Hodnota měrné roční potřeby tepla na vytápění EA se počítá pro velikost podlahové plochy před provedením opatření a po jejich provedení.

Pokud vlastník rodinného a bytového domu budovu vedle jejího zateplení zároveň rozšiřuje o přístavbu nebo nástavbu, pak se hodnota měrné roční potřeby tepla na vytápění EA počítá:

- | před realizací opatření na podlahovou plochu budovy původního tvaru,
- | po realizaci opatření na podlahovou plochu budovy včetně přístavby nebo nástavby.

Pro A.2:

| Posouzení tepelně-technických vlastností konstrukcí budovy pro výchozí a nový stav podle ČSN 73 0540:2007 – Tepelná ochrana budov, u kterých bude provedeno opatření ke snížení potřeby tepla na vytápění.

Výpočet také doloží, že vybraná jedna nebo více zateplených částí obálky budovy anebo vyměňované (příp. repasované) výplně otvorů splňují programem předepsané hodnoty součinitelů prostupu tepla U jednotlivými konstrukcemi. Doložení ostatních tepelně-technických vlastností, které je nutno splnit dle vyhlášky č. 148/2007Sb., není pro podmínky programu požadováno.

| Výpočet měrné roční potřeby tepla na vytápění EA podle harmonizovaných technických norem s případným použitím metody výpočtu a okrajových podmínek dle TNI 73 0329 (rodinné domy) a TNI 73 0330 (bytové domy).

Výpočty se provádějí pro stav budovy před provedením opatření vedoucích k úspoře tepla (zateplení, výměna oken apod.) a po jejich provedení. Hodnota měrné roční potřeby tepla na vytápění EA se počítá pro velikost podlahové plochy před provedením opatření a po jejich provedení.

Pokud vlastník rodinného a bytového domu budovu vedle jejího zateplení zároveň rozšiřuje o přístavbu nebo nástavbu, pak se hodnota měrné roční potřeby tepla na vytápění EA počítá:

- | před realizací opatření na podlahovou plochu budovy původního tvaru,
- | po realizaci opatření na podlahovou plochu budovy včetně přístavby nebo nástavby.

VÝKRESOVÁ ČÁST

| Půdorysy jednotlivých podlaží pro stávající i nový stav v měřítku max. 1:100, které

vyjadřují architektonické a stavební řešení s uvedením:

- základních půdorysných rozměrů obvodových konstrukcí objektu,
- celkových vnitřních rozměrů objektu, případně základních půdorysných rozměrů plochy uvažované pro výpočet měrné potřeby tepla na vytápění,

- popisu funkčního užití místností (legenda místností),
- popisu skladeb (materiály, tloušťky),
- rozměrů výplně otvorů,
- označení umístění objektu podle světových stran.

| Minimálně 1 řez pro stávající i nový stav v měřítku max. 1:100, který obsahuje:

- popis skladeb vodorovných konstrukcí a střeš (materiály, tloušťky),
- výškové kóty jednotlivých podlaží (světlé a konstrukční výšky),
- výšky terénu.

| Pohledy schematicky dokumentující celkové architektonické řešení s vyznačením prvků, jako jsou výplně otvorů, balkony, lodžie, arkýře apod.; u změn staveb i pohledy stávajícího stavu a po provedených úpravách.

Výkresy musí být dostatečným podkladem pro určení rozsahu stavebních změn, stanovení či kontrolu údajů požadovaných programem a pro vytvoření položkového rozpočtu podpořeného opatření, který se přikládá jako další příloha k žádosti o dotaci.

Připravila Markéta Pražanová

PROGRAM ZELENÁ ÚSPORÁM ROZDĚLIL PRVNÍ MILIARDU

V lednu 2010 zaregistroval SFŽP celkem 1821 projektů za 378 milionů korun. Do poloviny února přibýlo dalších 1500 projektů za 218 milionů. Program Zelená úsporám se po pěti měsících od změny podmínek naplno rozběhl. Za stávajícího tempa bude 16,8 miliardy korun spotřebováno ještě před oficiálním koncem programu, tedy v průběhu roku 2012.

Program Zelená úsporám má v současné době k dispozici 16,8 miliardy korun, které zajistilo prodejem emisních přebytků Ministerstvo životního prostředí České republiky. To nyní jedná s dalšími zájemci o kredity, jejichž prodej programem zajistí další prostředky.

Rozdělení prvních 250 milionů korun trvalo plných 215 dnů, druhá čtvrtmiliarda byla vyčerpána za 43 dnů a další dvě čtvrtmiliardy se čerpaly vždy jen zhruba za dvacet kalendářních dní. Současným tempem by došlo k rozdělení 16,8 miliardy korun, které jsou k dispozici, mnohem dříve než do konce roku 2012.

Rapidní zrychlení čerpání prostředků se očekává ve chvíli, kdy se do programu plně zapojí i bytová družstva. Očekávání ministerstva i fondu je podloženo i aktuální analýzou Svazu českých a moravských bytových družstev, podle které je 1860 bytových družstev již nyní rozhodnuto proinvestovat do roku 2012 přes devět miliard korun na opatření, která mohou být podpořena z programu Zelená úsporám, což představuje objem dotací z programu Zelená úsporám v souhrnné výši kolem 4 miliardy Kč.

MP

Více viz www.sfzp.cz

AKCE A SEMINÁŘE

Informace o přednáškách, konferencích, školeních, seminářích a dalších akcích věnujících se programu Zelená úsporám a hospodaření s energií jsou na www.zelenausporam.cz v rubrice Akce a semináře.

SBORNÍK K PROGRAMU ZELENÁ ÚSPORÁM

Pracovní skupina Architekti a Zelená úsporám fungující při ČKA a její redakční rada složená z nejlepších odborníků v současné době připravují manuál, který shrne v pěti kapitolách modely typických reprezentantů programu Zelená úsporám s příklady mož-

ných konkrétních řešení (úvod; novostavby a pasivní domy; změny staveb bez kulturně historické hodnoty; změny staveb s kulturně historickou hodnotou; změny staveb panelových domů). Přibližně 200stránkový sborník by měl sloužit architektům, úředníkům, projektantům i klientům programu jako jakýsi návod s důležitými radami a příklady řešení. Sborník vzniká za finanční podpory Státního fondu životního prostředí.

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Zelená úsporám

ÚSPORY ENERGIE V HISTORICKY CENNÝCH BUDOVÁCH

Praha 19. – 20. 4. 2010
Martinický palác Hradčany

Program:

- 19. 4.** I. blok: Prezentace ÚE v historických budovách – zahraničí
II. blok: Prezentace ÚE v historických budovách – ČR
III. blok: Prezentace ÚE v historických budovách – Praha
- 20. 4.** workshop

Pro více informací:

TOP EXPO

e-mail: sekretariat@top-expo.cz
konference@top-expo.cz
mobil: +420 604 234 546
tel.: +420 222 222 936

www.buildup.eu

BUILD UP
energetické řešení
pro lepší bydlení

Evropský portál BUILD UP pro úsporu energie v budovách

Portál BUILD UP je určen pro profesionální stavitele, veřejné úřady i obyvatele domů. Jeho hlavním cílem je snížit spotřebu energie v domech po celé Evropě zavedením osvědčených postupů na trh a rozšířením jejich používání. Portál BUILD UP bude také vždy uvádět aktuální informace z oblasti evropské energetické politiky domů.

Domy spotřebovávají více energie než jakýkoli jiný sektor evropské ekonomiky. Na celkové spotřebě energie se podílí z až 40 %. Sektor budov proto nabízí největší možnost úspory energie, která by dále snížila negativní dopad na životní prostředí.

V roce 2009 zahájila Evropská komise program BUILD UP, jehož úkolem bylo zvýšit povědomí všech stran, které jsou součástí stavebního řetězce, o nevyužitých možnostech úspory. Portál BUILD UP bude po celé Evropě propagovat lepší a promyšlenější budovy tím, že zajistí spojení profesionálních stavitelů, místních úřadů a občanů. Tento interaktivní webový portál bude sloužit jako podpora evropské kolektivní inteligence a usnadní zavedení energeticky úsporných opatření v budovách.

Webový portál BUILD UP umožní sdílet a šířit stávající znalosti, pokyny, nástroje a nejlepší postupy za účelem zavedení energeticky úsporných opatření v domech po celé Evropě. Zároveň bude trž aktuálně informovat o legislativním systému s ohledem na cíle, praktické zavedení opatření a budoucí kontroly.

Evropská kolektivní inteligence v portálu BUILD UP

spojení nových odborníků a profesionálních společností a jejich motivování ke změně pracovních postupů prostřednictvím poskytnutí nových znalostí a možností přenosu nástrojů, osvědčených postupů a zdrojů;

informování a upevňování vazeb mezi místními/oblastními/státními úřady, organizacemi zabývajícími se energetikou a nevládními organizacemi;

motivace obyvatel domů, ať již v soukromém vlastnictví nebo v podnájmu, k úspore energie v budovách a obecně k rozumnějšímu využívání energie.

www.buildup.eu

Directorate-General
for Energy
and Transport

Intelligent Energy Europe

BURZA PRÁCE

Burza práce je bezplatná služba pro architekty i firmy. Svůj inzerát můžete uveřejnit prostřednictvím formuláře sami na www.cka.cc – v rubrice ostatní informace. Vybrané aktuální inzeráty jsou bezplatně uveřejňovány v Bulletinu ČKA. V případě potřeby uveřejnit inzerát ve větším rozsahu kontaktujte, prosím, Kancelář ČKA na e-mail: info@cka.cc.

NABÍDKA PRÁCE

Menší architektonická kancelář v Praze-Břevnově hledá ke spolupráci studenta magisterského studia Fakulty stavební ČVUT obor architektura – pozemní stavitelství (nejlépe absolventa střední průmyslové školy stavební).

Kontakt: Jan Zikmund, tel.: 602645187, dagmar.zikmundova@gmail.com

Architektonická firma s působností v Praze hledá absolventy FA ČVUT, obor architektura a stavitelství a FSV, obor pozemní stavby. Nástup možný ihned. Znalost AutoCADu, MS Office podmínkou, Revit, Photoshopu výhodou. Záslejte CV.

Kontakt: V. Hocko, hocko@siadesign.cz

Stavebně-strojírenská společnost WAREX, spol. s r. o., hledá architekta/architektku pro bytové domy, stavby občanské vybavenosti a rodinné domy do trvalého pracovního poměru. Požadujeme: odbornou způsobilost, praxi v oboru a znalost AJ. Nástup možný ihned, pracoviště Praha-Zličín.

Kontakt: Antonín Fryč, antonin.fryc@warex.cz

Architektonické studio Prodesi se zaměřením na moderní stavby ze dřeva hledá výpomoc do svého týmu. V první fázi nabízíme práci na jednotlivých projektech s vyžitím asi 2–3 dny v týdnu. Vhodné zejména pro studenty vyšších ročníků architektury nebo stavitelství, případně absolventy na ŽL. Velký důraz klademe na finální prezentaci projektů a vysokou kvalitu vizualizací.

Kontakt: Andrea Plačková, a.plackova@prodesi.cz

POPTÁVKA ZAMĚSTNÁNÍ

Autorizovaná architektka s 11letou praxí hledá práci (HPP, možno na ŽL). Zkušenosti s navrhováním interiérů, rekonstrukcí, novostaveb rodinných domů, jiných drobných staveb. Rovněž výrobní výkresy nábytku, projektování stavební části, koordinace s profesemi. Práce s PC samozřejmostí (CAD, Photoshop, Corel, Microsoft Office, 3DS MAX – základy).

Kontakt: Věra Markytánová, arch.vm@seznam.cz, 608 703 180

Čerstvá absolventka Fakulty architektury ČVUT v Praze s 2,5letou praxí v oboru při studiu hledá práci na ŽL (může se jednat i o dočasnou pozici či externí spolupráci). Ovládám AutoCAD (certifikát Autodesku), 3Ds MAX (certifikát), Photoshop, Corel, Sketch-up. Případné učení dalšího softwaru není překážkou. Aktivní angličtina, řídičský průkaz typu B, spolehlivost, samostatnost, kreativita. Podrobnosti a portfolio ráda zašlu.

Kontakt: Eva Pelešková, E.Peleskova@seznam.cz

Student 4. ročníku FA VUT v Brně shání práci/brigádu. Jsem rychlý a spolehlivý. Mohu zaslat CV a portfolio nebo se přijít ukázat. Preferuji Brno nebo Hradec Králové. Znalost Autodesk AutoCAD Architecture, Autodesk 3ds Max, Sketch-up, Photoshop, začínám Rhino.

Kontakt: Adam Jarolímeček, adam86@email.cz

VÝBĚR ČSN (PROSINEC 2009–ÚNOR 2010)

Přinášíme seznam vybraných stavebních norem ČSN a EN převzatých překladem a vydaných v průběhu minulého čtvrtletí.

název normy	název normy
ČSN EN 15824	Specifikace vnějších a vnitřních omítek s organickými pojivy
ČSN EN ISO 3382-1	Akustika – Měření parametrů prostorové akustiky – Část 1: Prostory pro přednes hudby a řeči
ČSN EN 1912+A3	Konstrukční dřevo – Třídy pevnosti – Přiřazení vizuálních tříd jakosti a dřevin
ČSN EN 409	Dřevěné konstrukce – Zkušební metody – Stanovení momentu na mezi kluzu kolíkových spojovacích prostředků
ČSN EN 1380	Dřevěné konstrukce – Zkušební metody – Nosné hřebíky, vruty do dřeva, kolíky a svorníky
ČSN EN 14081-4	Dřevěné konstrukce – Konstrukční dřevo obdélníkového průřezu tříděné podle pevnosti – Část 4: Strojní třídění – Nastavovací hodnoty třídícího stroje pro systémy s kontrolou vztaženou na stroj
ČSN EN 1858	Komíny – Konstrukční díly – Betonové komínové tvárnice
ČSN EN 15037-2	Betonové prefabrikáty – Stropní systémy z trámů a vložek – Část 2: Betonové stropní vložky
ČSN EN 15037-3	Betonové prefabrikáty – Stropní systémy z trámů a vložek – Část 3: Pálené stropní vložky
ČSN EN 1859	Komíny – Kovové komíny – Zkušební metody
ČSN EN 623-5	Speciální technická keramika – Monolitická keramika – Všeobecné a texturní vlastnosti – Část 5: Stanovení objemového podílu fází vyhodnocením mikrosnímků
ČSN EN 15459	Energetická náročnost budov – Postupy pro ekonomické hodnocení energetických soustav v budovách
ČSN EN ISO 13349	Průmyslové ventilátory – Terminologie a kategorizace

ČSN EN 933-10	Zkoušení geometrických vlastností kameniva – Část 10: Posouzení jemných částic – Zrnitost fileru (prosévání proudem vzduchu)
ČSN EN 480-10	Přísady do betonu, malty a injektážní malty – Zkušební metody – Část 10: Stanovení obsahu vodou rozpustných chloridů
ČSN EN 1168+A2	Betonové prefabrikáty – Dutinové panely
ČSN EN 14566+A1	Mechanické upevňovací prostředky pro systémy ze sádrokartonových desek – Definice, požadavky a zkušební metody
ČSN EN 15283-2+A1	Sádrové desky vyztužené vlákny – Definice, požadavky a zkušební metody – Část 2: Sádrovláknité desky
ČSN EN ISO 15927-3	Tepelné vlhkostní chování budov – Výpočet a uvádění klimatických dat – Část 3: Výpočet indexu hnaného deště pro svislé povrchy z hodinových dat větru a dešťových srážek
ČSN 73 0532	Akustika – Ochrana proti hluku v budovách a posuzování akustických vlastností stavebních výrobků – Požadavky
ČSN 73 0804	Požární bezpečnost staveb – Výrobní objekty
ČSN EN 13501-1+A1	Požární klasifikace stavebních výrobků a konstrukcí staveb – Část 1: Klasifikace podle výsledků zkoušek reakce na oheň
ČSN EN 13501-4+A1	Požární klasifikace stavebních výrobků a konstrukcí staveb – Část 4: Klasifikace podle výsledků zkoušek požární odolnosti prvků systémů pro usměrňování pohybu kouře
ČSN P CEN/TS 1992-4-1	Navrhování kotvení do betonu – Část 4-1: Všeobecné
ČSN P CEN/TS 1992-4-2	Navrhování kotvení do betonu – Část 4-2: Kotvy s hlavou
ČSN P CEN/TS 1992-4-3	Navrhování kotvení do betonu – Část 4-3: Kotevní profily (kolejnice)
ČSN P CEN/TS 1992-4-4	Navrhování kotvení do betonu – Část 4-4: Dodatečně instalované kotvy – Mechanické systémy
ČSN P CEN/TS 1992-4-5	Navrhování kotvení do betonu – Část 4-5: Dodatečně instalované kotvy – Chemické systémy

PROČ ARCHITEKTI NEMUSÍ MÍT ŽIVNOSTENSKÉ OPRÁVNĚNÍ

Na opakující se dotazy v uvedené věci sděluje Kancelář ČKA, že postavení autorizovaných architektů je uvedeno výslovně v zákonu č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon byl novelizován (mimo mnohé jiné) též zákonem č. 224/2003 Sb., a to v ustanovení § 3, jímž se výslovně uvádí výčet činností, které nejsou živností.

V uvedeném ustanovení se v odstavci 1 uvádí, že živností není:
„b) využívání výsledků duševní tvůrčí činnosti, chráněných zvláštními zákony, jejich původci nebo autory ...

d) restaurování kulturních památek nebo jejich částí, které jsou díly výtvarných umění nebo uměleckořemeslnými pracemi;“;

v odstavci 2 se též uvádí, že

„Živnost dále není v rozsahu zvláštních zákonů činnost fyzických osob:

...

i) autorizovaných architektů a autorizovaných inženýrů činných ve výstavbě, kteří vykonávají svoji činnost jako svobodní architekti a svobodní inženýři,

j) autorizovaných inspektorů, kteří vykonávají svoji činnost jako svobodné povolání, ...“

Z uvedených ustanovení je v souběhu s ustanovením § 14, 15, 15a, 15b a 15c zákona o výkonu povolání zřejmé, že činnosti autorizovaných osob je možno provádět ve třech různých režimech, a to jednak jako činnosti svobodné, a to buď

a) jakožto fyzické osoby, popřípadě ve sdružení fyzických osob, které není právnickou osobou, nebo

b) jakožto společník veřejné obchodní společnosti (V. O. S.), nebo společnosti s ručením omezeným (S. R. O.),

popřípadě jakožto zaměstnanci nebo podnikatelé podle zvláštních předpisů, čímž se rozumí případy, vykonává-li architekt kromě projektování ještě nějaké další činnosti, například dodávky staveb, pro něž je živnostenského oprávnění třeba.

Velmi často se zaměřuje živnostenské oprávnění (osvědčené živnostenským listem) za tzv. „IČ“, což je zkratka slov: „identifikační číslo“. Toto číslo je statistickým znakem a uděluje je příslušný statistický úřad. Se živností souvisí nepřímě potud, že se toto číslo pro urychlení agendy uděluje automaticky s udělením živnostenského oprávnění. Tato podmínka však neplatí naopak: s udělením identifikačního čísla není nutně spojeno též udělení živnostenského oprávnění. Pod č. 31/1988 Sb. byly vydány Zásady a postup přestavby organizačních struktur výrobně technické, vědeckovyzkumné a oběhové základny národního hospodářství na státní

podniky schválené usnesením vlády Československé socialistické republiky ze dne 11. února 1988 č. 40, jejichž platnost dosud trvá a jejichž součástí je pasáž 1. 4 Sociálně ekonomické informace

„(1) Je nutno zabezpečit úplnou a včasnou statistickou registraci všech organizačních změn a provedení přepočtů údajů o sociálně ekonomických skutečnostech a plánu ve státním statistickém výkaznictví.

(2) Zakladatel je povinen při přípravě zakládací listiny zabezpečit identifikační číslo organizace (případně jejich strukturálních jednotek) jako součást zakládací listiny. Přidělení, obnovu, potvrzení nebo zrušení identifikačního čísla organizace projedná zakladatel s příslušným orgánem státní statistiky. Po schválení organizační změny bude organizace zařazena do registru organizací vedeného statistickými orgány a přidělené identifikační číslo organizace bude nezbytnou podmínkou zápisu do podnikového rejstříku a podmínkou k otevření účtu státního podniku u banky.

Pravidla přidělování identifikačního čísla organizace stanoví FSÚ do 30. 4. 1988.“

Zákon č. 563/1990 Sb., o rozpočtových pravidlech federace, v části VIII věnované zásadám hospodaření rozpočtových a příspěvkových organizací v ustanovení § 24 – Zřizování, změny a zrušování rozpočtových a příspěvkových organizací v odstavci 2 stanovil, že:

„(2) Federální ústřední orgán (dále jen „zřizovatel“) vydá o zřízení organizace zřizovací listinu, která musí obsahovat

- a) označení zřizovatele,
- b) název, sídlo organizace a její identifikační číslo; název musí vylučovat možnost záměny s názvy jiných organizací,
- c) vymezení základního účelu a tomu odpovídajícího předmětu činnosti,
- d) označení statutárních orgánů,
- e) vymezení majetku, k němuž má organizace právo hospodaření,
- f) vymezení doby, na kterou je organizace zřizována.“

Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, v části druhé, upravující náležitosti a podmínky řízení přípravného, v ustanovení § 33, týkajícím se registrační povinnosti daňových subjektů, výslovně uvádí

„(1) Poplatník, který obdrží povolení nebo získá oprávnění k podnikatelské činnosti nebo začne provozovat jinou samostatnou výdělečnou činnost, je povinen do třiceti dnů podat přihlášku k registraci u místně příslušného správce daně. Tato lhůta začne běžet následující den po dni právní účinnosti povolení nebo oprávnění nebo po dni, kdy začne provozovat jinou samostatnou výdělečnou činnost. Pro účely tohoto zákona se rozumí dnem právní účinnosti den, kdy je poplatník podle příslušných předpisů oprávněn začít vykonávat podnikatelskou činnost.

(2) Začne-li poplatník vykonávat činnost nebo pobírat příjmy podrobené dani, je povinen oznámit tuto skutečnost správci daně do třiceti dnů.

(3) Poplatník je povinen oznámit správci daně do třiceti dnů zřízení stálé provozovny a její umístění na území České republiky. Zpravidla třicet dnů před zrušením této stálé provozovny oznámí tuto skutečnost správci daně.

(4) Plátce daně je povinen podat přihlášku k registraci u správce daně nejpozději do patnácti dnů od vzniku povinnosti srážet daň nebo zálohy na ni nebo daň vybírat, pokud zvláštní předpis nestanoví jinak.

(5) Registrační povinnost nemá daňový subjekt, u kterého vznikla jen nahodilá nebo jednorázová daňová povinnost nebo u něhož je předmětem zdanění jen nemovitost, nemá-li registrační povinnost kvůli jiné dani. Registrační povinnost se dále nevztahuje na poplatníky, kteří mají výhradně příjmy ze závislé činnosti a příjmy, ze kterých je daň vybírána zvláštní sazbou.

(6) Při plnění své registrační nebo oznamovací povinnosti je daňový subjekt povinen sdělit své plné jméno nebo název, bydliště, místo podnikání nebo sídlo, rodné číslo, identifikační číslo organizace, jakož i údaje osvědčující povolení nebo oprávnění podle odstavce 1. Jde-li o právnickou osobou nebo fyzickou osobu, která je podnikatelským subjektem, též čísla účtů u bank a spořitelních a úvěrních družstev, na nichž jsou soustředěny peněžní prostředky z její podnikatelské činnosti. Dále uvede údaje potřebné k určení místní příslušnosti správce daně, druhu daňových povinností, které u ní přicházejí v úvahu, a své organizační jednotky. Právnická osoba uvede též svůj statutární orgán a případně osoby, které jsou kromě tohoto orgánu za ni v daňových věcech oprávněny jednat. Jde-li o daňový subjekt se sídlem nebo bydlištěm v cizině, uvede vždy svého zmocněnce v tuzemsku pro doručování. Je-li se zahájením činnosti spojena i povinnost platit zálohu na daň, uvede údaje potřebné pro stanovení této zálohy. Právnická osoba se sídlem v cizině, která nemá přiděleno identifikační číslo, je povinna si vyžádat toto číslo u příslušného orgánu.“

A konečně zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, v ustanovení § 13a o obchodních listinách uvádí v odstavci 1, že

„(1) Každý podnikatel je povinen na všech objednávkách, obchodních dopisech a fakturách uvádět údaj o své firmě, jménu nebo názvu, sídle nebo místu podnikání a identifikačním čísle; podnikatelé zapsaní v obchodním rejstříku též údaj o tomto zápisu, včetně spisové značky, a podnikatelé nezapsaní v obchodním rejstříku též údaj o zápisu do jiné evidence, v níž jsou zapsáni. Údaj o výši základního kapitálu lze v těchto listinách uvádět, jen jestliže byl zcela splacen.“

Jiří Plos

K NOVELE ZÁKONA O VEŘEJNÝCH ZAKÁZKÁCH Z POHLEDU ARCHITEKTONICKÉHO SOUTĚŽENÍ

V současnosti ukončuje Parlament ČR druhé čtení zákona o zadávání veřejných zakázek. Nemalé změny se dotýkají též ustanovení § 102 až 109, jimiž jsou upraveny náležitosti veřejné soutěže o návrh, do jejíhož rámce náleží zejména soutěže urbanistické a architektonické. Vedle změn navrhovaných předkladatelem (například výslovný odkaz na soutěžní řád jakožto předpis stanovující nad rámec zákona o veřejných zakázkách postupy v urbanistických a architektonických soutěžích) navrhla ČKA v součinnosti s poslancem arch. Menclem a po konzultacích s ÚOHS a MMR ještě některé dílčí úpravy, týkající se zejména § 106 a 108. Navrhované změny sledují zpřesnění a kompatibilitu systému zadávání veřejných zakázek (specificky soutěží o návrh) a mezinárodních pravidel pro konání urbanistických, architektonických a konstrukčních soutěží.

Architektonické a urbanistické, jakož i konstrukční soutěže představují standardní formu zadávání veřejných zakázek již několik století, přičemž nejméně 160 let tvoří zadávání veřejných zakázek touto formou ucelený systém, jehož pravidla jsou stabilizována a víceméně identicky sdílána všemi vyspělými zeměmi euroatlantického prostoru,

neboť veřejně nejlépe kontrolovatelná a nejprůhlednější. Zvláštnost architektonických a urbanistických soutěží spočívá v obvyklé a pochopitelné snaze zadavatele nechat si architektem, urbanistou či inženýrem prokázat nejen jejich obecnou způsobilost zhotovit zakázku, nýbrž jejich speciální odbornou způsobilost zvládnout zcela konkrétní

zadání a prokázat schopnost vlastního individuálního tvůrčího řešení pro danou lokalitu a pro daného klienta – což nemusí být obecným průkazem jeho odborné způsobilosti vždy jednoznačně dáno. Určující faktorů speciálních je celá řada a mezi nimi zdaleka ne poslední je vztah ke klientovi, shodnost nebo blízkost názoru estetického, provozního a uživatelského a schopnost vzájemně spolupracovat.

Specifickým rysem je maximální veřejnost a otevřenost soutěže o návrh a dostupnost pro nejširší okruh kvalifikovaných uchazečů, zároveň ovšem postupy umožňují v tomto velmi specifickém procesu zadávání veřejných zakázek ochranu práv zadavatelových i soutěžících. Specifickým rysem tohoto typu zakázek je totiž částečné plnění budoucího předmětu veřejné zakázky jako součásti nabídky, kterou se uchazeči ucházejí o zadání. Zakázky se týkají obvykle značně složitých témat územního plánování, urbanismu a staveb, o nichž má zadavatel pouze rámcovou představu a potřebuje si na konkrétních návrzích a přístupech tuto představu nejprve upřesnit a poté si ověřit také profesní způsobilost uchazečů tuto zakázku zvládnout a dokončit. Mnohé bylo na úseku zadávání tohoto typu zakázek již učiněno původním zněním zákona, mnohé se navrhuje napravit a zpřesnit v předloženém vládním návrhu, avšak zůstaly v zásadě tři body, jejichž zpřesnění uvede systém soutěží o návrh do souladu s mezinárodními soutěžními pravidly, aniž se oslabí účel a smysl zákona o zadávání veřejných zakázek – spíše naopak: navrhovanými změnami se posílí.

Návrhy byla zpřesněna ustanovení o složení a funkci soutěžní poroty, jejíž kvalita a rozhodování jsou pro výsledek soutěže klíčové, navrhuje zpřesnit způsob zveřejňování soutěžních návrhů (obligatorně výstavou) a konečně navrhuje (opět s ohledem na specifický charakter soutěže o návrh), aby v případě výhrady zrušení soutěže byl zadavatel v souladu s Občanským zákoníkem (§ 847 až 849) povinen stanovit zároveň způsob odškodnění, neboť hodnota návrhů dosahuje podle okolností pravidelně stovek tisíc korun. V zájmu větší otevřenosti a transparentnosti této formy zadávání předkládáme následující pozměňovací návrh.

Ke složení a činnosti poroty:

Porota musí být složena z větší části z profesionálů v oboru, protože musí být schopna co nejkvalifikovaněji posoudit díla (soutěžní návrhy), na kterých pracovaly architektonické týmy po velmi dlouhou dobu (v řádech týdnů či měsíců), díla v některých případech velmi sofistikovaná, a to vše za velmi krátkou dobu (hodnocení probíhají 1 až 3 dny v závislosti na počtu odevzdaných soutěžních návrhů). Schopnost rychlé orientace v předložených soutěžních návrzích, schopnost jejich kvalifikované analýzy a hodnocení i schopnost rozhodnout o jejich pořadí proto zařazuje činnost soutěžních porotců mezi činnosti velmi vysoce kvalifikované (ve smyslu profesních výkonových pravidel a standardů).

Osoba, která má alespoň takovou kvalifikaci, která je požadována po soutěžících, je osobou kvalifikovanou. Kvalifikovaní musí být nutně ti, kteří v porotě vystupují jako nezávislí/nepodjatí. Tato nezávislost se zkoumá nejen vůči soutěžícím, nýbrž i vůči zadavateli. V případě nezávislého/nepodjatého vztahu k soutěžícím je věc celkem nesporná a zřejmá; v případě vztahu k zadavateli působivá někdy obtíž, neboť někteří zadavatelé mají dojem, že se jim tak vymyká rozhodování z rukou. Platí však, že rozhodnutí poroty je expertním posouzením a doporučením, o němž následně rozhoduje zadavatel. Aby bylo dosaženo účelu soutěže, kterým je nejen vyhledání zpracovatele dokumentace, ale také partnera, užívá se soutěže s možností osobního představení soutěžních návrhů soutěžícími zástupcům zadavatele spolu s porotou, popřípadě účast zástupců zadavatele jako náhradníků soutěžní poroty s hlasem poradním.

Za osobu závislou je považován každý architekt, který je k zadavateli v zaměstnaneckém nebo jemu na roveň postaveném poměru, popřípadě kterému jeho postavení umožňuje v rámci budoucího správního řízení rozhodovat ve věci, která byla předmětem soutěže. Aby byla zajištěna objektivita posuzování předložených návrhů, nesmí členové poroty později převzít žádné smluvní závazky na úkoly, které vycházejí ze soutěže, ani nesmí být v žádném předchozím bezprostředním pracovním styku se soutěžícími, nemají-li být vystaveni námitce podjatosti a tak ohrozit a zpochybnit průběh a výsledky celé soutěže.

K podmínkám zveřejňování:

Souběžným smyslem soutěže je nejen nalézt nejhodnější řešení zadaného tématu transparentní formou veřejně kontrolovatelnou, ale též umožnit soutěžícím zveřejnění návrhů jejich výstavou, popřípadě publikací. Vzhledem ke skutečnosti, že většina soutěžících není ani oceněna, ani odměněna, je forma zveřejnění (publikace) určitou formou „odškodnění“. Soutěžící mohou veřejnosti představit svůj přístup k řešení a vytvořit tak jakési svoje profesní portfolio.

K odškodnění soutěžících v případě zrušení soutěže o návrh:

Vyhradil-li si to zadavatel v oznámení soutěže o návrh nebo v soutěžních podmínkách a stanovil-li současně podmínky odškodnění účastníků soutěže, může zrušit soutěž o návrh kdykoliv do doby rozhodnutí poroty o nejhodnějším návrhu. Předmětem plnění v soutěži o návrh je již částečné plnění budoucího předmětu veřejné zakázky. Tento specifický proces předpokládá vynaložení vlastního tvůrčího úsilí a značných prostředků na zhotovení návrhu, jehož hodnota se podle charakteru soutěže, zejména rozsahu a složitosti řešení, pohybuje v řádu desítek, avšak častěji stovek tisíc korun na každý jednotlivý předložený návrh. Zrušení soutěže ve fázi před odevzdáním návrhů sice nepostrádá rovněž znaky zneužití postavení zadavatele, ale může (stane-li se tak s dostatečným předstihem) ušetřit alespoň značné náklady spojené s reprodukcí návrhů a jejich konečnou úpravou. V čase těsně předcházejícím odevzdání návrhů, a zejména v čase po jejich odevzdání se už jedná o jednoznačný neoprávněný majetkový prospěch; zadavatel se s návrhy seznámí, dostane se mu odpovědi na všechny podstatné otázky a zrušením soutěže se fakticky zbaví povinnosti poskytnout alespoň symbolickou náhradu za obdržení plnění – o jinou než symbolickou formu se nejedná, neboť za cenu jedné studie (odpovídající asi 1 % z celkových investičních nákladů, to jest asi 10 % z celkového honoráře) obdrží několik studií (často v řádu desítek, někdy stovek), přičemž naprostá většina soutěžících žádoucí odměnu neobdrží.

Ke stanovení cen a odměn a souběhu se zadáním zakázky:

Smyslem stanovení cen a odměn (přičemž první cena nemusí být vyplacena, je-li výsledkem zadání veřejné zakázky, v níž je cena kompenzována honorářem) je zároveň určitý vážný závazek zadavatelův, serióznost jeho záměru vyhledat zpracovatele dokumentace formou nejtransparentnější, veřejně kontrolovatelnou. Ceny a odměny vyplácené v soutěžích mají tudíž – mimo jiné – též významnou stimulační funkci, a to ve dvojnásobném smyslu. Jednak umožňují alespoň některým ze soutěžících uhradit zčásti náklady spojené s účastí v soutěži, přičemž je tato částečná náhrada poskytnuta těm nejkvalitnějším, a proto nejlépe využitelným návrhům. Kromě toho však jsou ceny a odměny vynaložené zadavatelem též vyjádřením vážného úmyslu zadavatele zadat veřejnou zakázku. V opačném případě hrozí, že zadavatelé bez rizika (které tak cele přenesou na soutěžitele) realizují soutěž pouze „na zkoušku“, aniž je k tomu povede seriózní záměr, přičemž bez vynaložení vlastního úsilí i tak obdrží značné množství práce. Takový postup by ostatně oslaboval možnosti účasti širšího spektra soutěžících týmů, protože podobný přístup by byly s to volit fakticky pouze velké kanceláře. Smyslem celého zákona o VZ je stanovit průhledná pravidla pro zadání zakázky. Celý zákon je postaven na principu, že součástí nabídky není sám předmět budoucího plnění; zákon důsledně vylučuje možnost poskytování plateb uchazečům o veřejnou zakázku. Z tohoto základního principu zákonodárce (v souladu se směrnicemi) připustil jedinou výjimku, a to soutěží o návrh. V případě výkladu ustanovení § 103 zastává tudíž ČKA názor, že se jedná o jiný režim zadávání, který nemůže být zaměnitelný s jinými standardními postupy, aniž by ztratil svůj vlastní smysl. Ustanovení § 103 představuje tudíž pouze výčet případů, na něž se vztahuje režim zákona o veřejných zakázkách v části „soutěž o návrh“, a nelze jej interpretovat tak, že připouští alternativně stejný postup, jako například otevřené řízení.

Jiří Plos

K ODPOVĚDNOSTI ZHOTOVITELE PROJEKTU ZA ŠKODU

V závěru roku 2009 vydal Nejvyšší soud ČR rozsudek, který se zásadním způsobem vyjadřuje k podmínkám a předpokladům vzniku odpovědnosti zhotovitele projektu za škodu způsobenou při výstavbě a sjednocuje v tomto směru dosud rozdílný právní výklad ustanovení občanského zákoníku o odpovědnosti za škodu.

Nejvyšší soud ČR tak odpovídá na dosud jednoznačně nezodpovězenou otázku, zda činnost projektanta při výstavbě má povahu „provozní“ a zda při objasňování příčin vzniku škody je třeba jeho odpovědnost posuzovat podle ustanovení § 420 (Obecná odpovědnost), nebo podle ustanovení § 420a (Škoda z provozní činnosti) občanského zákoníku.

§ 420

- (1) Každý odpovídá za škodu, kterou způsobil porušením právní povinnosti.
- (2) Škoda je způsobena právní osobou anebo fyzickou osobou, když byla způsobena při jejich činnosti těmi, které k této činnosti použili. Tyto osoby samy za škodu takto způsobenou podle tohoto zákona neodpovídají; jejich odpovědnost podle pracovněprávních předpisů není tím dotčena.
- (3) Odpovědnosti se zproští ten, kdo prokáže, že škodu nezavinil.

§ 420a

- (1) Každý odpovídá za škodu, kterou způsobil jinému provozní činností.
- (2) Škoda je způsobena provozní činností, je-li způsobena
 - a) činností, která má provozní povahu, nebo věcí použitou při činnosti,
 - b) fyzikálními, chemickými, popřípadě biologickými vlivy provozu na okolí,
 - c) oprávněným prováděním nebo zajištěním prací, jimiž je způsobena jinému škoda na nemovitosti nebo je mu podstatně ztíženo nebo znemožněno užívání nemovitosti.
- (3) Odpovědnosti za škodu se ten, kdo ji způsobil, zproští, jen prokáže-li, že škoda byla způsobena neodvratitelnou událostí nemající původ v provozu anebo vlastním jednáním poškozeného.

Z uvedených ustanovení je na první pohled zřejmé, že mezi odpovědností za škodu založenou aplikací § 420 a § 420a je zásadní rozdíl, jehož důsledky mohou být pro zhotovitele projektu v případě aplikace ustanovení § 420a až likvidační, jak tomu mohlo být i v případě, který řešil Nejvyšší soud ČR jako soud dovolací. V inkriminované věci posuzované Nejvyšším soudem šlo o spor mezi žalobcem, který požadoval náhradu škody vzniklé v důsledku zřícení štítové stěny sousedního domu při zakládání stavby, a žalovanými, kterými byli zhotovitelé projektu, generální dodavatel stavby, odborný dodavatel zakládání a investor. Soud 1. stupně posoudil odpovědnost všech žalovaných podle § 420a občanského zákoníku, přičemž vycházel ze závěru, že činnost všech má povahu provozní. Na základě této úvahy pak vydal rozsudek, kterým uložil všem žalovaným škodu uhradit společně a nerozdílně. Žalobce tedy nemusel ve sporu prokazovat, že žalovaní porušili povinnosti, které vedly ke vzniku škody. Pro vznik odpovědnosti stačila příčinná souvislost mezi jejich

činností, kterou soud kvalifikoval jako provozní, a škodou. Odvolání proti rozsudku soudu 1. stupně, založené mj. na tvrzení, že činnost zhotovitele projektu není činností provozní, odvolací soud zamítl a rozsudek soudu 1. stupně potvrdil.

Na základě dovolání zhotovitelů projektu, odůvodněného požadavkem, aby Nejvyšší soud posoudil dosud v judikatuře neřešenou otázku odpovědnosti zhotovitele projektu, tedy zda jeho činnost má charakter provozní a aplikace § 420a občanského zákoníku je na místě, Nejvyšší soud v odůvodnění rozsudku mj. konstatoval: „... Je třeba přisvědčit dovolatelům, že tato škodní událost nemá původ v provozování jejich projektové činnosti ani nebyla jejich projektováním vyvolána. Příčinou vzniku škody na straně žalobce nebyla tedy povaha činnosti žalovaných ani při této činnosti použitá [srov. ust. § 420a odst. 1 písm. a) obč. zák.], ani nějaké její vlivy na okolí – písm. b) – a nejde ani o náhradu za poškození nemovitosti – písm. c), nýbrž odpovědnost může být dána za protiprávní úkon, pokud příčinou vzniklé škody byly určité nedostatky či chyby ve zpracovaném projektu či v činnosti žalovaných coby projektantů sousední stavby. Příčinou vzniku škody je každé jednání nebo opomenutí, bez něhož by škoda nenastala tak, jak k ní došlo, popř. v takovém rozsahu. Příčinná souvislost je dána, je-li doloženo, že nebyť určitých pochybení, ke škodě, tak jak vznikla, by nedošlo. Jestliže zpracovatelé projektu nedostáli plně svým povinnostem a určité nedostatky v jimi zpracované projektové dokumentaci ke stavbě se podílely na škodné události (zřícení štítové zdi sousedního domu), bylo třeba odpovědnost třetího a čtvrtého žalovaného posoudit z pohledu obecné odpovědnosti za škodu podle § 420 obč. zák.“

Nejvyšší soud ČR rozsudky soudů 1. a 2. stupně zrušil a věc vrátil soudu 1. stupně k dalšímu řízení. V tomto řízení bude soud právním názorem Nejvyššího soudu ČR vázán a žalovaným projektantům bude třeba prokázat, že se dopustili takového protiprávního jednání (tím může být vada projektu nebo jiná činnost projektanta na stavbě, ale i nečinnost spočívající v neplnění povinností), v jehož důsledku došlo ke škodě. Postavení žalovaných projektantů v pokračujícím sporu je zásadně jiné. Prokázat existenci protiprávního jednání a příčinnou souvislost tohoto jednání se vznikem škody je na žalobci, zatímco při aplikaci § 420a postačilo kvalifikovat činnost projektantů jako provozní a prokázat, že škoda byla způsobena v důsledku této její povahy.

Jiří Kadlec,

Advokátní kancelář Kadlec & Stránská

OZNAČOVÁNÍ DOKUMENTŮ AUTORIZAČNÍM RAZÍTKEM

Pro účely úřední jsou všechny autorizované osoby vykonávající činnost podle § 158 až 160 stavebního zákona a § 13 zákona o výkonu povolání povinny označovat veškeré dokumenty předkládané k projednání za účelem úředním vlastnoručním podpisem a otiskem autorizačního razítka s malým státním znakem České republiky, s uvedením jména autorizované osoby, číslem, pod kterým je vedena na seznamu autorizovaných osob příslušné komory, označením druhu, oboru nebo specializace, pro kterou jí byla autorizace udělena.

Dokumenty opatřené autorizačním razítkem a vlastnoručním podpisem musí být jednoznačně identifikovatelné v prostoru a čase (místo stavby, klient, stavebník, datum odevzdání apod.) a souvztažné k příslušnému chronologicky vedenému zápisu v deníku autorizované osoby, který je tato osoba povinna vést. V souladu s ustanovením § 13 odst. 3 zákona o výkonu povolání jsou takto označené dokumenty pro účely úřední veřejnými listinami.

Tento průkaz odborné způsobilosti autorizované osoby a jejího oprávnění vykonávat samostatně profesní praxi postačuje a požadavek na dokládání autorizace ověřenou či neověřenou kopií autorizačního oprávnění je nadbytečný a nezákonný, neboť je v rozporu s ustanovením § 4 stavebního zákona, jakož i s ustanovením § 2 až 8 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů. V případě pochybností je možno ověřit autorizaci nahlédnutím do seznamu

autorizovaných osob vedeného příslušnou komorou. Seznamy jsou dále dostupné na internetových stránkách www.cka.cc, popřípadě www.ckait.cz.

OZNAČENY MUSÍ BÝT

- l územněplánovací podklady a dokumentace (zásady územního rozvoje /krajů/, územní plány obcí a regulační plány);
- l dokumentace pro územní řízení, zjednodušené územní řízení a územní souhlas;
- l dokumentace pro ohlášení stavby a stavební řízení (stavební povolení, změna stavby před dokončením, změna v užívání stavby);
- l dokumentace pro provedení stavby;
- l dokumentace nezbytných úprav nařízených stavebním úřadem;
- l dokumentace k řízení o odstranění stavby;
- l dokumentace k řízení o vyvlastnění, je-li vedeno samostatně;
- l statický a dynamický výpočet konstrukcí stavby;
- l zpráva o průzkumu stavby;
- l zpráva o zkoušení a diagnostice stavby;
- l prohlášení autorizované osoby o zajištění odborného vedení stavby v těch případech, kdy stavbu provádí pro sebe stavebník sám svépomocí;
- l vyznačení autorizované osoby ve stavebním deníku, která je odpovědná za vedení realizace stavby při zahájení, přerušení a při ukončení činnosti na stavbě;
- l záznamy ve stavebním deníku mající konstitutivní charakter, to jest dotýkající se úprav nebo změn projektové dokumentace;
- l popřípadě dokumentace nebo její část určená pro správní řízení s nimi spojená.

OZNAČOVÁNY MOHOU BÝT

- l posudky a odborná stanoviska mající povahu úřední listiny včetně zápisů do stavebního deníku;
- l dokumenty, v nichž autorizovaná osoba prezentuje vlastní kvalifikaci – autorizaci ve vztahu ke klientovi, státu nebo komoře (nevztahuje se na korespondenci).
- l studie mohou být označovány razítkem pouze v případě, kdy dokument slouží k veřejnoprávnímu pojednání (např. s památkáři); jinak je studie označována pouze rozpiskou.

OZNAČOVÁNY NESMÍ BÝT

Autorizovaná osoba není oprávněna označovat otiskem autorizačního razítka dokumenty, které prokazatelně nevypracovala nebo nad jejichž vypracováním nevykonávala účinný dohled. Dále není oprávněna označovat dokumenty, které předkládá pro účely úřední v době, po kterou je jí pozastavena autorizace.

Pozn.: Věcně a místně příslušné orgány státní správy a samosprávy jsou případně povinny ověřit pravdivost a věrohodnost údajů o autorizaci. V případě pochybností jsou povinny ověřit pravdivost a věrohodnost údajů dotazem k příslušné komoře, na jejichž seznamech je autorizovaná osoba vedena.

OZNAČOVÁNÍ SPECIÁLNÍ ČÁSTI PROJEKTU

Pro akceptovaný způsob označování speciální části projektové dokumentace vypracované architektem a specialistou jakožto osobou neautorizovanou a osobou autorizovanou platí následující postupy:

- l v případě speciální části dokumentace vypracované autorizovaným architektem samým se do příslušného záhlaví dokumentace podepíše autorizovaný architekt a otiskne k tomuto svému podpisu autorizační razítko;
- l v případě speciální části dokumentace vypracované autorizovanou osobou se do příslušného záhlaví dokumentace podepíše autorizovaná osoba a otiskne k tomuto svému podpisu autorizační razítko;
- l v případě dokumentace vypracované neautorizovanou osobou se podepíše do příslušného záhlaví speciální části dokumentace osoba neautorizovaná, která tuto speciální část vypracovala, a vedle jejího podpisu otiskne své autorizační razítko nositel zakázky – autorizovaný architekt.

POŽADAVKY STAVEBNÍCH ÚŘADŮ

V praxi stavebních úřadů se opakovaně vyskytují požadavky na prokazování autorizačního oprávnění dokládáním kopie Osvědčení o autorizaci. Tento požadavek je jednak nad rámec zákona o výkonu povolání, stavebního zákona a správního řádu, současně je však třeba si uvědomit, že doložení takové kopie nic neprokazuje, neboť sice dokládá, že dotyčné osobě byla autorizace kdysi udělena, v žádném případě však neprokazuje, zda autorizační oprávnění trvá do doby podání dokumentace. Tento postup proto nezabrání některým autorizovaným osobám předkládat dokumentaci opatřenou autorizačním razítkem, ačkoliv byly disciplinárně potrestány a nesmí profesní praxi vykonávat.

Stavební úřad je povinen ověřit v příslušném správním řízení oprávnění autorizovaných osob; toto oprávnění se prokazuje otiskem autorizačního razítka na dokumentaci touto osobou vypracovanou. Otiskem autorizačního razítka se tato dokumentace stává pro účely veřejnoprávního pojednání v příslušném správním řízení veřejnou listinou. Má-li stavební úřad pochybnost, ověří oprávnění autorizované nebo registrované osoby nahlédnutím do seznamu autorizovaných osob nebo registrovaných osob usazených či hostujících vedeného Českou komorou architektů nebo ČKAIT.

Obdobné stanovisko zpracované J. Plosem vydala ČKA též v roce 2007 (viz Bulletin ČKA 3/2007, str. 47).

AKTUÁLNÍ PŘEHLED PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ VE VÝSTAVĚ

Na www.cka.cc v rubrice legislativa je umístěn aktuální uzavřený přehled právních předpisů pro autorizované architekty, inženýry a techniky činné ve výstavbě za rok 2009.

PŘEHLED OBSAHUJE:

1. Ústavní rámec

2. Výstavba

- 2.1. Stavební zákon a předpisy související
- 2.2. Výkon povolání
 - 2.2.1. Profesionální předpisy
 - 2.2.2. Profesionální dokumenty

3. Veřejná správa

- 3.1. Obecní samospráva / Krajská samospráva
- 3.2. Okresy
- 3.3. Ústřední správa
- 3.4. Profesionální samospráva
- 3.5. Obecná správa a správní řízení

4. Péče o zdravé životní podmínky

- 4.1. Péče o zdraví a humánní hygiena
- 4.2. Lázeňství
- 4.3. Veterinární hygiena

5. Péče o přírodní a krajinné bohatství

- 5.1. Péče o životní prostředí a EIA
- 5.2. Péče o přírodu a krajinu
- 5.3. Péče o ovzduší
- 5.4. Péče o vody
- 5.5. Péče o lesy a lesní hospodaření
- 5.6. Péče o zemědělský půdní fond
- 5.7. Péče o nerostné bohatství a výkon geologie a horních činností
- 5.8. Pozemky a pozemkové úpravy, vlastnictví pozemků
- 5.9. Katastr nemovitostí, zeměměřičtví a kartografie

- 6. Péče o kulturní bohatství (památková péče)**
 - 6.1. Péče o památky
 - 6.2. Ostatní součásti kulturního dědictví
- 7. Vzdělávání – věda a výzkum, školství**
 - 7.1. Věda a výzkum
 - 7.2. Školství
- 8. Informace, informační systémy a státní statistika**
 - 8.1. Informace a informační systémy
 - 8.2. Státní statistika
- 9. Infrastruktura**
 - 9.1. Doprava
 - 9.1.1. Pozemní komunikace (silniční)
 - 9.1.2. Drážní
 - 9.1.3. Letecká
 - 9.1.4. Vnitrozemská vodní
 - 9.2. Technická infrastruktura
 - 9.2.1. Vodohospodářství
 - 9.2.2. Energetika (elektrárny, plynárny, teplárny)
 - 9.2.3. Elektronické komunikace (telekomunikace, radiokomunikace)
 - 9.2.4. Odpady a ukládání nebezpečných látek / ochrana území a ovzduší před imisemi/emisemi/hlukem a vibracemi
 - 9.3. Požární ochrana
 - 9.4. Bezpečnost práce a technických zařízení
- 10. Technická normalizace, metrologie a státní zkušebnictví**
 - 10.1. Technická normalizace
 - 10.2. Metrologie a státní zkušebnictví
- 11. Občanské a obchodní právo, podnikání**
 - 11.1. Občanské a obchodní právo
 - 11.2. Živnostenské podnikání
 - 11.3. Občanský soudní řád, rozhodci a rozhodčí řízení
 - 11.4. Ceny, účetnictví, daně a cla, měna
 - 11.5. Pojištění
- 12. Práva k duševnímu vlastnictví**
 - 12.1. Ochrana práv k duševnímu vlastnictví obecně
 - 12.2. Autorská práva
 - 12.3. Průmyslové vlastnictví
- 13. Zadávání veřejných zakázek**
 - 13.1. Zadávání dle zákona o zadávání veřejných zakázek
 - 13.2. Zadávání veřejných zakázek architektonickou nebo urbanistickou soutěží
- 14. Práce a mzdy**
 - 14.1. Pracovníprávní předpisy a předpisy o kolektivním vyjednávání
 - 14.2. Předpisy o sociálním a zdravotním zabezpečení
 - 14.3. Mzdy a platy
- 15. Trestní a přestupkové právo**
 - 15.1. Trestní právo
 - 15.2. Přestupkové právo

NOVÉ ZÁKONY A PŘEDPISY

Pro lepší informovanost architektů v legislativním procesu si dovoluujeme upozornit na některé předpisy, které souvisí s výkonem profese a k jejichž změnám v poslední době došlo. Ve Sbírce zákonů České republiky jsou zákony a vyhlášky pravidelně zveřejňovány – viz www.mvcr.cz v rubrice Legislativa.

Z předpisů uveřejněných ve Sbírce zákonů České republiky od 25. 11. 2009 do 16. 2. 2010 upozorňujeme zejména na:

! změnu **obchodního zákoníku** zákonem č. 420/2009 Sb.; změna se dotýká ustanovení zákona o akciových společnostech;

! změnu **zákona o veřejných zakázkách** zákonem č. 417/2009 Sb.; novela mění zejména řadu ustanovení části V. „Ochrana proti nesprávnému postupu zadavatele“: nově upravuje rozsah a způsob podání námitek, náležitosti podání návrhu, kaucí, řízení o námítkách, nápravná opatření a neplatnost smluv, správní delikty zadavatelů a správní delikty dodavatelů; v části VI. mění podmínky zápisu do seznamu kvalifikovaných dodavatelů a vedení rejstříku osob se zákazem plnění veřejných zakázek; v souvislosti se změnou zákona o veřejných zakázkách se mění i

– **vyhláška č. 330/2006 Sb., o uveřejňování vyhlášení pro účely zákona o veřejných zakázkách** (vyhláškou č. 16/2010 Sb.) a

– **nařízení vlády č. 77/2008 Sb., o stanovení finančních limitů pro účely zákona o veřejných zakázkách** (nařízením vlády č. 474/2009 Sb.); přílohy č. 1 (Seznam služeb podléhajících uveřejnění v Úředním věstníku Evropské unie), č. 2 (Seznam služeb nepodléhajících uveřejnění v Úředním věstníku Evropské unie) a č. 3 (Stavební činnosti podle § 9 odst. 1 písm. a) k zákonu č. 137/2006 Sb. byly nahrazeny výše uvedeným zákonem č. 417/2009 Sb.; v rámci tohoto zákona byla publikována změna zákona č. 139/2006 Sb., o koncesních smlouvách a koncesním řízení;

! **zákon č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní infrastruktury**, který upravuje postup v souvislosti s urychlením výstavby staveb uvedených v § 2 odst. 1 písm. k) stavebního zákona; dotýká se pravomoci stavebních úřadů, vyvlastňování pozemků atd.;

! změnu **zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí**, zákonem č. 436/2009 Sb., dotýkající se mj. prodloužení platnosti stanovisek pro vydání rozhodnutí a pravomoci občanských sdružení;

! **vyhlášku č. 462/2009 Sb., kterou se pro účely poskytování cestovních náhrad** mění od 1. 1. 2010 sazba základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravné a stanoví průměrná cena pohonných hmot;

! sdělení Českého úřadu zeměměřického a katastrálního č. 482/2009 Sb. – **Seznam katastrálních pracovišť katastrálních úřadů**, jejich názvy, sídla a územní obvody, ve kterých vykonávají působnost příslušného katastrálního úřadu k 1. lednu 2010;

! **nařízení vlády č. 475/2009 Sb.**, kterým se mění nařízení vlády č. 615/2006 Sb., o **stanovení emisních limitů**;

! **zákon č. 489/2009 Sb.**, kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o DPH, a **úplné znění zákona o DPH** uveřejněné ve Sbírce zákonů dne 9. 2. 2010 pod č. 36;

! **úplné znění zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí**, uveřejněné ve Sbírce zákonů pod č. 6;

! **úplné znění zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny**, uveřejněné ve Sbírce zákonů pod č. 18;

! **vyhlášku č. 22/2010 Sb.**, kterou se mění vyhláška č. 501/2006 Sb., o **obecných požadavcích na využívání území**, ve znění vyhlášky č. 269/2009 Sb.; vyhláška rozšiřuje, za podmínek stanovených § 169 stavebního zákona, výjimky z ustanovení § 20 odst. 3, 5 a 7, § 21 odst. 5 až 7, § 23 odst. 2, § 24 odst. 1 a 3 a § 25 odst. 2 až 7 stavebního zákona.

Připravil Jiří Kadlec,
Advokátní kancelář Kadlec & Stránská

DOTAZY

OPRÁVNĚNÍ ORGÁNŮ OCHRANY PŘÍRODY

Kam až sahá oprávněnost orgánů ochrany přírody (správa NP, Správa CHKO...) při vyjadřování se a kladení podmínek nové výstavby či stavebních úprav stávajících staveb v obcích (myšleno v zastavěném či zastavitelném území), které se nachází v ochranném pásmu Národního parku, CHKO? Je stávající stav, kdy tyto orgány stanovují typy střech, výšky nadezdívek, tvary a členění oken atd., korektní ze zákonného hlediska? V případě, že tento stav korektní není, co pro nápravu může učinit ČKA, případně její člen jako jednotlivec?

Témata, o nichž jste napsal, jsou trvalým problémem, o kterém neustále s MŽP a AOPK, jakož i správami NP a CHKO diskutujeme. Jejich kompetence pro určování stavebně-technických a architektonických, resp. architektonicko-urbanistických parametrů je omezena na souvislosti přírodní, resp. přírodně-krajinné. K tomu se ovšem vyjadřují nejobtížněji, neboť se to nejhůře prokazuje. Vyjadřují se k tomu, o čem se mylně domnívají, že tomu rozumí, a tím jsou urbanismus a architektura. Z hlediska právního se často jedná o flagrantní vykročení z věcné kompetence, které dokonce zakládá nicotnost takového správního aktu.

Orgány obvykle postrádají jednak kvalifikované odborníky na urbanismus a architekturu, jednak neexistuje systém oponentur; často tak vznikají diktované podmínky. V současnosti se připravuje systém tzv. preventivního hodnocení krajinného rázu jako metodického podkladu pro rozhodování, jehož součástí bude oponentní řízení návrhů odborníky jmenovanými představenstvem ČKA. Chceme tak vytvořit profesní tlak na kvalitní dokumenty, které se budou zabývat podstatnými parametry, a nikoliv margináliemi.

CO NEMŮŽE POVOLIT AUTORIZOVANÝ INSPEKTOR

Může autorizovaný inspektor, který vydal certifikát pro stavbu – kanalizační přípojka pro RD (kterému předcházelo územní rozhodnutí od příslušného stavebního úřadu) vydat i kolaudační rozhodnutí na danou stavbu?

V tuto chvíli nemůže, neboť stavební zákon to nepřipouští. Je to sice v rozporu s logikou, ale nezbývá než v tomto smyslu příslušná ustanovení stavebního zákona doplnit, což je provedeno v připravované tzv. velké novele stavebního zákona.

ROZDĚLOVÁNÍ ZAKÁZKY NA JEDNOTLIVÉ STUPNĚ

Od různých architektonických kanceláří dostáváme různá doporučení a stanoviska ohledně regulérnosti vypisování veřejných soutěží na architektonické práce. V rámci investičních projektů financovaných z veřejných zdrojů (strukturálních fondů) se dostáváme u některých klientů do situace, kde na jedné straně stojí snaha o dělení veřejných zakázek (vypsání jednoho výběrového řízení na zpracovatele studie rekonstrukce náměstí a dalšího výběrového řízení na zpracovatele projektové dokumentace a dalšího na autorský dozor – je možné zakázku dělit?) nebo na straně druhé snaha zakázku nedělit (zorganizovat jedno výběrové řízení kombinující zpracování architektonické studie, projektové dokumentace ke stavebnímu povolení a autorský dozor – nejednalo by se pak o skrytou architektonickou soutěž?).

Pro tyto účely je nejhodnější zadání veřejné zakázky formou soutěže o návrh, na jejímž základě se poté zadává celá nedělená zakázka v jednacím řízení bez uveřejnění (§ 23 odst. 6 zákona o veřejných zakázkách). Pokud je zakázka dělena, je to naopak zcela v rozporu s platnými předpisy a doporučeními Komory.

Stanovisko ČKA k dělení zakázky viz www.cka.cc a také Bulletin ČKA 3/2009, str. 30–31.

ARCHITEKT JAKO STAVBYVEDOUCÍ

Může vést autorizovaný architekt (se všeobecnou působností) jednoduchou stavbu stavěnou svépomocí jako stavbyvedoucí?

Ano, autorizovaný architekt je oprávněn vést stavbu jednoduchou (§ 17 písm. i) zákona o výkonu povolání). Stavby jednoduché jsou pojmově vymezeny a užívány stavebním zákonem [zejména ustanovení § 104 odst. 1 a 3 stavebního zákona – stavby pro bydlení pak uvedeny v § 104 odst. 2 písm. a)] a vymezeny též v prováděcí vyhlášce č. 501/2006 Sb.

[§ 2]. Osoba vedoucí stavbu se v tomto případě nazývá „stavební dozor“ [§ 2 odst. 2 písm. d) stavebního zákona]. Jedná se o kvalifikovanou osobu, to jest osobu autorizovanou, nebo alespoň splňující kritéria vzdělání a praxe. Povinnosti této osoby jsou rámcově popsány v ustanovení o stavbyvedoucím – § 153 stavebního zákona.

PROVIZE ARCHITEKTA ZA POUŽITÍ MATERIÁLŮ

Prodejci nejrůznějších produktů mi stále nabízejí provize za to, že navrhu v projektu použití nějakého materiálu (výrobku), který si od nich můj zákazník zakoupí. I u velmi malých zakázek se často jedná o výrazně vyšší výdělek z provize, než je cena projektových prací. Pokud bych byl dodavatelem staveb či interiérů, jsou tyto provize součástí mé celkové kalkulace a finančního návrhu, který schvaluje zákazník, a vše je v pořádku. Také bych měl řadu povinností dodavatele, příp. zhotovitele předmětu realizace (a s tím spojené náklady). Ale zde jsou mi nabízeny „smlouvy o zprostředkování“ (nebo také „poradenské činnosti“), které jdou zcela mimo můj vztah se zákazníkem. Navíc firmy nežádají poradenství, ale jen sdělení jména mého klienta, název zakázky. Nepovažují to za zprostředkování, resp. domnívám se, že jsem projektant, nikoliv zprostředkovatelská kancelář. Pokud budu mít příjmy ze zprostředkování, asi bych to měl mít vyznačené na firmě a k tomu i příslušný živnostenský list? Tichý souběh projektování a zprostředkovatelské činnosti mi připadá zvláštní. Zatím jsem jen projektant a měl bych, dle mého názoru, být placen pouze svým klientem, nikoli ještě třetí osobou, považují to za střet zájmů (viz Profesní a etický řád ČKA). Nebo je to jinak?

Vaše stanovisko, že jste jakožto autorizovaná osoba především odpovědný vůči klientovi a nabídka provize je s tímto vaším postavením v rozporu, je zcela správné a plyne nejen z českých právních předpisů, ale také z profesních standardů uznávaných ve vyspělých státech. Nabídka provize učiněná vámi zmíněnou firmou je sice v rozporu s dobrými mravy, nicméně není zcela nelegální. Nelegálním a v rozporu s profesními předpisy se celý proces stane v okamžiku, kdy je – bez respektu ke stanoveným profesním principům – akceptován architekt. Architekt je povinen hájit zájmy klientovy a v odpovídající míře zájmy veřejné. Při navrhování je především povinen navrhnout takové materiály a konstrukce, které vyhovují obecným požadavkům na bezpečnost (§ 158 až 159 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu – stavební zákon). Jakákoliv dohoda o provizi by musela být dohodnuta předem s klientem, neboť právě proti němu tato forma dohody míří, resp. mířit může, přičemž je klient proti takto (bez jeho vědomí) uzavřené dohodě fakticky bezbranný. S ohledem na ustanovení § 12 a 13 zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, jakož i vzhledem k ustanovení § 13 až 20 (zejména § 14) Profesního a etického řádu ČKA, je architekt povinen vykonávat profesi tak, aby nebyla v rozporu s obecnými právními předpisy a nebyla neslučitelná s předpisy komory. Architekt je povinen vyvarovat se takových aktivit, které hrozí střetem zájmů; v případě, že takový stav nastal nebo nastat hrozí, je architekt povinen tuto skutečnost oznámit klientovi a upozornit ho právě na hrozbu střetu zájmů, a to až k případnému odstoupení od zakázky se všemi z toho plynoucími důsledky (například souhlas s užitím díla třetí osobou udělený dle § 26 odst. 1 PEŘ ČKA, neboť se jedná o překážku na straně architektovně, a jsou tudíž dány důvody pro jednostranné odstoupení od zakázky klientem).

Z některých nabídek firem je ale zřejmé, že dodavatelé stavebních materiálů jsou pro zvýšení odbytu ochotni nabízet i služby a platby na hranici dobrých mravů, anebo dokonce za ní. Odpovědnost vůči klientovi však nese za své rozhodnutí architekt.

Připravili Jiří Plos a Markéta Pražanová

SMLOUVA O ARCHITEKTONICKÉ DÍLO MEZI ČESKOU A BRITSKOU STRANOU

Český soukromý klient si objednal architektonickou zakázku – projekt rekreační chaty u britské architektonické kanceláře, která se jako právnická osoba stala jejím zhotovitelem. Jakým právem se řídí přeshraniční smlouva o dílo a užití architektonického díla stavbou?

Umění nezná hranice, říká se. A je to pravda. V dnešní době volného pohybu osob spjatého s pracovní mobilitou, zejména v Evropské unii, to platí dvojnásob. Globalizace a evropeizace obchodu proto přinesla i vzrůst významu mezinárodního (a unijního) práva soukromého, resp. kolizních právních norem. Dávno již kupříkladu mluvíme o nadnárodním kapitálu apod.

I. ČESKO-BRITSKÝ PŘÍPAD

Zastavme se nyní u česko-britského právního případu či příkladu, který vznikl zobecněním nasbíraných zkušeností advokátních. Není podstatné, zda a nakolik popsaná právní situace odpovídá skutečnosti anebo nikoli. Podstatné je to, že případ se mohl stát a může podobně nastat i kdykoli v budoucnu. Právní kazuistika tohoto druhu proto může být prospěšná pro tříbení právní argumentace. Případ se týká přeshraničního zjednávaní soukromé architektonické zakázky směrem z Česka do Velké Británie, třeba z Moravy do Skotska.

Český zákazník, spotřebitel pan Novák, bydlící na Moravě, si objednal architektonickou studii u britské architektonické kanceláře, která se jako právnická osoba stala jejím zhotovitelem. Studie spočívala v architektonickém návrhu chaty určené k rekreačnímu obývání objednatel a jeho rodinou.

Zákazník tak učinil proto, že si vybral za architekta svého starého známého (jednalo se o spolužáky a kamarády z vojny), který shodou okolností v posledních letech žil a pracoval ve Skotsku, kde našel manželku i tvůrčí uplatnění v zavedené architektonické kanceláři. Cena zakázky příliš nepřevyšovala obvyklé ceny srovnatelných tuzemských zakázek.

Byla to právě architektonická společnost, která jako právnická osoba sídlící v Edinburghu převzala a splnila českou zakázku.

Zmíněná soukromoprávní smlouva o dílo proto již na první pohled obsahuje mezinárodní (cizí či přeshraniční) prvek. Internacionalita smlouvy se týká skutkového i právního stavu. Mezinárodní prvek se týká nejen smluvních stran a předmětu plnění, ale též účelu vzniku zjednaného díla, resp. jeho hospodářského využití z pohledu investora do tvůrčí zakázky. Hospodářské využití zjednaného díla je přitom dostatečně významné, resp. dokonce zcela rozhodné pro uzavření smlouvy a její plnění.

II. STÁT PŮVODU DÍLA A PŘÁVO, JIMŽ SE ŘÍDÍ AUTORSTVÍ

Univerzální mezinárodní právo autorské pracuje s pojmem „stát původu díla“. Účelem určení státu původu díla podle tohoto práva je ochrana autorských děl v jiných státech Unie pro ochranu práv autorů k jejich literárním a uměleckým dílům, tzv. Bernské unie, a to na základě zajištění národního zacházení. Nejedná se o kolizní právní normu mezinárodního práva soukromého.¹

Státem původu námi sledovaného architektonického díla je Spojené království Velké Británie a Severního Irska, a to ve smyslu mezinárodního práva autorského a jeho režimu národního zacházení; [viz čl. 5 odst. 4 písm. a) Bernské úmluvy o ochraně literárních a uměleckých děl, ve znění pařížské revize, ratifikované a vyhlášené v Československu pod č. 133/1980 Sb., ve znění vyhlášeném pod č. 19/1985 Sb.].

Důvodem je to, že na území Spojeného království, ve Skotsku, bylo dílo autorem uveřejněno. Dílo bylo uveřejněno v trojrozměrné podobě makety,

architektem vlastnoručně odvozené od původní dvojrozměrné skici, jakož i v podobě dvou fotografií makety ve výstavním katalogu. Došlo k tomu na mezinárodní architektonické výstavě v Edinburghu v roce 2007.

Z českého hlediska vnitrostátního se proto jedná o zahraniční dílo, původem ze Spojeného království. Na dílo, rozuměno na jeho právní ochranu na území České republiky, se ovšem vztahují ustanovení českého autorského zákona (zák. č. 121/2000 Sb.), protože jeho autor je státním občanem České republiky (§ 107 odst. 1 aut. zák.).

Jestliže by byl kolizně právně posuzován eventuální budoucí civilní delikt spočívající v porušení práv duševního vlastnictví, tj. zde v porušení práva autorského ke stavbou již zbudovanému architektonickému dílu, bylo by rozhodným právem pro mimosmluvní závazkové vztahy (tj. pro delikt ní závazky) právo země, pro kterou by byla uplatňována ochrana práva autorského; tzn. právo České republiky podle hraničního určovatele lex loci protectionis; viz čl. 8 odst. 1 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 864/2007 ze dne 11. července 2007 o právu rozhodném pro mimosmluvní závazkové vztahy (Řím II), (Úř. věst. L 199, 31. 7. 2007, s. 40).²

Přihlídlí jsme proto k tomu, že otázku autorství zjednaného díla či otázky vlastnictví majetkového autorského práva k užití díla (copyright) ke zjednanému dílu či otázku vykonavatele tohoto práva je nutno právně posuzovat podle právních předpisů České republiky, na jejímž území má být dílo chráněno v konečné podobě stavby obytného domu, a to před eventuálním budoucím porušením práva autorského ze strany objednatel nebo třetí osoby.

III. SMLOUVA O DÍLO A PŘÁVO, JIMŽ SE ŘÍDÍ

Zhotovitel činnosti, jejímž výsledkem byl vznik architektonického díla, tj. britská obchodní společnost, právně jednal s českým objednatel vlastním jménem na svůj účet (anebo na účet autora), a to v soukromoprávním, českým právem nahlíženém, postavení vykonavatele majetkových autorských práv autora díla. Jménem zhotovitele s objednatel právně jednal sám autor, který k tomu byl jednatelsky oprávněn jako jeho statutární orgán. Proto se jednalo o zhotovitelovo právní jednání ve shodě se souběžně projevenou vůlí autorovou.

Volbu práva, jímž se měla řídit smlouva o dílo zakládající soukromoprávní poměr s cizím prvkem, smluvní strany neprovedly. Smlouva se proto řídí právem České republiky, jejíž právo nejužší souvisí³ s předmětnou smlouvou, a to co do účelu jí sledovaného (stranám známého úmyslu), a to na základě Úmluvy o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy, otevřené k podpisu v Římě dne 19. června 1980,⁴ jejíž konsolidované

¹ Nutno říci, že stát původu díla může též hrát roli v mezinárodním právu soukromém jako hraniční určovatel lex loci originis, který je právně teoretickým konkurentem zavedenějšího určovatele lex loci protectionis. Blíže k tomu u Tůmy v pozn. níže, s jehož dílčím právněkritickým náhledem na evropské (unijní) právo soukromé se ztotožňuji.

² V literatuře viz Tůma, P.: K přeshraničním aspektům autorskoprávní odpovědnosti v evropském justičním prostoru. Právní rádce, 2009, č. 9–10, s. 21–28. Z obecnějších děl viz Fawcett, J. – Torremans, P.: Intellectual Property and Private International Law. Oxford: Clarendon Press 1998. Leible, S. – Ohly, A. (eds.): Intellectual Property and Private International Law. Tübingen: Mohr Siebeck 2009.

³ Český úřední překlad obsahující slova „nejúžší souvisí“, mluvnicky založená na třetím stupni stupňování přídavných jmen, ale neodpovídá anglickému znění mezinárodní smlouvy, které vychází jen z druhého stupně, ačkoli anglická mluvnice zná i třetí stupeň stupňování přídavných jmen; viz odlišný anglický text „more closely connected“.

⁴ Cit. mezinárodní smlouva byla, kromě výjimek, nahrazena Nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 ze dne 17. června 2008 o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy (Řím I), (Úř. věst. L 117, 4. 7. 2008, s. 6). V dané věci, roku 2007, ale plně platila cit. mezinárodní smlouva. K cit. mezinárodní smlouvě i k cit. nařízení viz Bělohlávek, A. J.: Římská úmluva a Nařízení Řím I. Komentář. Praha: C. H. Beck 2009, díl 1–2. Jedná se o zásadní právní dílo, které srovnává úmluvu a nařízení v mezinárodním, unijním, zahraničním a českém právním kontextu. Přípravuje se proto též vydání anglické, polské a ukrajinské.

znění bylo v Evropském společenství vyhlášeno v Úř. věst. C 334, 30. 12. 2005, s. 1, a která byla ratifikována a vyhlášena v Česku pod č. 64/2006 Sb., ve znění vyhlášeném pod č. 21/2007 Sb.

Důvod spočívá v tom, že majetkoprávní účinky účelu smlouvy, tzn. zbudování stavby, již má být dílo vyjádřeno, tedy užití díla jeho trojrozměrným rozmnožením stavbou, nastávají na území České republiky, na jejímž území má být stavba trvale umístěna. Z území České republiky také pocházel návrh na uzavření smlouvy, resp. prvotní zadání architektonického díla, a dále platí, že objednatel je státním občanem České republiky s bydlištěm na jejím území a rovněž tak autor a zároveň statutární orgán zhotovitele byl a je českým státním občanem.

Jednalo se sice o soukromoprávní smlouvu spotřebitelské právní povahy, avšak pro použití zvláštního hraničního určovatele obvyklého bydliště spotřebitele, tj. objednatele (čl. 5 odst. 4 cit. úmluvy), nebyly splněny právní předpoklady.

K právní domněnce nejužší souvislosti předmětné smlouvy s právem země podle místa hlavní provozovny zhotovitele, tj. s právem Spojeného království, popř. s právem Skotska (čl. 4 odst. 2 cit. úmluvy), nelze přihlídnout, neboť tomu brání ta skutečnost, že z okolností jako celku vyplývá, že smlouva úžeji souvisí s jinou zemí, tj. s Českou republikou, z níž pramení investiční záměr a prvotní zadání zakázového díla a na jejímž území má být sledovaná hospodářská investice naplněna (srov. čl. 4 odst. 5 cit. úmluvy). Tyto okolnosti mají pro předmětnou smlouvu, zejména pro její účel, silnější právní význam nežli místo hlavní provozovny zhotovitele v Londýně (slabší určovatel), s nímž vzhledem k těmto okolnostem jako celku smlouva souvisí méně.

Dílo by totiž v původní podobě skici mohlo vzniknout i jinde, a to i na území České republiky, v němž má bydliště objednatel. Pokud se jedná o další vyjadřovací podobu díla, a to o architektonickou studii (architektonický návrh stavby), mohla by rovněž tak být zhotovena i jinde. Odlišný závěr by musel být patrný z povahy smluvního plnění, což se takto nejevilo. K řádnému a včasnému věcnému plnění smlouvy o dílo by proto mohlo dojít i jinde, resp. i v jiné zemi, zatímco právní účinky smlouvy vyplývající z jejího účelu jsou určeny výhradně pro území České republiky.

Podpůrně též srov. hraniční určovatel místa nemovitosti u smluv týkajících se věcných nebo užívacích práv k nemovitostem. V daném případě sice nejde ani o věcné, ani o užívací právo k nemovitosti, ale jedná se o smlouvu týkající se nemovitosti tím, že předmětné dílo má být podle účelu smlouvy vyjádřeno právě nemovitostí na pozemku v České republice, a to i v návaznosti na právně nutné použití českého stavebního, vlastnického a katastrálního práva vztahujícího se k zamýšlené stavbě (trojrozměrné rozmnožení díla) a k jejím uvedení v život a obývání jako obydli.

Použití jiného práva než českého by tudíž bylo v rozporu se základní právní zásadou mezinárodní kolizní úpravy podle cit. úmluvy, podle které platí, že se smlouva, není-li sjednáno jinak, řídí právem země, s nímž nejúžeji souvisí.

Jelikož nabytí budoucí nemovitosti (stavby) se bude řídit českým vlastnickým právem, jímž se již řídí vlastnictví stavebního pozemku, souvisí s tím též nabytí oprávnění (licence) k užití architektonického díla zbudováním stavební nemovitosti na pozemku.

Okolnost, že státem původu architektonického díla je Spojené království, neměla žádný význam pro posouzení, jakým právem se řídila smlouva o dílo z roku 2007, protože k uveřejnění díla, které je rozhodné pro zjištění státu původu díla podle mezinárodního práva autorského, došlo sice téhož roku, ale až poté, co smlouva o dílo již byla uzavřena a aniž by smlouva upravovala uveřejnění díla.

Platí proto obecné určení práva, jímž se smlouva, prima facie, řídila (čl. 4 odst. 5 věta druhá cit. úmluvy); tzn. použitím generální klauzule únikové doložky.

IV. DOVĚTEK O ČESKÉM PRÁVU

Protože jsme dospěli k dílčímu právnímu závěru, a to že smlouva o dílo se řídila českým právem, nezabýval jsem se použitím závazkového práva platného ve Spojeném království, popř. ve Skotsku.

Z hlediska českého práva se smlouva o dílo řídila zejména ustanovením § 631 a násl. českého občanského zákoníku, a to při obdobném použití § 558 českého obchodního zákoníku. Rovněž tak se smlouva řídila § 51a a násl. českého občanského zákoníku, neboť se jednalo o smlouvu spotřebitelské právní povahy, když zhotovitel jednal v rámci své obchodní činnosti, zatímco objednatel, tedy spotřebitel, takto nejednal.

V pochybnostech o významu předmětné smlouvy o dílo proto platí výklad pro spotřebitele, tj. pro objednatele, příznivější (§ 55 odst. 3 obč. zák.); consumer-friendly interpretation.

Obdobné použití § 558 (a též § 557) českého obchodního zákoníku je právně nutné z toho důvodu, že český občanský zákoník, jímž se smlouva o dílo řídí, přímo neobsahuje závazkové právní úpravu hospodářského využití nehmotného výsledku zhotovitelovy činnosti objednatelem ani zhotovitelem samým. Tato úprava je ale obsažena v závazkové části českého obchodního zákoníku, která se svým obsahem a účelem nejvíce podobá dané závazkové věci. Vedle toho je tato úprava podobně obsažena v závazkové části českého autorského zákona, která se ale týká – alespoň podle české právní doktríny –, těch případů, kdy zhotovitelem nehmotného výsledku činnosti je přímo autor, což není tento případ, jestliže zhotovitelem byla architektonická společnost, která přitom jen vlastním jménem (ovšem ve shodě s autorem projevenou vůlí) vykonávala majetková autorská práva k dílu, přičemž autor díla k ní byl v dodavatelském závazkové právním postavení.

Skutečnost, že český občanský zákoník neobsahuje závazkové právní úpravu hospodářského využití zakázového vzniklého díla – a to na rozdíl od českého obchodního zákoníku a českého autorského zákona –, není žádným zřejmým úmyslem zákonodárce tuto věc právně neupravit.⁵ Jedná se pouze o důsledek různých historických a nedokonalých přeměn českého závazkového práva, rozříštěného do různých zákonů, který má být do budoucna přímo odstraněn v duchu dnešního českého obchodního zákoníku, a to novým českým občanským zákoníkem, jehož vládní návrh byl předložen českému Parlamentu v roce 2009.⁶

Stručně přednesený výklad a použití českého závazkového práva odpovídá v jednotlivosti jak předmětu, a zejména účelu vzniku architektonického díla, tak odpovídá v obecnosti rozumnému uspořádání majetkových poměrů stran smlouvy o zakázové dílo. Proto se jedná o výklad a použití práva, které je přiměřené a předvídatelné (nikoli překvapivé). Skutečnost, že česko-britská smlouva o architektonické dílo se řídí českým právem, se proto jeví spravedlivým právním řešením vzájemného poměru jejich stran.

Tento výkladem dosažený a na předmětný smluvní závazkový poměr použitý právní závěr je ve shodě s tím, že se jednalo o smlouvu spotřebitelské právní povahy. Spotřebitele (objednatele) jako slabší smluvní stranu totiž nelze ponechat bez právně jasného vyložení jeho závazkového právního postavení.

prof. JUDr. Ivo Telec, CSc.⁷

5 Obecně právně metodologicky viz Melzer, F.: Metodologie nalézání práva. Úvod do právní argumentace. Praha: C. H. Beck 2010, s. 221 an.

6 Viz sněmovní tisk č. 835, V. volební období; dostupné na www.psp.cz. Souhrmné knižně viz Eliáš, K. – Havel, B. (eds.): Osnova občanského zákoníku. Osnova zákona o obchodních korporacích. Plzeň: Aleš Čeněk 2009.

7 Autor je profesorem občanského práva a vedoucím katedry občanského práva a pracovního práva Právnické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, profesorem Masarykovy univerzity v Brně a advokátem a rozhodcem. S právním názorem obsaženým v tomto příspěvku se zásadně ztotožňuje JUDr. Pavel Tůma, Ph.D. LL.M., spoluautor komentáře k autorskému zákonu (Praha: C. H. Beck 2007) a soudce Okresního soudu Praha-západ v Praze.

PRACOVNÍ SETKÁNÍ K ARCHITEKTONICKÝM SOUTĚŽÍM

Dne 23. února 2010 uspořádala ČKA v pražské kanceláři pracovní setkání věnované architektonickým soutěžím. Zúčastnili se ho členové orgánů, pracovní skupiny pro soutěže a další vybraní architekti.

ARCHITEKTONICKÉ SOUTĚŽE

Architektonické soutěže mají své nevýhody (práce zdarma pro větší účastníky, vyhovují zejména silným kancelářím) a samozřejmě řadu výhod (objektivita kvality, lepší vystavené prostředí, růst kvality profese). Všichni přítomní se shodli, že dle jejich pohledu u soutěží převažují výhody, problémem ale zůstává, jak docílit toho, aby výhody vnímali i zadavatelé veřejných zakázek a aby o kvalitě a výhodách nebyly pochybnosti.

VYBRANÁ FAKTA

V úvodu byly uvedeny vybrané základní informace. Poroty ve většině případů jmenuje vyhlášovatel, Komora navrhuje nezávislou část poroty pouze v případech, když je požádána vyhlášovatelem (jedná se v průměru jen o 17 % nezávislých částí porot). Soutěží, které proběhly v ČR v minulých letech, je velmi málo, v roce 2008 proběhly jenom čtyři projektové soutěže, na které navázalo jednací řízení bez uveřejnění. Celkem bylo za rok 2008 vyhlášeno 1500 veřejných zakázek na stavební práce, ze kterých přibližně sto mohlo a ideálně mělo být zadáno architektonickou soutěží.

NECHUŤ K VYHLAŠOVÁNÍ SOUTĚŽÍ

Může se jednat o neinformovanost, tedy o obecnou neznalost výhod či obavu zapříčiněnou špatnými zkušenostmi jiných. Komora v tomto případě může zasáhnout, a to zvýšením úsilí při poskytování informací zejména veřejným subjektům, apelováním na autorizované osoby, aby nesnižovaly důvěru architektonických soutěží. Odpor k vyhlášení soutěží může být také způsoben zájmem o netransparentnost výběrového řízení. Komora se v tomto ohledu účastní dlouhodobého legislativního procesu, který má vést ke změně právních předpisů a podpoře soutěží. Cílem je také změna společenských postojů.

CO BRÁNÍ VYHLAŠOVÁNÍ ARCHITEKTONICKÝCH SOUTĚŽÍ?

Problematický je přístup architektů k zakázce. Zájemci jsou ochotni přistoupit i na nevýhodné podmínky, aby zakázku získali. I v odborných kruzích se ozývá kritika soutěží ze stran samotných architektů, což ovlivňuje v negativním slova smyslu potenciální vyhlášovatele. Vyhlášovatele nejvíce zajímá finanční stránka, a to jak náklady na soutěž samu, tak náklady na projekt, na realizaci i na provoz stavby. Proto je nutné klást důraz na ekonomii stavby.

OPERAČNÍ PROGRAMY EU

V podmínkách dotačních programů, které disponují velkým objemem peněžních prostředků, je umožněn výběr pouze na základě nejnižší ceny. Náklady na architektonickou soutěž nelze čerpat z fondů EU. ACE (Architect's Council of Europe – Evropská rada architektů) rozpoutalo debatu na toto téma v Evropském parlamentu, komisi i na direktoriátech – důležitost kvalitativních kritérií byla uznána, nicméně náprava stavu bude dlouhodobým procesem, protože Evropský parlament tuto výtku prozatím oficiálně neuznal. Komora vyhodnotí, jaká jsou pravidla pro získání dotací z EU v České republice a není-li možno výkladem posílit pozici architektonických soutěží v této oblasti.

ZJEDNODUŠENÍ SOUTĚŽNÍHO ŘÁDU – ZKRÁCENÍ LHŮT

Časově nejnáročnější je příprava podkladů k architektonické soutěži (to je v rukou vyhlášovatele), minimální soutěžní lhůta pro vypracování návrhů je dle soutěžního řádu šest týdnů, porota zasedá několik dnů a vyhodnocuje návrhy, poté běží lhůta k námítkám, pak se námítky řeší. Největší prostor pro zkrácení lhůt se nabízí před soutěží a po soutěží, zkrácení soutěžní lhůty se nejvíce jako žádoucí.

ÚČAST V NEREGULÉRNÍCH SOUTĚŽÍCH

Autorizovaní architekti jsou povinni znát Soutěžní řád ČKA, proto musí rozeznat regulérní soutěž od neregulérní, v případě pochybností je možné obrátit se na pracovní skupinu pro soutěže. Komora nemá informace o všech neregulérních soutěžích. V případě účasti autorizované osoby

v neregulérní soutěži musí být trest, tzn. výše pokuty úměrná velikosti zakázky. Odejmutí autorizace na základě účasti v neregulérní soutěži není vzhledem k platnému právnímu řádu možné.

NOMINACE POROT

Momentálně nemáme nástroj k tomu, abychom ovlivňovali složení porot. Část účastníků zasedání se domnívá, že by Komora měla vzít nominaci do svých rukou a ke každé soutěži nominovat dvojnásobný počet porotců a doporučit vyhlášovatelé, aby z tohoto doporučeného seznamu porotce jmenovali. Další se domnívají, že se ztotožnění vyhlášovatele s výrokem poroty je vhodnější, aby porota byla složena z osob, kterým vyhlášovatel důvěřuje a nikoliv z osob, které byly dosazeny diktátem odjinud. Zazněl zde i návrh zavedení tzv. etického kodexu, kde by bylo uvedeno, že se autorizovaní architekti mohou účastnit porotování jenom dvakrát ročně.

PODPORA ZADAVATELŮ

Zadavatelům je potřeba předložit manuál, který je provede nejen přípravou a průběhem soutěže, ale také situací po soutěži, který jim pomůže překonat překážky a různé nástrahy. Manuál musí vypracovat nejen Komora, ale také nezávisle na nás veřejný subjekt, nejlépe Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. V případě, že se zadavatel rozhodne uspořádat architektonickou soutěž, narazí hned v úvodu na problém. Komora mu totiž nemůže doporučit firmu, která umí architektonickou soutěž a následně jednací řízení bez uveřejnění administrovat. Nabízí se školení firem Komorou nebo zřízením servisní organizace, která by administraci soutěží zajišťovala, popř. by mohly obě dvě akce probíhat současně a nezávisle na sobě. Pracovní skupina pro soutěže navrhne postup pro školení firem. Vzhledem k vysoké odpovědnosti porotců by mělo proběhnout i školení pro již vyškolené porotce, školení pro nové porotce je samozřejmostí. Komora by se měla také zaměřit na prevenci. Veřejní zadavatelé zveřejňují svůj investiční záměr ve velkém časovém předstihu, Komora proto zkouší kontaktovat ministerstvo financí, zda by nám tyto informace mohly být předávány, pak by tito zadavatelé byli cíleně osloveni s nabídkou konzultace možnosti uspořádání architektonické soutěže.

Z pracovního setkání vyplynuly návrhy na zlepšení fungování architektonických soutěží v České republice, nicméně je nutné uvést, že názory na řešení problematických oblastí se různí, popř. vůbec návrhů, jak situaci řešit, není mnoho. Jak se ukázalo, téma architektonických soutěží je tématem žhavým, pro architektky má význam, proto Komora zaměří více energie a činnosti právě do této oblasti.

Ludmila Cepáková

JUSTIČNÍ PALÁC V BRNĚ – PŘEHLÍDKA NEŠVARŮ PŘI ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK

V lednu přiznal brněnský krajský soud autorům Stojanovi – Burianovi – Křivinkovi a společnosti Project building 14,3 miliónu Kč za jejich studii Justičního paláce v Brně. Jedná se o jeden z mála sporů, kdy se architektům podařilo vydobýt si svá práva. Důležité je při této příležitosti upozornit na skutečnost, že budovu soudu od počátků doprovázely problémy spojené se zadáním veřejné zakázky. Na řadu z nich upozorňovala opakovaně již v roce 2005 také Česká komora architektů.

Zadávání veřejných zakázek na projekty staveb v České republice probíhá v poslední době stále častěji velmi nekvalitně. Investoři podceňují své záměry, chybí jim definice zadání nebo jej stále mění, obcházejí zákony např. rozdělováním zakázky na několik podlimitních zakázek, nedodržují autorská práva, mají diskriminační požadavky na zpracovatele projektů atd., pomineme-li přímo trestní úmysly. Nejinak tomu bylo také u jedné z největších investičních akcí na jižní Moravě – u stavby nového Justičního paláce v Brně.

ARCHITEKTONICKÁ SOUTĚŽ SE NEKONALA

Tato stavba, která utváří veřejný prostor a která vyžadovala poměrně vysoké finanční prostředky, měla být svým rozsahem a funkcí reprezentativní nejen pro českou justici. Uvědomme si, že se jedná o obrovský projekt. V paláci sídlí hned čtyři soudy – brněnský městský soud, Okresní soud Brno-venkov, brněnské městské státní zastupitelství a státní zastupitelství pro Brno-venkov. Dalo by se tedy očekávat, že bude zakázka zadána i s ohledem na investora, kterým bylo Ministerstvo spravedlnosti, maximálně korektním, transparentním a efektivním způsobem. Jednou z možností, jak toho dosáhnout a získat kvalitní projekt, bylo využití ověřeného celosvětově uznávaného modelu, kterým je architektonická soutěž. Tento postup doporučovala koneckonců Česká komora architektů zástupcům investora již v březnu 2005. Připomeňme, že tradice architektonických soutěží na výstavbu budov a sídel státního aparátu České republiky sahá již do 19. století a že se stejným způsobem postupuje u podobných zakázek i v zahraničí. Investor, kterým bylo Ministerstvo spravedlnosti, resp. Krajský soud v Brně, ale architektonickou soutěž neuspořádal.

PROBĚHLA NEVHODNÁ VEŘEJNÁ OBCHODNÍ SOUTĚŽ

Krajský soud (Justiční správa) se rozhodl zorganizovat veřejnou obchodní soutěž (VOS) na dodavatele projektu. Tento postup označil za jediný správný a zároveň údajně ekonomicky i časově méně náročný. O areálu takového významu by se ale mělo rozhodovat soutěží o návrh, a nikoliv prostřednictvím veřejné obchodní soutěže (v níž účastníci nepředkládají konkrétní návrh řešení stavby, ale posuzuje se předběžné určení ceny realizace, kvalifikace účastníků, reference, obrat atd.). Důležitá je ale přece celková kvalita architektonického, výtvarného, dispozičního, provozního, technického, materiálového a tvarového řešení. Takovou celistvost bohužel veřejná obchodní soutěž neumožňuje. Pokud by došlo k vypsání alespoň ideové architektonické soutěže, podařilo by se včas určit a odpovědně posoudit podmínky pro vznik stavby včetně finančních požadavků.

VYPATILY SE NÍZKÉ HONORÁŘE ZA STUDIE

Než však investor vypsání veřejnou obchodní soutěž, rozhodl se přece jen nějaké architektonické návrhy získat. Nejdříve na základě konzultací

sestavil jen náznakový velmi obecný stavební program a vyzval ke spolupráci na studii jeden ateliér. Poté požádal o dopracování studie nejen tento ateliér, ale oslovil další tři týmy, které byly, s vidinou získání zakázky, za pouhých 50 tisíc Kč ochotny návrh urbanistického a architektonického řešení stavby včetně vnitřních dispozic zpracovat. Podle doporučených ceníků by přitom částka za dokumentaci tohoto rozsahu měla odpovídat téměř 8 milionům Kč (pokud by se celkové investiční náklady na stavbu vyšplhaly na reálných 1,2 miliardy Kč), připustíme-li urputné smlouvání, pohybujeme se stále řádově v milionech korun za studii. Honorář za zpracování studie byl samozřejmě nepřiměřeně nízký. Přesto architekti za dumpingové ceny, které jsou navíc v rozporu s Profesioním a etickým řádem ČKA (§ 18), projektují velmi často. Investoři to vědí, a tak obvykle nepovažují práci na studii za nikterak náročnou a opakovaně vyplatí autorům jen symbolické „skicovné“, pokud vůbec nějaké.

Čtyři studie justičního paláce posuzovala porota složená jen ze závislých odborníků, čili zástupců investora, a za nevhodnější zvolila návrh Aleše Buriana, Gustava Křivinky a Petra Stojana.

AUTORSKÁ PRÁVA BYLA PORUŠENA

Následovala již zmíněná veřejná obchodní soutěž na dodavatele projektové dokumentace stavby. Jednou z mnoha podmínek, kterou musely zúčastněné týmy dodržet, bylo respektovat studii autorů Buriana, Křivinky, Stojana (smluvně zajištěnou společností Project building). Studie byla součástí zadávací dokumentace pro užití řízení. Zadávací dokumentace obsahovala také ustanovení, v němž se ukládá dodavateli, aby si vypořádal autorská práva se zhotoviteli vstupní studie, kterou zpracovala výše uvedená trojice. Vítěz soutěže Centroprojekt Zlín s VPÚ Deco tak ale neučinil. Ostatně autorská práva tohoto týmu nebyla nikterak ošetřena, za práci na vstupní studii investor nezaplátil více než oněch 50 000 Kč, ani nebyla sepsána licenční smlouva. Přitom při rozdělení veřejné zakázky na jednotlivé fáze projektové dokumentace (samostatnou studii, projekt pro územní řízení atd.) existuje vzhledem k přebírání jednotlivých částí zakázky mezi projektanty vždy velká pravděpodobnost autorokoprávních sporů. Navíc zákon o zadávání veřejných zakázek rozdělování fází na podlimitní zakázky nedovoluje. Také na tento problém několikrát Česká komora architektů na jaře 2005 upozorňovala.

SOUTĚŽ OBSAHOVALA DISKRIMINAČNÍ POŽADAVKY

Proč se do veřejné obchodní soutěže na dodavatele projektové dokumentace nepřihlásilo sdružení architektů Project building, Burian a Křivinka? Protože obsahovala diskriminační požadavky na zpracovatele dokumentace, které zúžily okruh potenciálních uchazečů o zakázku a nedovolily tak skutečně rozvinout soutěž pro široké pole soutěžitelů. Došlo tak k porušení rovného přístupu k soutěži. Málokdo totiž může prokázat, že je pojištěn nad 25 milionů Kč, postavil stavby, jejichž cena přesáhla dvakrát 100 milionů Kč a jedenkrát dokonce 700 milionů Kč apod. Společnosti, které mohou takové předpoklady splňovat, spočítáme na prstech jedné ruky. Kromě investora o těchto skutečnostech informovala ČKA také ministra spravedlnosti.

PENÍZE SE PROINVESTOVALY

Budova se skutečně postavila podle původního návrhu a konceptu autorů Buriana, Křivinky a Stojana. Bez vyřízení autorských práv návrh převzaly v rámci veřejné obchodní soutěže pro svůj projekt Centroprojekt Zlín a VPÚ Deco. Kromě fasády, která byla úplně změněna, se realizace od studie téměř neliší. Stavba stála daňově poplatníky 1,8 miliardy Kč. Přestože byla hlavním kritériem posuzování ve veřejné obchodní soutěži ekonomická výhodnost stavby, nepodařilo se financování uhlídat. Stavba nestála ani v počátcích uváděnou investiční částku 768 milionů Kč (tento

původní odhad byl nereálně nízký), ani realističtější odhad soudního znalce 1,2 miliardy Kč (přibližně 5700 Kč/m³ obestavěné plochy) a realizace se vyšplhala až na 1,8 miliardy. Kdo ponese odpovědnost za proinvestování přibližně 600 milionů Kč?

Že se projekt a stavba zbytečně prodražily, potvrdil i Nejvyšší kontrolní úřad (NKÚ). Případem se zabývala na základě trestního oznámení NKÚ také policie, která ale spáchání žádného trestného činu nepotvrdila. Nyní bude kauzu řešit Ministerstvo financí ČR s podezřením na spáchání správního deliktu porušení rozpočtové kázně.

POZITIVNÍ ZPRÁVA NAKONEC – ARCHITEKTI VYHRÁLI SOUDNÍ SPOR

Většina postižených se spory obvykle snaží vyřešit mimosoudně. Tentokrát ale ateliér, který zakázku převzal, nabídl poškozenému tak neú-

měrně nízkou částku za zpracování studie a licenci (údajně 2 miliony Kč), že se dohodnout nepodařilo. Kauza se dostala až ke Krajskému soudu v Brně. Ten rozhodl, že firmy Centropjekt Zlín a VPÚ Deco Praha musí autorům základní studie justičního paláce zaplatit celkem 14,3 milionu Kč. Nejen cenu licence 7 751 287 Kč vyplývající ze znaleckého posudku, ale nakonec vyhověl i požadavku žaloby na obdobně vysokou částku nad rámec základní licence, která je určitou satisfakcí za poškození autorů. Je to asi také dobrá zpráva pro posilování právního státu a právního vědomí. Rozsudek dosud není pravomocný, lze čekat, že bude řešen u Vrchního a možná i Nejvyššího soudu.

Markéta Pražanová

Tisková zpráva ze 14. ledna 2010

ČKA VYZVALA K DOPLNĚNÍ PROTİKORUPČNÍHO BALÍČKU

ČKA vyzvala 27. listopadu 2009 vládu k doplnění protikorupčního balíčku. Navrhuje, aby jeho součástí bylo transparentní zadávání veřejných zakázek formou architektonických soutěží. Komora tak navazuje na srpnovou výzvu politickým stranám, kde požadovala ve stejném smyslu doplnění jejich volebních programů.

PROTİKORUPČNÍ BALÍČEK – VÝZVA VLÁDĚ K JEHO DOPLNĚNÍ

Transparentní zadávání veřejných zakázek na stavby (architektonické soutěže)

Česká komora architektů (ČKA) se před třemi měsíci odhodlala reflektovat neutěšený stav veřejných financí, deficit transparentnosti při zadávání veřejných zakázek, lehkovážné nakládání s penězi a stále silící podezření o velmi rozsáhlém korupčním chování a přešla do jisté ofenzivy.

Poukázala na dávno známý nástroj, který takové praktiky a jednání znesnadňuje. Přitom jde o nástroj osvědčený a hojně užívaný ve většině vyspělých zemí. Je jím architektonická soutěž. Vystal paradox – čím více roste povědomí o rozšíření neprůhledných praktik, tím méně pravých architektonických soutěží veřejně zadavatelé v České republice organizují.

Česká komora architektů poprvé zřetelněji vystoupila se všeobecnou aktivní výzvou vůči všem politickým stranám. Slibovala si od tohoto pokusu přispět ke zlepšení situace. Některé ze stran výzvu reflektovaly a tři z nich dokonce zaslaly písemnou reakci svých předsedů. Jistě jim za to náleží dík a podmíněně uznání. Uznání je dosud jen podmíněně právě proto, že jejich postoj k této věci je stále jenom povšechný a málo konkrétní.

Vzhledem k tomu, že se „zajem“ o protikorupční aktivity nese napříč politickým spektrem, dovolujeme si vládě doporučit, aby do svého tzv. protikorupčního balíčku zařadila podporu architektonických soutěží jako cestu transparentního způsobu k zadávání veřejných zakázek na projektové práce. Zadávání veřejných zakázek je jednou z hlavních oblastí, kde se disponuje s veřejnými penězi, veřejným prostorem a veřejným očekáváním. Zadávání většiny projektových prací se děje buď ve výběrových řízeních s úzkým okruhem účastníků, a někdy dokonce přímo z volné ruky, což je škoda a újma veřejného zájmu. Věříme, že ODS i ČSSD si problematiku zatím „slovy“ uvědomují a průhlednost při zadávání veřejných zakázek považují za základní kámen protikorupčního balíčku, stejně jako boj proti klientelismu, daňovým únikům a praní špinavých peněz. Česká komora architektů opět požádá dvacet politických stran k zařazení architektonických soutěží do jejich politických programů a věří, že jejich iniciativa bude mít konkrétní a efektivní dopad. Budeme usilovat o trvalý a plodný dialog.

ČKA zatím vykonala určitý kus práce. Podařilo se zpřesnit statistiku soutěží u nás i v zahraničí, analyzovat konkrétní případy pro hospodaření veřejných prostředků, průběh zadávání veřejných zakázek a dále v této činnosti pokračujeme. Snažíme se v perspektivě příštích měsíců vytvořit přehlednou mapu, jak a kde byl tento veřejně prospěšný nástroj transparentnosti v posledních dvaceti letech použit (státní správou i samosprávou), aby byla jasná konkrétní zodpovědnost. Již teď můžeme říci, že v ČR proběhlo v roce 2008 pouhých deset architektonických soutěží. Pravděpodobně jen ze tří z nich by mohla vzejít veřejná zakázka. Přitom bylo v roce 2008 zadáno přes jeden a půl tisíce zakázek na projektové práce.

Dovolujeme si tedy apelovat na vládu a politické strany, aby přijaly opatření, která architektonické soutěže podpoří a díky kterým si veřejní zadavatelé tyto principy osvojí a budou je uplatňovat. V jednom z více úseků tak vyjdou vstříc silným tužbám veřejnosti.

akad. arch. Jan Sapák,
člen představenstva České komory architektů

Do konce roku 2009 měla vláda dostat na stůl návrhy tzv. protikorupčního balíčku od Ministerstva financí, Ministerstva vnitra a Ministerstva spravedlnosti. Zájem o protikorupční aktivity se nese i napříč všemi politickými stranami a zahrnuje mimo jiné boj proti klientelismu, daňovým únikům a praní špinavých peněz. Česká komora architektů je ze zákona pověřena dohledem nad výstavbou v České republice, a rozhodla se proto v těchto dnech vyzvat vládu a ministerstva k doplnění protikorupčního balíčku o transparentnost zadávání veřejných zakázek ve stavebnictví. Zadávání veřejných zakázek je totiž jednou z hlavních oblastí, kde se disponuje s veřejnými penězi, veřejným prostorem a veřejným očekáváním. Komora tak navazuje na svou srpnovou výzvu politickým stranám o doplnění svých volebních programů. Jako jeden z možných nástrojů dosažení korektních podmínek doporučuje organizování architektonických soutěží. Zadávání projektových prací na významné veřejné stavby, jejichž investiční náklady přesahují 80 milionů Kč, se však děje velmi často v úzkých výběrových řízeních nebo jsou práce zadány přímo jednomu autorovi. V takovém případě obvykle není hledáno nejlepší a nejkvalitnější řešení stavby, kterou bude společnost užívat desítky, možná stovky let. Z více než 1500 loňských zakázek na projekt bylo pouhých deset architektonických soutěží (např. v Rakousku bylo loni 120 soutěží). Ty jsou přitom osvědčeným nástrojem užívaným hojně více než 150 let ve všech civilizovaných zemích a jejich organizace byla vždy zájmem společnosti, nikoliv jen architektů. Přitom může architektonickou soutěž uspořádat investor na jakoukoliv stavbu, od rekonstrukce náměstí, stavby nové nemocnice, knihovny, úřadu, školy až po mosty či autobusovou zastávku. Výhodou soutěže je transparentnost a kvalifikované posuzování konkrétních návrhů řešení – estetiky, trvanlivosti, kontextu, ekonomie, užitnosti a krásy, nikoliv jen nízké ceny či portfolia uchazečů o zakázku. Je jen škodou nás všech, že se nedaří realizovat architektonické soutěže ani na tak rozsáhlé investiční akce, jakými jsou např. justiční paláce, univerzitní kampus v Ústí nad Labem či nová studia České televize v Brně.

Markéta Pražanová

Z tiskové zprávy vydané 4. 12. 2009

K tématu též Bulletin ČKA 3/2009, str. 33–40.

ARCHITEKTONICKÉ SOUTĚŽE V ČESKÉ PRAXI – STRAHOV

Přetiskujeme názor soutěžících na průběh architektonické soutěže na ideové řešení Masarykova stadionu a velkého rozvojového území Strahov, kterou počátkem roku 2008 vypsal Útvar rozvoje hlavního města Prahy. Architekti se v něm tážou na práva soutěžících, dojde-li k pochybení poroty nebo zadavatele. Následuje reakce Stavovského soudu ČKA.

REAKCE SOUTĚŽÍCÍCH

Bulletin ČKA 3/2009 věnuje poměrně dost místa problematice architektonických a urbanistických soutěží, které jsou ve vyspělých zemích vnímány jako standardní, transparentní forma zadávání veřejných zakázek. Snad právě proto nejsou v České republice – zemi, kde vládne klientelismus a korupce, příliš čestné. Architekti a urbanisté, kteří se soutěží zúčastňují, „dobrovolně“ odevzdávají velký objem prací v hodnotě často stovek tisíc Kč. I proto ČKA a její soutěžní řád stanovuje podmínky regularnosti soutěže a příslušné předpisy upravují postup a náhradu soutěžícím, i když je soutěž zrušena ještě před ukončením. Jaká práva má však soutěžící, dojde-li k pochybení poroty nebo zadavatele?

Na jaře roku 2008 jsme se zúčastnili urbanistické soutěže o návrh „Ideového řešení Masarykova stadionu a velkého rozvojového území Strahov“, vypsané počátkem roku 2008 Útvarem rozvoje hlavního města Prahy. Soutěže jsme se zúčastnili dvěma návrhy: „volným“ (návrh č. 7) a „olympijským“ (návrh č. 8). Sportovními stavbami a jejich urbanistickými souvislostmi jsme se v Praze zabývali dlouhodobě. Byli jsme členy PS pro LOH ČKA (jejíž vznik jsme s kolegou Kopřivou iniciovali) a založili jsme i iniciativní skupinu při ČKA. Naše názory na problematiku LOH v Praze, které ne vždy konvenovaly s „oficiální“ politikou města, byly několikrát prezentovány v médiích včetně Bulletinu ČKA.

V našich soutěžních návrzích jsme logicky využili znalosti z celoživotní práce architekta a urbanisty i zkušenosti týkající se přípravy LOH v Praze včetně tzv. „Klíče ke Strahovu“. Ten H. Fetterle s kolegy Ing. arch. M. Kopřivou, Ing. arch. V. Drobným a dalšími zpracovali v roce 2003 jako svou soukromou iniciativu (se spoluautory „Klíče“ jsme uzavřeli písemný souhlas s využitím díla pro účely veřejné soutěže). „Klíč“ byl opakovaně zveřejňován (často bez souhlasu autorů, někdy i pod jinými jmény) ve sdělovacích prostředcích včetně internetu a byl zahrnut do oficiálních podkladů soutěže.

Náš „olympijský“ návrh postoupil do druhého kola posuzování. Druhý den si porota nechala předložit jeden ze soutěžních podkladů – publikaci „Praha olympijská“ z roku 2007, s kapitolou „Klíč ke Strahovu“. Následně porota usoudila, že „podstatná část návrhů č. 7 a č. 8 (řešení Masarykova stadionu) je identická se zveřejněným návrhem, což znamená porušení anonymity soutěžního návrhu“ a oba naše návrhy vyloučila. Už označení „podstatná část“ je zavádějící. Prioritou soutěže bylo „formulovat náměty pro efektivní a reálnou transformaci Velkého rozvojového území Strahov“! Jakkoliv autoři (resp. autor – J. Linha není autorem „Klíče“) nepopírají kontinuitu principů řešení Masarykova stadionu, urbánní souvislosti soutěžního návrhu – hmotové řešení, funkční návrh, dopravní obsluha atd. a v neposlední řadě i kapacita „vestavby“ do Masarykova stadionu, jsou zásadně odlišné od „Klíče“. Vizualizaci „Klíče“ i našich návrhů však provedl stejný programátor, proto je grafika návrhů podobná. Při odborném posouzení ale nelze návrhy „ztotožňovat“ jen na základě vizuální podoby! V žádném případě porota nemohla odvodit od (zdánlivé) podobnosti návrhů s jedním z oficiálních podkladů soutěže, jméno, resp. jména autorů.

Jakkoliv je tvrzení o „identitě“ (identita = úplná shoda, totožnost) našich návrhů a „Klíče“ z pohledu autorů absurdní, je rozhodnutí poroty vždy „jen“ expertním posouzením a doporučením. Jak vyplývá z přílohy č. 3 – Protokolu o průběhu hodnocení soutěže – přezkoušení odevzdaných návrhů, provedené ve dnech 19. a 20. 5. 2008, žádný z odevzdaných návrhů neporušil podmínku anonymity. (Podmínkám anonymity vyhověly ty soutěžní návrhy, jejichž „žádná část neobsahovala podpis či jméno.“) Zásadní je pochybení vypisovatele soutěže – Útvaru rozvoje hl. m. Prahy, který se s rozhodnutím soutěžní poroty ztotožnil, potvrdil je v plném rozsahu, a tím popřel závěry své vlastní přezkušovací komise.

Proti výsledku soutěže – vyloučení našich návrhů – jsme v řádném termínu podali zadavateli soutěže námítky. Ty 18. 7. 2008 útvar zamítl. Za-

mítnutí našeho odvolání „podepřel“ zadavatel i výrokem pracovní skupiny ČKA pro soutěže. Ta potvrdila rozhodnutí jen na základě telefonického rozhovoru s jedním z členů poroty. Náš názor si pracovní skupina nikdy nevyžádala! (Jednání PS ČKA považuje Stavovský soud ČKA za „poněkud problematické“ s tím, že její názor nebyl vypracován s „nutnou pečlivostí“ – viz dále.) Odvolání k ÚOHS jsme na nátlak vypisovatele (resp. po jednání s ním) nepodali. Na náš postup měly vliv právě vrcholící spory okolo soutěže na Národní knihovnu a tehdy aktuální kontroverzní rozhodnutí ÚOHS v této věci. Protože však vypisovatel – Útvar rozvoje hlavního města Prahy – ústně dohodnuté podmínky – omluvu ve sdělovacích prostředcích nesplnil, odvolali jsme se v srpnu 2008 k dozorčí radě České komory architektů. Dozorčí rada následně pro „důvodné podezření z porušení ustanovení § 10 odst. 6 písm. b) Soutěžního řádu ČKA“ podala návrh na zahájení disciplinárního řízení se členy poroty.

Vyloučení našich návrhů považoval Stavovský soud ČKA za problematické z několika důvodů. Především: porota učinila své rozhodnutí pouze na základě své domněnky, nikoliv ověřeného faktu. I samotné vyloučení našich návrhů z důvodu (domnělé) shody s jedním ze soutěžních podkladů považuje Soud za „poněkud problematické“ s tím, že „autoři vyloučených soutěžních návrhů sami anonymitu, tak jak byla definována s soutěžních podmínkách, neporušili“. V této souvislosti je na místě otázka: v soutěži jsme použili, resp. vycházeli jsme z oficiálního rozvojového plánu pražského metra. Obsluhu Strahova jsme navrhli v souladu s tímto materiálem částečně modifikovanou trasou „E“. Bylo by tedy i použití „shoda“ s tímto materiálem důvodem k vyloučení ze soutěže? Stavovský soud na tuto a další podobné otázky svůj názor nesděljuje. Ve svém rozhodnutí z listopadu 2009 se Stavovský soud řídil zásadou „in dubio pro reo“, tedy v pochybnosti ve prospěch obžalovaného. Podle názoru Stavovského soudu ČKA nebylo pochybení poroty „natolik závažné“, i vzhledem k nejasné formulaci Soutěžního řádu ČKA (!), a zprostil členy poroty obvinění.

Obrátili jsme se tedy na civilní soud. Jak jsme následně zjistili, jednalo by se o precedenční případ. Po zevrubném prostudování celé kauzy nám renomovaní právníci sdělili jednoznačný závěr: vzhledem k tomu, že odměna za architektonické soutěže je „nenároková“, byl by případný soudní spor s pravděpodobností rovnající se jistotě neúspěšný.

Po téměř dvou letech projednávání „kauzy Strahov“ na ČKA jsme se ocitli na začátku. I když máme v ruce doklady potvrzující neoprávněnost našeho vyloučení ze soutěže, náhrada za zmařené dílo je v nedohlednu. ČKA na naši kauzu dále nereagovala, žádný člen poroty ani vypisovatel soutěže se neomluvil. Závěr je jednoduchý: výsledek každé architektonické nebo urbanistické soutěže je zmanipulovatelný. Soutěžící nemají proti rozhodnutí poroty a následně vypisovatele žádné dovolání. Z tohoto pohledu je debata o „regularnosti“ či „neregularnosti“ našich soutěží v Bulletinu přinejmenším úsměvná.

Ing. arch. Hynek Fetterle, Ing. arch. Jan Linha, autorizovaní architekti ČKA

REAKCE STAVOVSKÉHO SOUDU

V květnu a červnu minulého roku bylo Stavovským soudem ČKA vedeno disciplinární řízení se členy poroty soutěže „Ideové řešení Masarykova stadionu a velkého rozvojového území Strahov“, které bylo zahájeno na návrh dozorčí rady, a to pro podezření z neoprávněného vyloučení soutěžních prací pro údajné porušení anonymity. Jednalo se o práce architektů Hynka Fetterleho a Jana Linhy, kteří se na ČKA obrátili se žádostí o prošetření rozhodnutí členů poroty. Stavovský soud v průběhu disciplinárního řízení posuzoval, zda členové poroty (autorizovaní architekti) svým jednáním porušili řády Komory, zejména pak soutěžní řád. Koncem června 2009 Stavovský soud na základě vyžádaných důkazních prostředků zprostil disciplinárně obviněné v celém rozsahu obvinění. Při vynesení

tohoto rozhodnutí senát konstatoval, že jednání poroty bylo problematické a že se soutěžní řád k dané problematice staví nejednoznačně.

Vyloučení účastníků architektonické soutěže v této kauze má několik aspektů, se kterými se senát v rámci objektivního posuzování a rozhodování zabýval:

- ┃ Porušila porota stanovy řádů Komory tím, že vyloučila z posuzování návrhy arch. Fetterleho a Linhy?
- ┃ Jak se staví soutěžní řád k výše popsané problematice?
- ┃ Figurovala při rozhodování poroty o vyloučení návrhů Komora? Pokud ano, jak její jednání přispělo k řešení?
- ┃ V poslední řadě si je třeba položit otázku, zda daná kauza neodkryla hlubší nedostatky soutěžních pravidel a jejich aplikací.

Při uvažování o této kauze je určitě zapotřebí připomenout si úlohu a působnost Stavovského soudu: Stavovský soud posuzuje, zda se autorizovaný architekt dopustil disciplinárního provinění ve smyslu návrhu dozorčí rady na zahájení disciplinárního řízení. Více neposuzuje, i když má v rámci rozsudku a jeho odůvodnění možnost se k věci vyjádřit ze širšího pohledu (což také ve většině případů dělá). V dané kauze byli členové poroty obviněni z porušení § 10 odst. 6 písm. b) Soutěžního řádu ČKA. Citovaný paragraf zní takto: „Porota vyloučí [...] b) ze soutěže všechny soutěžní návrhy, které nejsou v souladu se závaznými podmínkami soutěže, ledaže se jedná o dílčí formální odchylky, jimiž není snížena srozumitelnost návrhu, není ohrožena anonymnost návrhu, jde-li o soutěž anonymní, a jimiž není návrh zvýhodněn; v takovém případě může porota rozhodnout čtyřpětinovou většinou svých řádných členů o ponechání návrhu v soutěži.“ Připomeňme si, že architekti Fetterle a Linha byli vyloučeni kvůli údajnému porušení anonymity a výše citovaný paragraf uvádí, že nesmí být „ohrožena anonymnost návrhu“ a nesmí být „návrh zvýhodněn“ (§ 10 odst. 6 písm. b) Soutěžního řádu ČKA). Otázkou zůstává, čím je „ohrožena anonymnost návrhu“ – vzato do absurdity, může být „ohrožena anonymnost návrhu“ skoro čímkoliv, třeba domněle „známým rukopisem“ daného architekta (viz např. soutěž o Národní knihovnu a jedinečný „grafický styl“/„architektonický rukopis“ autora vítězného návrhu). Věc se dále stává velmi problematickou, pokud porota takto uvažuje i bez ověření totožnosti domnělého porušovatele anonymity.

Z výše uvedeného je zřejmé, že Soutěžní řád ČKA je v dané otázce (údajné porušení anonymity) nejednoznačný, a tudíž není a nemůže být dobrým vodítkem při řešení těchto otázek.

Podívejme se, jak problém „anonymity u architektonických soutěží“ řeší zahraniční komory. Vezmeme jako příklad Německo. Za prvé je zajímavé zjistit, že němečtí kolegové nemají soutěžní řád, ale „Pokyny pro soutěže“ (Richtlinien für Planungswettbewerbe) – a koncepce těchto „pokynů“ není na základě „zákona“ (jako naše řády), ale na základě „příručky“. Tím se stává praktickým vodítkem jak pro architektky (dozvědí se, jak postupovat), tak pro vypisovatele (i pro ně je napsáno, jak postupovat). K otázce „porušení anonymity“ je uvedeno: „[...] porota ponechá všechny soutěžní návrhy k posuzování, které [...] nejvíce odpovídají úmyslnému porušení anonymity [...]“. Zajímavé – a klíčové! – je tady slovo „úmyslné“. Je tedy zjevné, že by návrhy architektů Fetterleho a Linhy, pokud by se daná soutěž řídila německými pravidly, nebyly vyloučeny, protože se autoři nedopustili „úmyslného porušení anonymity“.

Dále je třeba si připomenout, že sama porota si svým rozhodnutím o vyloučení návrhů nebyla jistá, a proto se obrátila na Pracovní skupinu pro soutěže ČKA s dotazem, zdali okolnost publikace soutěžního návrhu v podkladech vypisovatele může být považována za porušení anonymity. Pracovní skupina odpověděla pouze telefonicky, že může. Teprve v rámci disciplinárního zjišťování dozorčí rady zaslala své písemné vyjádření, a to ve formě zápisu ze svého zasedání, kde potvrzuje, že porota vyloučením návrhů postupovala „v souladu se soutěžním řádem, neboť zde existovala reálná hrozba porušení anonymity soutěže“. Dále se pracovní skupina k problematice nevyjádřila. Je přinejmenším zajímavé, jak striktní důraz je kladen na samotný fakt „porušení anonymity soutěže“ (a použití jako argument pro vyloučení) a jak se toto údajné porušení jako takové vůbec neposuzuje. Otázkou se nabízí hned několik: Jak vlastně k tomu porušení došlo? Porušili architekti anonymitu úmyslně? Ziskají architekti tímto údajným porušením anonymity u poroty nějaké výhody?

Architekti Fetterle a Linha ve svém příspěvku na závěr konstatují, že „výsledek každé architektonické nebo urbanistické soutěže je zmanipulo-

vatelny“. Po posouzení této kauzy je třeba konstatovat, že porota může „svévolně nakládat“ s výsledky soutěže.

Shrme tedy dosud zjištěné:

- ┃ Soutěžní řád ČKA není v otázce „vyloučení návrhu“ jednoznačný – pokud Komora (a tudíž architekti, kteří jsou jejími členy) chce stávající situaci zlepšit, bude třeba řád upravit (nebo přistoupit k jiné koncepci);
- ┃ Komora (specificky Pracovní skupina pro soutěže) svým postupem věc rovněž nevyjasnila a také se problematikou patřičně podrobně nezabývala;
- ┃ Porota své odpovědnosti plně nedostála, i když se pokoušela věc objasnit.

Architekti Fetterle a Linha se celou kauzou důkladně zabývali (námitky zadavateli soutěže, stížnost u dozorčí rady ČKA, civilní soud). Nejednoznačnost názorů oslovených orgánů a odkryté deficity v aplikaci pravidel dají možná impuls k tomu, aby se začalo přemýšlet o úpravě Soutěžního řádu ČKA. Porotám bylo na konkrétním příkladu demonstrováno, jak je důležitá odpovědnost jejich členů – a jak jí v daném případě nedostáli.

Jan Dvořák

ROZSUDEK STAVOVSKÉHO SOUDU

Stavovský soud České komory architektů rozhodl na svém zasedání konaném dne 23. června 2009 ve věci návrhu dozorčí rady č. DR 2008-29 ze dne 20. 1. 2009 takto:

Obvinění členové poroty se v souladu s § 47 odst. 2 Disciplinárního a smířčického řádu České komory architektů v celém rozsahu žalobního návrhu DR 2008-29 zprošťují obvinění.

Odůvodnění

Dozorčí rada ČKA na základě písemné žádosti Ing. arch. Hynka Fetterleho a Ing. arch. Jana Linhy ze dne 13. 8. 2008 o přešetření postupu členů soutěžní poroty (dále jen obviněných) urbanistické soutěže „Ideové řešení Masarykova stadionu a velkého rozvojového území Strahov“ a po zjištění její důvodnosti podala dne 20. 1. 2009 návrh na zahájení disciplinárního řízení pro důvodné podezření z porušení ustanovení § 10 odst. 6 písm. b) Soutěžního řádu ČKA. Porušení tohoto ustanovení se měli obvinění dopustit tím, že dne 10. 6. 2008 hlasovali jako členové poroty ve výše zmíněné soutěži pro vyloučení soutěžních návrhů č. 7 a č. 8 kvůli údajnému porušení anonymity, a to na základě shody předložených návrhů s návrhy zveřejněnými v publikaci „Pražská olympijská“ z roku 2007, která byla nezávislé porotě předložena jedním z jejich závislých členů a kde jsou autoři návrhů jmenovitě uvedeni. V disciplinárním řízení učinil Stavovský soud ČKA následující skutková zjištění, a to na základě důkazů provedených při projednávání věci.

Ing. arch. Hynek Fetterle a Ing. arch. Jan Linha se na jaře 2008 účastnili urbanistické soutěže „Ideové řešení Masarykova stadionu a velkého rozvojového území Strahov“ dvěma svými návrhy. Návrhy, které podali do soutěže, byly „Varianta volná“ (porotou posléze označen jako návrh č. 7) a „Varianta olympijská“ (porotou posléze označen jako návrh č. 8). Oba návrhy byly přezkušovatelem poroty připuštěny do soutěžního posuzování po splnění všech soutěžních podmínek.

Návrhy, které Ing. arch. Hynka Fetterle a Ing. arch. Jan Linha podali do soutěže, vycházely z předchozí práce jednoho z autorů (Ing. arch. Fetterleho) k dané problematice. V roce 2003 zpracovala skupina architektů Drobny, Fetterle a Kopřiva návrh možného těžiště olympijských her na Strahově, tzv. „Klíč ke Strahovu“. Tento návrh byl posléze opakovaně zveřejňován. Návrh byl také vyhlášovatelem předmětné urbanistické soutěže zahrnut do jeho podkladů, tzn. že byl k dispozici jak ostatním soutěžícím, tak i porotě a přezkušovateli.

Porota soutěže začala svou práci posuzováním soutěžních návrhů dne 9. 6. 2009. Ten samý den již posuzovala, jaké návrhy mají postoupit do druhého kola hodnocení. V protokolu poroty je u návrhu č. 7, který hlasováním nepostoupil do druhého kola hodnocení, uvedeno: „Problém pro porotu: podobný návrh byl publikován. Vyloučit?“ Stejná poznámka je uvedena v protokolu u návrhu č. 8, který však hlasováním postoupil do druhého kola hodnocení.

Porota pokračovala ve své práci následující den 10. 6. 2009. Jako jeden z prvních bodů jednání tohoto dne měla „Rozhodnutí o návrzích 7 a 8“. V protokolu uvádí, že jí byla předložena publikace „Pražská olympijská“

z roku 2007 s kapitolou „Klíč ke Strahovu“ a že na základě této informace usoudila, že „podstatná část návrhů č. 7 a č. 8“ je identická se zveřejněným návrhem, „což znamená porušení anonymity soutěžního návrhu“. Následně porota hlasovala o vyloučení návrhů č. 7 a č. 8 z posuzování a rozhodla se pro vyloučení.

Tento krok poroty a jeho odůvodnění považuje Stavovský soud ČKA za problematický z několika důvodů.

Za prvé porota učinila své rozhodnutí na základě domněnky, že zná autory, a nikoliv z ověřeného faktu. Pokud by své rozhodnutí udělala na základě ověřeného faktu, pak by musela s vyloučením počkat až po otevření obálek. Soutěžní řád ČKA dává v § 10 odst. 6 porotě tuto možnost: „Po otevření obálek smí porota vyloučit soutěžící ze soutěže jen pro skutečnosti, které lze ověřit výlučně až po otevření obálek.“

Za druhé považuje Stavovský soud ČKA i samotné vyloučení soutěžních návrhů z důvodu, že byly shodné s návrhy, které byly publikovány v soutěžních podkladech, za poněkud problematické. Autoři vyloučených soutěžních návrhů sami anonymitu, jak byla definována v soutěžních podmínkách, neporušili. Je otázka, zda nebylo možné tuto situaci řešit vhodnějším způsobem, jako je například posouzení předmětných návrhů mimo soutěž. Je škoda, že porota tuto možnost nevyužila.

V této souvislosti vzniká otázka, jestli v soutěžích musí soutěžící podat výlučně originální, pouze na konkrétní soutěž zpracované návrhy, pokud to v soutěžních podmínkách není uvedeno. Pokud má architektonická soutěž být způsob hledání vhodných návrhů na dané téma a toto hledání je posléze porotou komentováno, hodnoceno a případně oceněno,

nebrání nic tomu, aby soutěžící podali jakékoliv svoje návrhy, které považují za vhodné a k danému tématu přínosné. Obavu, že by již předem vypracovaný návrh pro soutěžícího, který takový návrh do soutěže podá, mohl znamenat velkou výhodu oproti ostatním soutěžícím, Stavovský soud ČKA nesdílí. Každý architektonický návrh je vždy specifický autorův názor na řešení daného tématu a zejména u soutěže je tato základní koncepce klíčová.

Samotný Soutěžní řád ČKA se k otázce vyloučení návrhu staví nejednoznačně. Z celkem 15 paragrafů řádu je pouze 1 paragraf věnován jednání poroty (§ 10). V § 10 odst. 6 se určuje, že porota vyloučí „ze soutěže všechny soutěžní návrhy, které nejsou v souladu se závaznými podmínkami soutěže“. Vzápětí ale dává možnost, takové návrhy ponechat v soutěži, pokud se u porušení závazných podmínek jedná o „dílič formální odchylky“. K tomu, jaké „dílič formální odchylky“ jsou přípustné, stanoví § 10 odst. 6 bod b) SŘ několik podmínek. Mimo jiné je tam uvedeno, že nesmí být „ohrožena anonymnost návrhu, jde-li o soutěž anonymní, a jimiž není návrh zvýhodněn“. Stavovský soud ČKA považuje formulaci § 10 odst. 6, kde je uvedeno několik podmínek a vzájemných výjimek, za přinejmenším nejednoznačnou.

V průběhu disciplinárního řízení Stavovský soud ČKA zjistil i skutečnost, že se porota obrátila na Pracovní skupinu pro soutěže ČKA (dále PSS ČKA) s dotazem, zdali okolnost publikace soutěžního návrhu může být považována za porušení anonymity. PSS ČKA odpověděla ústně (telefonicky), že může a že nechá vypracovat písemný rozbor této situace. Tento písemný rozbor PSS ČKA již nevypracovala, a tudíž porotě do závěru soutěže nedodala. Teprve v rámci disciplinárního zjišťování DR ČKA zaslala PSS ČKA svoje písemné vyjádření ve formě zápisu ze zasedání PSS ČKA ze dne 16. 7. 2008, kde potvrzuje, že porota vyloučením soutěžních návrhů č. 7 a č. 8 jednala „v souladu se soutěžním řádem, neb zde existovala reálná hrozba porušení anonymity soutěže“. Stavovský soud ČKA považuje jednání PSS ČKA za poněkud problematické. Zprv se PSS ČKA nezabývala problematikou s nutnou podrobností a za druhé nenavrhl vlastní řešení (např. posuzování mimo soutěž), ale pouze potvrdila porotě její řešení (vyloučení). Stavovský soud ČKA považuje žádost poroty o posouzení PSS ČKA za snahu najít korektní postup ve věci a postup PSS ČKA za přinejmenším nedostatečný. Porota se tak při rozhodování o vyloučení soutěžních návrhů č. 7 a č. 8 mimo jiné opírala o názor PSS ČKA, byť tento názor nebyl vypracován s nutnou pečlivostí.

Na základě provedených důkazů Stavovský soud ČKA dospěl k závěru, že obvinění při své práci v soutěžní porotě urbanistické soutěže „Ideové řešení Masarykova stadionu a velkého rozvojového území Strahov“ nepostupovali správně, když hlasovali pro vyloučení soutěžních návrhů č. 7 a č. 8 ještě před otevřením obálek, tedy dříve, než byla skutečná totožnost jmen autorů ověřena.

Podle názoru Stavovského soudu ČKA jejich pochybení však nebylo natolik závažné, aby se jednalo o disciplinární provinění.

Navíc se Stavovský soud ČKA při svém rozhodování řídil zásadou „in dubio pro reo“ (v pochybnosti ve prospěch obviněného), protože vzal v úvahu jednak nejasnou formulaci Soutěžního řádu ČKA a také názor PSS ČKA, kterým byli obvinění ovlivněni. Převažují pochybnosti o tom, jaký postup soutěžní poroty měl být v tomto případě považován za správný. Na základě těchto úvah rozhodl Stavovský soud, tak jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozsudku.

Ing. Jan Dvořák,
předseda senátu Stavovského soudu
České komory architektů

Ing. arch. Jan Kozel,
předseda Stavovského soudu
České komory architektů

Hynek Fetterle, Jan Linha, soutěžní návrh č. 8 „olympijský“ na ideové řešení Masarykova stadionu a velkého rozvojového území Strahov

ODPOVĚDNOST ZA NEZÁVISLOST NA VYPISOVATELI SOUTĚŽE JE PŘEDEVŠÍM NA POROTCÍCH SAMÝCH

V prosinci loňského roku byly vyhlášeny výsledky soutěže na návrh urbanistického řešení lokality Sluneční město na Zbraslavi, jejímž cílem bylo nalezení vize rozvoje oblasti do roku 2010/2040. Kontrolní výbor Městské části Praha-Zbraslav zveřejnil 2. února 2010 zprávu k průběhu a regulérnosti této soutěže a zpochybnil některé kroky, především výběr manažera a sekretáře soutěže, složení poroty, zápisy ze stavební komise atd.

Česká komora architektů nebyla zatím oficiálně vyzvána ke stanovisku k únorové zprávě kontrolního výboru, nicméně již nyní může konstatovat, že schvalování soutěžních podmínek a vydání doložky regulérnosti soutěže probíhalo standardním způsobem.

Již v srpnu 2009 měl kontrolní výbor pochybnosti ohledně nezávislosti porotců na vypisovateli a obával se, že budou průběh i výsledky soutěže zpochybněny. Požádal tedy 27. srpna 2009 o vyjádření k nezávislosti porotců ČKA. Komora doporučila kontrolnímu výboru kontaktovat nezávislé porotce a ujistit se tak o jejich vztahu k vypisovateli soutěže, celou věc s nimi prodiskutovat a přesvědčit se o jejich nezávislosti. O tom, zda tak výbor učinil, či nikoliv, nebyla ČKA informována.

Připomeňme, že porotu si každý vypisovatel soutěže sestavuje sám, ČKA může v případě výslovné žádosti vypisovatele doporučit seznam proškolených porotců. ČKA neposuzuje ani nemůže posuzovat nezávislost porotců, protože jí nejsou známy úplné informace o všech činnostech jednotlivých autorizovaných architektů. Tato odpovědnost je ponechána na porotcích samých.

Na prvním zasedání poroty konaném po termínu odevzdání soutěžních návrhů si předseda vyžádá ode všech členů poroty a pomocných orgánů prohlášení, že budou vykonávat svou funkci nestranně, že se ani přímo, ani nepřímo nezúčastní prací na předložených soutěžních návrzích a že u veřejných a kombinovaných soutěžích neznají jména autorů předložených návrhů. V případě nezávislých členů poroty je prohlášení doplněno rovněž zárukou jejich nezávislosti na vyhlášovateli. Tzn. že je za závislého považován každý, kdo je k vyhlášovateli v zaměstnaneckém

nebo jemu na roveň postaveném poměru, popřípadě jehož postavení mu umožňuje v rámci budoucího správního řízení rozhodovat ve věci, která byla předmětem soutěže.

Kontrolní výbor Městské části Praha-Zbraslav považoval architekty Ivana Vavříka a Petra Hájka za závislé členy poroty, jelikož dlouhodobě spolupracovali s touto městskou částí a byli členy stavební i posudkové komise. Podle vyjádření Mgr. Karla Tejkala z kontrolního výboru se jedná o porušení § 8 odst. 4 Soutěžního řádu ČKA, v němž je stanoveno, že nadpoloviční většina členů poroty musí být nezávislá na vyhlášovateli.

S podobnými případy sporné závislosti či nezávislosti porotců na vypisovateli soutěže se ČKA setkává stále častěji. Uvažuje proto o zdokonalení systému posuzování složení porot a závislosti či nezávislosti členů, nicméně osobní odpovědnost jednotlivých porotců bude i nadále považována za samozřejmost.

Markéta Pražanová,
tisková mluvčí České komory architektů

V Praze 8. února 2010

Vyjádření ČKA ke zprávě Kontrolního výboru městské části Praha-Zbraslav bylo zpracováno pro portál www.archiweb.cz, kde byla zpráva společně se zápisem Kontrolního výboru Městské části Praha-Zbraslav uveřejněna dne 9. 2. 2010.

Výsledky soutěže viz str. 60.

CELOŽIVOTNÍ PROFESNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Česká komora architektů od druhé poloviny loňského roku realizuje program Celoživotního profesního vzdělávání. Seznam ohodnocených vzdělávacích akcí je pravidelně aktualizován na www.cka.cc – ČKA – celoživotní vzdělávání.

ZAŘAZOVÁNÍ SEMINÁŘŮ DO SEZNAMU

Kancelář ČKA vede seznam certifikovaných vzdělávacích aktivit ČKA. Pokud máte tip na profesně zajímavý seminář, můžete zaslat informace na e-mailovou adresu koordinátora katerina.slana@cka.cc nebo kontak-

tujte brněnskou kancelář na tel. 542 211 809, ČKA, Starobrněnská 16/18, 602 00 Brno.

Více informací a odpovědi na často kladené dotazy viz též www.cka.cc a Bulletin ČKA 3/2009, str. 45–46, a 4/2009, str. 51.

Název akce	Pořadatel	Termín	Místo	Počet bodů	Oblast
Svařování dynamicky namáhaných ocelových konstrukcí	Sekurkon, s. r. o.	8. 4. 2010	Praha	2	Předepsaná
15. mezinárodní sympozium Mosty 2010 (www.sekurkon.cz)	Min. dopravy ČR, Řed. silnic a dálnic ČR, Spr. železniční dopr. Cesty, s. o., Sekurkon, s. r. o.	14.–16. 4. 2010	Brno	3	Předepsaná
Výrobek roku 2009 – vyhlášení vítěze 4. ročníku soutěže	Národní stavební centrum, s. r. o.	16. 4. 2010	Brno	4	Předepsaná
MOBITEK 2010 (www.cech-cal.eu)	Cech čalouníků a dekoratérů	13.–17. 4. 2010	Brno	2	Předepsaná
Stavební zákon č. 183/2006 Sb. včetně prováděcích předpisů	IVM-kurzy	19. 4. 2010	Praha	3	Předepsaná
Rekreace a ochrana přírody	Mendelova univ. Brno, Lesnická a dřevařská fakulta	5.–6. 5. 2010	Křtiny	4	Předepsaná
Navrhování pasivních domů	Centrum pasivního domu	5.–8. 5. 2010	Brno	8	Předepsaná
Navrhování pasivních domů	Centrum pasivního domu	12.–14. 5. 2010	Brno	8	Předepsaná
Nad aktuální judikaturou v oblasti zadávání veř. zakázek	Sekurkon, s. r. o.	12. 5. 2010	Brno	3	Předepsaná
Povinnosti správců budov a zařízení	Národní stavební centrum, s. r. o.	15. 5. 2010	Brno	4	Předepsaná
Navrhování pasivních domů	Centrum pasivního domu	18.–20. 5. 2010	Brno	8	Předepsaná
Stavební zákon č. 183/2006 Sb. včetně prováděcích předpisů	IVM-kurzy	24. 5. 2010	Praha	3	Předepsaná
Navrhování pasivních domů	Centrum pasivního domu	7.–11. 6. 2010	Koberovy	8	Předepsaná
Navrhování pasivních domů	Centrum pasivního domu	21.–25. 6. 2010	Koberovy	8	Předepsaná

STÍŽNOST NA ČINNOST DOZORČÍ RADY A STAVOVSKÉHO SOUDU

Předseda ČKA Ing. arch. Dalibor Borák obdržel dne 16. prosince 2009 stížnost Ing. arch. Thomase Ackermanna a Ing. arch. Ladislava Jeníka na činnost dozorčí rady a Stavovského soudu ČKA ve věci sporu mezi společností ackermann, s. r. o., a Ing. arch. Janou Koldrtovou. Dovolujeme si přetisknout celý text stížnosti a navazující reakci ČKA z 16. února 2010.

STÍŽNOST

Vážený pane předsedo,

zasíláme Vám stížnost na činnost DR ČKA ve výše uvedené věci.

Dne 13. 5. 2008 byl Dozorčí radou ČKA podán Stavovskému soudu návrh na zahájení disciplinárního řízení s Ing. arch. Janou Koldrtovou pro důvodné podezření z porušení ustanovení § 6 odst. 3 a § 26 odst. 1, 3, 4 profesního a etického řádu ČKA a ustanovení § 8 odst. 8a) a § 12 odst. 3 zákona č. 360/1992 Sb. tím, že svým autorizačním razítkem označila dokumentaci pro ÚR, která nebyla jejím dílem, ale dílem naší kanceláře ackermann architekti, s. r. o.

Na základě naší žádosti o průběhu řízení ze dne 12. 11. 2009 jsme se dne 9. 12. 2009 dozvěděli e-mailem, že Stavovský soud 5. 8. 2009 řízení ukončil bez závěru, neboť „doba celého řízení překročila ustanovením stanovenou maximální lhůtu“ – viz dopis DR č. j. 1301-2009/Ra-On.

Protestujeme:

Proti nekonání Stavovského soudu v této kauze: „v průběhu řízení bylo několikrát vyhověno požadavkům DO na odložení nařízených jednání, v důsledku čehož byla překročena lhůta“. Jako důvod pro nestíhnutí lhůty je dále v textu uvedeno „čerpání dovolené senátu“.

Že disciplinární žalobce nehájl dostatečně zájmy ČKA v tomto jednání a svou laxností zavinil promlčení takto závažného zneužití autorizačního razítka obviněnou.

Že z důvodu ukončení řízení je možné tento akt interpretovat v jiných řízeních mezi naší kancelář a obviněnou (probíhající rozhodčí řízení ohledně nezaplacení zcizeného projektu) jako zproštění viny.

Žádáme:

O obnovení řízení a věcného dořešení případu (znovužalování obviněné Komorou).

O zveřejnění této kauzy v Bulletinu ČKA a případnou diskusi v tomto periodiku o systémových nedostatcích v Disciplinárním a smířčím řádu ČKA, který jak vidno je v jednotlivých ustanoveních lehce zneužitelný proti duchu jeho listiny.

S pozdravem

Ing. arch. Thomas Ackermann
Ing. arch. Ladislav Jeník

REAKCE ČKA

Vážený pane architektě,

k Vaší stížnosti ze dne 16. 12. 2009 k nedostatečnému výkonu disciplinárního dohledu nad výkonem profese a pasivitě orgánů Komory činů v disciplinárním řízení Vám sdělují následující.

Představenstvo obdrželo Vaše shora uvedené podání. Tato situace nastala v důsledku souběhu několika skutečností. Jedná se především o stanovení procesních lhůt ve vnitřních řádech Komory v souladu se správním řádem a obecnými pravidly platnými pro disciplinární procesy. V současně platné úpravě byla touto formou poskytnuta autorizovaným osobám zvýšená míra ochrany před případným zneužitím pozice silnějšího, kterým ve vztahu k autorizovaným osobám Komora jakožto profesní instituce nepochybně je. Záměrem platné právní úpravy bylo stanovit v zájmu právních jistot dotčených osob dostatečný prostor k uplatnění jejich efektivní ochrany. Tato skutečnost však nebyla dostatečně kompenzována jinými opatřeními proti zneužití, neboť se vycházelo z předpokladu, že se jedná o záležitost kolegiální.

Dosavadní praxe však prokázala, že nastavená pravidla nejsou proti zneužití imunní. Komora jakožto profesní samospráva s přenesenou působností výkonu správních činností státem sice disponuje značnými pravomocemi rozhodovacími, avšak velmi omezenými možnostmi výkonnými. Nastavená pravidla tak umožňovala disciplinárně dotčeným osobám vyhnout se důsledkům svého konání například opakovanými omluvami z jednání. Důsledkem tohoto přístupu některých autorizovaných osob je nový návrh změn vnitřních řádů Komory, a to zejména Profesního a etického řádu ČKA a Disciplinárního a smířčím řádu ČKA. V prvním z obou řádů je autorizovaným osobám uložena výslovná povinnost uposlechnout výzvy orgánů a Komory a osobně se dostavit, přičemž změnou ustanovení DSŘ je sankcionována nejen neomluvená nepřítomnost, ale též opakovaná omluvená nepřítomnost, je-li z konání dotčené osoby zřejmé, že je její snahou a záměrem vyhnout se disciplinární odpovědnosti. Příslušný orgán Komory je oprávněn přistoupit k projednání věci in contumaciam; svou nepřítomností a nečinností se tak autorizovaná osoba propříště vystaví vážným profesním důsledkům rozhodování o jejich osobních profesních poměrech bez možnosti účinně tento proces ovlivnit obhajobou svých zájmů.

I přes uvedenou skutečnost však Komora drží zásadu, že nastavení lhůt podle DSŘ v souladu s platným SŘ musí i nadále vytvářet prostor pro přiměřenou obhajobu zájmů dotčených autorizovaných osob a nepoškozovat je pro jejich slabší pozici vůči profesní instituci. Aby však byl dán prostor též profesním orgánům k řádnému prošetření a rozhodnutí ve věci, navrhuje se lhůty zachovat, avšak strukturovaně, to jest pro každou jednotlivou procesní fázi zvláště. Představenstvo je přesvědčeno, že nastalá – všem nepřijemná – situace napomohla vyjasnění pravidel a umožní efektivnější výkon disciplinární působnosti Komory. V každém případě přijmete, prosím, naši omluvu.

S pozdravem

Ing. arch. Dalibor Borák,
předseda České komory architektů

ČKA ŘEDITELE ZATLOUKALA FINANČNĚ NEVYDÍRALA

Na titulní straně Olomouckého Večerníku z 18. ledna 2010 uvedl ředitel Muzea umění Pavel Zatloukal nepravdivé informace k přípravě architektonické soutěže na Středoevropské fórum v Olomouci. Na jeho tvrzení reagovala Česká komora architektů hned v následujícím vydání níže uvedeným prohlášením. Zkratka ČKA byla v Olomouckém Večerníku chybně uvedena jako ČAK.

REAKCE NA ČLÁNEK „MUZEUM FINANČNĚ VYDÍRÁNO – ČAK CHTĚLA PO MUZEU PORUŠENÍ ZÁKONA“

Vážená redakce,
informace uvedené v článku publikovaném 18. ledna 2010 v Olomouckém Večerníku „Muzeum finančně vydíráno – ČAK chtěla po muzeu porušení zákona“ se nezakládají na pravdě.

V textu uvádíte, že „Architektonická soutěž byla vyhlášena v červnu minulého roku, ovšem tam muzeum neuspělo, jelikož podle slov ředitele Zatloukala Česká komora architektů muzeum finančně vydírala, protože požadovala, aby muzeum porušilo zákon o veřejných zakázkách“.

Česká komora architektů (ČKA) v žádném případě Muzeum umění Olomouc finančně nevydírala ani jej nenutila porušit zákon. Stejně jako u ostatních architektonických soutěží v České republice bylo nutné v červnu 2009 vydat Českou komorou architektů doložku regulérnosti připravované soutěže na Středoevropské fórum Olomouc. Při kontrole soutěžních podmínek však ČKA zjistila řadu nedostatků, jedním z nich bylo také neudělení cen a odměn případným nejlepším soutěžním návrhům. Proběhlo několik poměrně náročných jednání mezi ČKA, Muzeem umění Olomouc a Ministerstvem kultury ČR o výkladu § 103 odst. 3 zákona o veřejných zakázkách, v němž se o udělování cen a odměn v soutěžích píše. Zatímco ministerstvo zastávalo názor ceny neudělovat a za jistý druh odměny považovat samotné získání zakázky vítězným týmem, ČKA doporučovala udělení cen a odměn. Vycházela z mezinárodního sdíleného standardu, který je po staletí aplikován také v České republice a který s finančními cenami a odměnami počítá. Je nutno připomenout, že ČKA, jakožto profesní instituce zřízená ze zákona, vždy postupuje v úzkostném respektu ke všem zákonům, tedy i k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Zároveň dodržuje vlastní profesní Soutěžní řád ČKA, který jasně definuje soutěž o návrh dle zákona o veřejných zakázkách a v němž je jasně způsob oceňování a odměňování soutěžících popsán. Bohužel došlo k různému výkladu zákona o veřejných zakázkách, každá ze zúčastněných stran argumentovala odlišnými ověřenými právními názory na danou problematiku. Názor ČKA byl podpořen nejen předními advokátními kancelářemi v ČR, ale později také Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže. Nicméně ke shodě nedošlo a vypisovatel soutěže – Muzeum umění v Olomouci – tedy zadal zakázku jiným způsobem než je soutěž o návrh.

Je s podivem, že zrovna v Olomouci, kde proběhlo mnoho architektonických soutěží, v nichž byly ceny a odměny uděleny a nebylo to po-

Proluka v Denisově ulici v Olomouci, v níž bude realizováno nové Středoevropské fórum, snímek archiv ČKA

vážováno jako rozpor se zákonem (např. soutěž na Arcidiecézní muzeum v roce 1998 či na Horní náměstí v roce 1995), je nyní snaha postupovat jiným způsobem.

Úkolem ČKA je ze zákona dohlížet nad zadáváním veřejných zakázek, a proto usilovala o regulérní architektonickou soutěž podle jasně stanovených pravidel.

Markéta Pražanová,
tisková mluvčí České komory architektů

V Praze 19. ledna 2010

NEPODLOŽENÁ KRITIKA ČKA OD IVANA KROUPY

Architekt Ivan Kroupa v anketě časopisu Reflex č. 53/2009 nevybíravým způsobem napadl členy orgánů České komory architektů. Na otázku, co ho v minulém roce otrávil, odpověděl:

„Pro mne byl rok 2009 hodně pracovní, tak ho posuzuji z tohoto pohledu. Dlouhodobě mě štve profesní prostředí, které se nelepší a zůstává na úrovni začátku devadesátých let, kdy nebylo vůbec využito potenciálu nových podmínek. Česká komora architektů, respektive její funkcionáři, kteří spravují toto prostředí, nelepší svoji práci, nepřispívají ke zlepšení podmínek a prestiže oboru. Rok 2009 byl v tomto směru snad nejhorší – zneužívání funkcí pro výhody někomu, diskriminace jiného, extrémně nekorektní i právně nestandardní jednání.“

Reakce předsedy ČKA

Vážený pane profesore,
s politováním konstatuji, že se čas od času v médiích vyjadřujete velmi kriticky a současně nepravdivě na adresu České komory architektů. Naposledy se to stalo v čísle 53/2009 časopisu Reflex.

Jako předseda ČKA považuji tyto Vaše výroky za ničím nepodloženou urážku a křivě obvinění profesní samosprávy a žádám Vás, abyste se za ně omluvil, případně abyste svá tvrzení konkretizoval s uvedením členů orgánů Komory, kterých se Vaše obvinění týká.

Zároveň mi dovoluji připomenout, že podle nového trestního zákoníku platného od ledna roku 2010 je křivě obvinění, zvláště pokud je prezentováno v médiích, považováno za trestný čin.

S pozdravem

Ing. arch. Dalibor Borák,
předseda České komory architektů

PRŮZKUM EVROPSKÉ RADY ARCHITEKTŮ: ZŘÍKÁ SE VEŘEJNÝ SEKTOR ARCHITEKTŮ?

Čtvrtletní průzkum Evropské rady architektů (ACE), který se zabývá dopadem hospodářské krize na profesi architekta v Evropě, ukazuje, že veřejný sektor nechává tuto profesi na pospas. Průzkum, provedený v prosinci tohoto roku, ukazuje, že se očekává významný pokles výdajů veřejného sektoru do stavebnictví, bez ohledu na to, že byly na evropské a národní úrovni přislíbeny investice do stavebního odvětví.

Podle průzkumu ACE jsou teď architekti pesimističtější ohledně vzestupu objednávek veřejného sektoru v porovnání s jinými částmi roku 2009. Zdá se tedy, že se orgány veřejné moci neřídí svými přísliby zvýšit výdaje na rekonstrukce a/nebo výstavbu objektů, aby tak pomohly evropskému hospodářství vybědnout ze současné ekonomické krize. Ve skutečnosti pouze 16 % architektů očekává, že se dočkají zvýšení počtu objednávek veřejného sektoru, v porovnání s 26 % v září 2009. Zejména to je v rozporu s Plánem evropské hospodářské obnovy přijatým na konci roku 2008. Navíc to není ani v souladu s potvrzenou prioritou zdůrazňující boj proti klimatickým změnám v tomto sektoru.

Poslední průzkum, provedený Evropskou radou architektů v roce 2009 jako čtvrtý v pořadí, ukazuje, že se ještě mohou splnit obavy z října 2009 a profese architekta může ještě mít před sebou své nejtemnější období.

Průzkum odhalil, že od září 2008 propustilo zaměstnance celkem 41 % architektonických ateliérů a 17 % ateliérů předpokládá další snižování stavů v nadcházejících třech měsících. Z hlediska očekávaného pracovního vytížení v prvním čtvrtletí roku 2010 zůstává celkový obrázek stále pesimistický, protože pouze 22 % architektonických ateliérů je ohledně většího množství práce optimistických, což je méně než v září 2009 (tehdy to bylo 24 %). Počet ateliérů, které očekávají, že se pracovní vytížení za stejné období sníží, se ustálil na 33 %.

V sektoru soukromého bydlení, který představuje 45 % jejich pracovního vytížení, se optimisticky dívá do budoucnosti 16 % architektů (stejný

počet jako v září 2009) a 47 % vidí další práci pesimisticky (vzestup oproti 44 % v září). Míra pesimismu v oblasti komerčních staveb, které představují 23 % pracovního vytížení architektů, se zvýšila z 53 % na 58 % a míra optimismu klesla z 12 % na 10 %.

ACE provádí tyto čtvrtletní on-line průzkumy s cílem posoudit dopad hospodářské krize na profesi architekta v Evropě a bude v nich pokračovat, aby bylo snazší předpovědět konec krize pomocí zjištěného nárůstu optimismu a očekávaného nárůstu pracovního vytížení. Poslední průzkum je zatím asi tím nejnepokojivějším, protože architekti uvěřili příslibům učiněným v souvislosti s poskytováním veřejných prostředků a v různých plánech obnovy, které byly tak rozsáhle propagovány v roce 2009. Zdá se však, že tyto přísliby nebyly naplněny.

Výsledky posledního průzkumu v září tohoto roku byly pro zveřejnění shrnuty a upraveny tak, aby byly statisticky spolehlivé, přestože samotný průzkum má formu ankety.

Dita Pavelková

Výsledky průzkumu si můžete stáhnout na:

http://www.ace-cae.org/docs/aceinfo/overview/Fourth_Econ_Survey_Dec_09.pdf

KONFERENCE EFAP V RÁMCI ŠVÉDSKÉHO PŘEDSEDNICTVÍ RADĚ EU

Konference s názvem *Cesty přes hranice – mosty přes mezery a podtitulem Směrem k inovacím a navrhování trvale udržitelné infrastruktury*, která probíhala ve dnech 2.–4. 12. 2009 ve Stockholmu, se za ČKA účastnili Ing. arch. Dalibor Borák, předseda ČKA a člen výkonného výboru ACE, a Ing. Tomáš Jiránek, člen představenstva ČKA a člen správní rady EFAP. Tato konference navázala na konferenci o uplatnění politik architektury v praxi, kterou v rámci českého předsednictví připravila ČKA ve spolupráci s MMR.

Zvláště v době globální ekonomické krize je aktuální, účelné a nutné hledat politické programy evropských zemí a mezinárodních orgánů, které povedou k účelnějším a efektivnějším investicím do infrastruktury, mobility občanů a kvality vystavěného životního prostředí. Konference se zaměřila na plánování infrastruktury a roli expertů, politiků a architektů s cílem podpořit výměnu zkušeností a skrze různorodé problémy stavitelské politiky evropských zemí (na příkladech uplatnění politiky architektury v konkrétních projektech měst – Stockholm, Kodaň, Malmö, Uppsala, Berlín, Kodaň, Tallin, Paříž apod.) hledat inovativní přístupy a směřovat k efektivním a maximálně nadčasovým řešením.

Na konferenci byla přijata Stockholmská deklarace a výzva Evropského fóra pro politiku architektury (EFAP), která byla předložena na 15. zasedání OSN v Kodani v prosinci 2009. Tato výzva směřuje k vládám evropských i světových zemí, aby přispěly v oblasti stavebnictví mimo jiné k neutralizaci vlivu uhlíku v nových stavbách do roku 2020, významným investicím do snižování vlivu uhlíku ve stávajících

stavbách do roku 2050, k povzbuzení investic, které směřují ke zkvalitnění života lidí prostřednictvím kvalitního vystavěného prostředí a infrastruktury, a to vždy se zřetelem na planetární omezené zdroje a na snižování dopadu stavebnictví na životní prostředí.

Dita Pavelková

Více informací: www.cka.cc – Zahraničí – EFAP

ZE ZÁPISŮ PŘEDSTAVENSTVA ČKA ZA MINULÉ ČTVRTLETÍ

Vzhledem k narůstání počtu projednávaných bodů na zasedání představenstva jsme se rozhodli nepřetiskovat všechny body jednání jako doposud, ale vždy přinést výtah nejdůležitějších témat jednání, která se v uplynulém čtvrtletí objevila v programu zasedání představenstva ČKA (řazeno chronologicky). Kompletní zápisy z jednání jsou i nadále uveřejňovány na webových stránkách Komory.

ÚKOL VIII/01/2009 Sporné disciplinární kauzy Stavovského soudu

Představenstvo rozhodovalo o třech disciplinárních řízeních (DR 2006-42 – E. A., DR 2005-38 – O. K., DR2002-06 – I. S.) a rozhodlo se z důvodu promeškání lhůty stanovené v § 33 odst. 2 DSŘ zastavit řízení podle § 59 odst. 3,4 DSŘ. Rozhodnutí byla vydána a odeslána.

ÚKOL VII/01/2009 Pokračování v prosazování Politiky architektury ČR

10. 11. 2009 v 17 hodin proběhla schůzka s ministrem pro místní rozvoj Ing. R. Vondruškou. Tématem setkání bylo projednání postupu schválení Politiky architektury, EFAP a vznik koordinačního orgánu. 9. 2. 2010 se uskutečnila schůzka s ministrem průmyslu a obchodu Ing. Tošovským, ve stejný den pak proběhlo jednání s náměstkem ministra financí Ing. Hejdukem. Hlavními tématy jednání byly: Politika architektury ČR, zadávání veřejných zakázek a architektonické soutěže. Na MF ČR se také jednalo o sazbě DPH pro projektové práce a paušální sazbě pro daň z příjmů. Předkládací zpráva o politice architektury byla rozeslána členům představenstva. Text bude znovu upraven J. Plosem a proběhne jednání s ministrem dopravy a znovu na MMR.

XI/01/2009 Autorizovaní inspektoři

Schůzka s ministrem pro místní rozvoj Ing. Vondruškou proběhla 10. 11. 2009 (více informací viz Bulletin ČKA 4/2009, str. 46). Do KR AI navrhlo představenstvo pro další tříleté funkční období za ČKA tyto zástupce: P. Rada, P. Mráz, J. Plos. Představenstvo zastává právní názor, že výkon autorizovaného inspektora je podmíněn aktivní autorizací v plném rozsahu u příslušné komory.

ÚKOL III/01/2009 Jednání s MŠMT o implementaci memoranda

T. Jiránek připravuje koncepci pracovní skupiny pro implementaci memoranda o vzdělávání a architektuře a její složení. Poté bude odeslán dopis na MŠMT s žádostí o určení osob, které budou zodpovídat za naplňování memoranda. Přípravuje se bilaterální jednání mezi ČKA a MŠMT (R. Večerkou). K tématu též Bulletin ČKA 4/2009, str. 35.

ÚKOL XII/01/2009 Soutěž o návrh na řešení nové budovy Západočeské galerie v Plzni

Představenstvo v souvislosti s touto kauzou obsáhle diskutovalo problematiku kombinovaných soutěží atd. Jelikož se jedná o komplikované téma, uspořádala k němu ČKA 23. 2. 2010 pracovní seminář – zápis viz str. 47. Zároveň byl odeslán dopis arch. I. K., v němž předseda reagoval na jeho kritiku.

ÚKOL XI/15/2009 Veřejné soutěže jako téma politických stran

ČKA vyzvala v listopadu vládu a strany k doplnění protikorupčního balíčku, tisková konference proběhla 3. 12. 2009 – více viz str. 49. K tématu proběhlo pracovní setkání o architektonických soutěžích dne 23. 2. 2010. Setkání se kromě zástupců orgánů ČKA zúčastnila řada zvaných projektujících architektů. M. Gabriel připravil návrh anketních otázek, které by mohly být rozeslány autorizovaným architektům. Dle závěrů jednání by měl být sestaven program valné hromady ČKA – hlavním bodem jednání VH ČKA v Pardubicích by totiž měla být prezentace arch. soutěží jakožto nejvhodnějšího postupu k zadání veřejné zakázky na projekt, jehož hlavním kritériem posuzování je kvalita.

ÚKOL VIII/01/2009 Zákon o veřejných zakázkách

Viz str. 39.

ÚKOL X/02/2009 Architektonická soutěž na dostavbu Průmyslového paláce

J. Smetana a T. Kulík připravili stanovisko k vyjádření AK Kříž a Bělina (které dle názoru J. Plose vycházelo ze špatných údajů a je třeba zaujmout jednoznačné stanovisko – zda vypisovatel chce využít pouze zá-

mět tunelu, nebo již zpracovaný projekt pro ÚŘ). Představenstvo navíc považuje členy poroty, kteří jsou zároveň členy poradního orgánu, za závislé, proto byl odeslán dopis radnímu Richterovi. Vypisovatel složení poroty přepracoval a soutěži byla udělena doložka regulérnosti.

ÚKOL VI/05/2009 WIKIPEDIA – nová hesla

Kancelář zajistí externistu na vložení hesel na www.wikipedia.cz. M. Pražanová zpracovala hesla, v současné době probíhá jejich připomínkování.

ÚKOL VII/11/2009 Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě

M. Vitoulová připravila ministrově dopis o zjištěných skutečnostech špatně uváděných nákladů. Předchozí stanovisko viz Bulletin ČKA 3/2009, str. 40. V současné době se předpokládá, že k realizaci vítězného soutěžního návrhu z roku 2004 dojde.

ÚKOL VI/06/2009 Revitalizace objektu Mariánského náměstí v Praze

Kauza byla předána též dozorcí radě.

ÚKOL X/03/2009 Zákon č. 360/1992 Sb.

Předseda ČKA zaslal dopis ministru pro místní rozvoj s návrhem členů a náhradníků autorizační rady (R. Fingerová, L. Grym, M. Hovořáková, J. Jehlík, M. Kohout, M. Körner, L. Lábus, J. Plos, M. Tunka, R. Václavík, náhradníci: M. Svoboda, M. Peterka, E. Zimová).

ÚKOL X/04/2009 Urban sprawl

MŽP – sekce ekonomiky a politiky životního prostředí předkládá Návrh priorit pro řešení problematiky ochrany nezastavěného území a „urban sprawl“. 8. 12. 2009 proběhl na ČKA interní seminář – viz str. 13. Další seminář byl zorganizován 25. 2. v Brně. D. Lacina upozornil na fungování portálu www.suburbanizace.cz

ÚKOL VIII/01/2008 Stavební zákon

J. Plos jedná v PSP ČR v rámci konzultační skupiny pro přípravu nové novely stavebního zákona. Skupina odborníků (Mareček, Plos, Tunka) připraví pro poslance pozměňovací návrhy týkající se životního prostředí (rozpory mezi názory EIA a MŽP).

ÚKOL X/05/2007 Připravit novou koncepci OTP

DR nesouhlasila s jednorázovým výdajem 650 000 Kč na zpracování nových OTP. Nyní se zdá, že práce na vyhláše zaplatí, jak bylo předpokládáno, MMR. Na analytické části pracuje za ČKA M. Peterka, mezi spolupracovníky patří J. Plos, T. Bezpalec a J. Königsmark, který přináší zkušenosti z Německa. Zároveň se spolupracuje s ČKAIT (Mach), se Společností pro stavební právo (Štěpán) a další. Vznik nové vyhlášky se předpokládá v roce 2010.

ÚKOL X/07/2007 Standardy výkonů a dokumentace

Na webových stránkách www.stavebnistandardy.cz byly aktualizovány sazby. 16. 12. proběhlo jednání PS pro standardy – zápis viz www.cka.cc

ÚKOL VII/08/2009 Vydání technických pravidel pro provádění registrace architektů

Autorizační rada a představenstvo vydají v březnu společné usnesení pro provádění registrace ve smyslu zákona č. 18/2004 Sb.

ÚKOL VII/12/2009 Zlepšení postavení architektů při vydávání PENB

Autorizovaní architekti v současné době stále nemohou vydávat průkaz energetické náročnosti budov, na rozdíl od členů ČKAIT (autorizace pozemní stavby, technologická zařízení staveb, technika prostředí staveb). ČKA stále usiluje o prosazení oprávnění zpracovávat PENB autorizovanými architekty v rámci připomínek novely zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření s energií (změny § 6a odst. 7, 8). Dle sdělení zástupců MPO

na jednání s ČKA na konci loňského roku i dle současných informací proběhne připomínkováání zákona v první polovině roku 2010. Vydání PENB je specializovanou odbornou činností, kterou bude i po změně zákona č. 406/2000 Sb. možno s největší pravděpodobností provádět pouze po přezkoušení MPO. Tento postup by měl platit jak pro autorizované architekty, tak pro vybrané autorizované inženýry. Je nutno co nejdříve odeslat p. Jiráskovi na MPO návrh na změny.

ÚKOL V/01/2009 PS Architekti a zelená úsporám

Byla podepsána smlouva mezi ČKA a SFŽP na přípravu manuálu, vznikla redakční rada a pracuje se na textech a dokumentaci, vytištěn by měl být na podzim letošního roku. Kancelář zpracovala přehled oprávnění autorizovaných architektů a činností spojených s programem Zelená úsporám – viz str. 33. Zároveň vzniká speciální databáze architektů, kteří chtějí projekty zpracovávat.

ÚKOL VII/03/2009 Aktivní účast při organizování Grand Prix architektů

V současné době probíhá sběr prací – výzva viz str. 8. ČKA se podílela na výběru členů poroty a činnosti Akademie architektury, pokusí se zajistit sponzory. Na příští rok se připravuje založení o. p. s.

ÚKOL IX/02/2009 Pocta ČKA 2009

Dne 22. 6. 2010 v 15 hodin bude cena předána prof. Emilu Přikrylovi v Galerii Benedikta Rejta v Lounech. V současné době se připravuje ve spolupráci s vydavatelstvím Arbor Vitae a se S. Ryndovou, M. Steinbachovou a O. Císlarem katalog. Viz též str. 8.

ÚKOL X/02/2009 Památková péče

PS pro památkovou péči jednala 26. 11. 2009 – zápis viz ww.cka.cc.

ÚKOL XI/10/2009 Revize pracovních skupin

Definování úkolů, složení, rozpočet, ukončení či pozastavení činnosti. Bylo dohodnuto, že v oblasti vzdělávání vzhledem k zaměření budou pracovat PS odděleně, koordinátorem (mediátorem) činnosti bude P. Velička. Kancelář připravila na 25. 3. seminář pro projektanty územně plánovací dokumentace, který ujasní nutnost vzniku pracovní skupiny. Dále byla nově ustavena PS pro zahraničí. Spojeny byly pracovní skupiny pro notifikaci TP EU a normy. Transformována byla iniciační skupina pro krajinářskou architekturu na PS krajinářská architektura. Každá PS musí dodat rozpočet a plán činnosti a čtvrtletní hodnocení.

ÚKOL XII/05/2008 Čerpání dotací z OPŽP

Základní výtkou je, že programy jsou zpracovávány neautorizovanými osobami. V březnu proběhne jednání mezi ČKA a SFŽP.

ÚKOL VIII/02/2009 Olomoucké dny architektury a stavitelství

ČKA udělila na podzim akci záštitu, na výstavišti proběhlo setkání s architekty v regionu, kriticky vystoupil proti postupu ČKA v rámci architektonické soutěže na SEFO zástupce Muzea umění v Olomouci. Reakce J. Sapáka viz Bulletin ČKA 4/2009, str. 52. Reakce M. Pražanové na nepravdivé informace o soutěži na SEFO v olomouckém tisku viz str. 55.

ÚKOL XI/07/2009 Architect Award 2010

ČKA poskytla soutěži záštitu. Výsledky minulého ročníku viz Bulletin ČKA 4/2009, str. 67.

ÚKOL XI/08/2009 Architecture Week

ČKA poskytla záštitu akci Světlo v architektuře – pozvánka viz Bulletin ČKA 4/2009, str. 25.

ÚKOL VII/13/2009 Spolupráce ČKA se Spolkem pro obnovu venkova

Dne 2. 2. 2010 proběhlo vystoupení zástupců ČKA (Jiránek, Čuříková, Pražanová) na zasedání SPOV v rámci výročí úmrtí M. Bašeho a I. Dejmal. Byl zprovozněn proklik mezi webovými stránkami <http://spov.org> a www.cka.cc. Zároveň ČKA konzultuje publikaci Tvář venkova a nabídla další spolupráci. Spolek rovněž požádal o záštitu nad soutěží Stavba pro venkov.

ÚKOL I/02/2008 Celoživotní profesní vzdělávání architektů

ČKA nepřispěje finančně na přednášky VŠB-TUO ani nevyužije nabídku kurzů MZLU. Akce je možné zařadit do CPV (celoživotního profesního vzdělávání). Všechny certifikované akce v rámci CPV jsou zveřejňovány průběžně na www.cka.cc. Viz též str. 53.

ÚKOL VI/03/2009 Společné setkání orgánů ČKA

Zápis viz str. 59.

ÚKOL I/04/2008 Spolupráce s VŠ architektonického směru

Dne 15. 12. 2009 proběhla schůzka s děkany fakult architektury – zápis viz www.cka.cc. Probíhá jmenování nových děkanů škol. D. Borák jednal s P. Šonkovou (národní koordinátorkou z MŠMT) o stavu notifikace fakult architektury (výjimka AVU) a přístupu na evropský trh. Autorizační rada převzala žádost ČZU týkající se jejich studijního programu na katedře zahradní a krajinářské architektury. M. Vitoulová byla jmenována do komise pro státní závěrečné zkoušky na VŠB-TUO.

ÚKOL IX/07/2009 Sympozium Architektonické soutěže jako způsob zadání veřejné zakázky

Média byla o akci informována 1. února 2010, pozvánka je na webu. Detailněji viz str. 6.

ÚKOL VII/09/2009 Valná hromada ČKA 2010

Zástupci představenstva diskutovali možnost pořádat VH jen v Praze. Z míst navržených Kanceláři byly pro zasedání VH ČKA 2010 vybrány Pardubice. Pozvánka viz str. 5. Informace o návrzích změn řádů, které představenstvo projednalo dne 16. 2. 2010, a zprávy orgánů ČKA viz www.cka.cc

ÚKOL XII/07/2009 CENELC, o. p. s.

ČKA záštitu nad seminářem Zpráva o stavu krajiny a situace implementace EÚoK v ČR neudělila, ale umožnila jeho realizaci na půdě ČKA – zápis viz str. 14. M. Stránský vystoupil na představenstvu 16. 2. 2010 a informoval o plánované konferenci na podzim roku 2010 i o dalších aktivitách této platformy.

ÚKOL XII/08/2009 Koncept územního plánu hl. m. Prahy

ČKA navrhuje omezení staveb nezpůsobilých pro zkrácené řízení z konceptu vypustit. J. Plos zaslal stanovisko.

ÚKOL I/07/2010 Stížnost na činnost DR a StS

Viz str. 54.

ÚKOL II/04/2010 Pocta ČKA 2010

Kancelář připravuje jako každoročně leták s výzvou k nominaci na Poctu ČKA. Představenstvo schválilo návrh složení poroty: Rostislav Švácha, Václav Aulický, Jan Sapák, Michal Kohout, Petr Hrůša, náhradníci: Jakub Potůček, Josef Kiszka. Viz str. 7.

ÚKOL II/09/2010 Přehledka diplomových prací 2010

Porota bude zasedat 28. 7. 2010, vyhlášení výsledků proběhne 21. 9. 2010. Představenstvo schválilo návrh Kanceláře na složení poroty: Marek Chalupa, Michal Kutálek, Jan Línek, Markéta Smrčková, Jiří Střítecký, Stanislav Fiala (náhradník).

ÚKOL II/05/2010 Seminář pro projektanty územněplánovací dokumentace

MMR požádalo o pomoc při zajištění semináře 11. 3. 2010. Odešel hromadný e-mail. Informace o semináři a registrace na www.mmr.cz

ÚKOL II/06/2010 Úspory energie v historicky cenných budovách

TOP EXPO ve spolupráci SFŽP připravuje konferenci, ČKA udělila záštitu. T. Čuříková byla jmenována do přípravného výboru. Více viz str. 36.

ÚKOL II/07/2010 Český energetický a ekologický projekt

TOP EXPO připravuje pod osobní záštitou premiéra J. Fischera celostátní soutěž Český energetický a ekologický projekt a požádalo ČKA o záštitu a odbornou garanci projektu, představenstvo souhlasí s poskytnutím záštity za podmínky účasti autorizovaných architektů v porotách.

ÚKOL II/08/2010 Stavba roku 2010

Představenstvo neschválilo záštitu nad soutěží.

ÚKOL II/09/2010 Lidé a prostor v perspektivě

Představenstvo poskytlo záštitu nad konferencí, která se koná 14. 4.–16. 4. 2010 v Ostravě. Viz str. 19.

Zpracovala Markéta Pražanová

ZÁPIS ZE SPOLEČNÉHO ZASEDÁNÍ ORGÁNŮ ČKA

Dne 19. ledna 2010 proběhlo společné jednání orgánů České komory architektů – představenstva, Stavovského soudu a dozorčí rady. Hlavní body zasedání byly: příprava valné hromady, stížnost na činnost dozorčí rady a Stavovského soudu, zadávání veřejných zakázek a soutěže o návrh – případná anketa, fungování pracovních skupin, akceschopnost Komory, finanční otázky.

PŘÍPRAVA VALNÉ HROMADY 2010

Názorem představenstva je, aby do budoucna byla jednání valné hromady (VH) pořádána pouze v Praze. Tento názor nebyl ostatními orgány přijat, bylo otevřeno téma elektronizace valných hromad – on-line přenos, možnost on-line zasáhnout do diskuse na VH a otázky hlasování. Představenstvo uvažuje o možnosti valnou hromadu využít mediálně a politicky. K tématu zadávání veřejných zakázek – architektonických soutěží přizvat politiky i média.

J. Patrný otevřel otázku moderátora na VH – zvažoval, zda neoslovit např. D. Vávru. D. Borák uvedl názor představenstva k otázce moderátora, že VH má moderovat někdo z představenstva jako jeden z nástrojů k prosazování politiky představenstva. Dále rekapituloval dosavadní průběh oslovení politických stran (doplnění protikorupčního balíčku a volebních programů stran) a jejich reakci.

VEŘEJNÉ ZAKÁZKY – ARCHITEKTONICKÉ SOUTĚŽE

Přítomní se seznámili se vstupním materiálem M. Gabriela – analýzou a návrhem otázek do ankety pro členy ČKA týkající se architektonických soutěží a ujasnění jejich postoje k organizování soutěží. Představenstvo se rozhodlo upořádat 23. února seminář k této tematice, garantem semináře je PS pro soutěže v čele s L. Grymem.

J. Plos vyjádřil pochybnosti nad anketou a navrhuje zaměřit se na chování zadavatelů i architektů (jako porotců, soutěžících, ČKA), veřejnosti. Situaci lze ovlivňovat legislativou (zákon o zadávání veřejných zakázek, Soutěžní řád ČKA) a informovaností (tisk apod.). Dále navrhuje, aby ti, kdo se tématem zabývají, dali k dispozici své poznámky.

Následně vystoupili J. Panna, podle nějž by Komora měla mít jasný názor, J. Merger navrhuje lépe informovat autorizované architekty, protože mají často pocit, že ČKA nekoná. K. Doležel vidí základní problém ve jmenování porot, anketu považuje za dobrou myšlenku. Další diskusi směřovala k aktivnímu blogu na stránkách Komory, výměna názorů, otázky řízených diskusí, otevřené diskusní fórum na webu podpořil i K. Plocek, architekti by se pak naučili navštěvovat web. J. Patrný navrhuje zjednodušení soutěžního řádu. Domnívá se, že by bylo vhodné zavést něco jako „malou architektonickou soutěž“, podobala by se podlimitním zakázkám, ale byla by u ní garantována nezávislost poroty. D. Borák se domnívá, že nám anketa má napomoci v základním stanovisku, zda prosazovat soutěže, či nikoli. M. Pražanová jako editor webu uvedla, že léta fungovala na webu diskuse, ale nikdo tam nic nepsal, mluvíme-li o fóru, jde o otevřenou diskusi, kterou by někdo měl moderovat, a na to nemá Kancelář kapacity. T. Čuříková se domnívá, že pokud se představenstvo rozhodne pro anketu, bylo by dobré ji zadat odborníkům, tento návrh byl přijat.

Podle P. Veličky a J. Kozla máme problémy s neregulárními soutěžemi, jichž se zúčastňuje řada autorizovaných architektů. K tomu musí ČKA zaujmout stanovisko. P. Krejčí pochválil vystoupení J. Sapáka k soutěžím v rozhlase. T. Jiránek se domnívá, že zadání pro anketu by měla připravit PS pro soutěže, a v případě otevření fóra se domnívá, že nebudeme schopni odpovídat na pichlavé otázky. Společnosti vyhovuje současná netransparentnost při zadávání zakázek. D. Borák uvedl, že ČKAIT nepodporuje soutěže, protože ubírají prostor inženýrům. Je nutné přesvědčit ČKAIT, že i inženýři by se mohli soutěží zúčastnit, a hledat společnou cestu.

Závěr: Přítomní se shodli na návrhu J. Plose – zaměřit se na chování zadavatelů, architektů (soutěžící, porotci, propagátoři) i ČKA a veřejnosti. Zveřejnit přehled soutěží za loňský rok, který má k dispozici brněnská kancelář. Zabývat se Soutěžním řádem ČKA. Uvažovat o zavedení diskusního fóra. Dopracovat anketu.

STÍŽNOST NA ČINNOST DR A STS

Zástupci orgánů si přečetli stížnost na nedodržování termínů v disciplinárních kauzách. Zabývali se proto lhůtami rozhodnutí a délkou řešení

problematických kauz. Všichni jsou si vědomi problému vleklých kauz, stanovení lhůt v profesních předpisech je diskutabilní. Je nutné odpovědět si, zda bude ČKA fungovat jako úřad (pak postupovat podle správního řádu), nebo jako vykladač a strážce profese a zjednoduší se předpisy. Nárůst administrativy v ČKA je patrný, není dostatečná kapacita vše řešit. Podle K. Plocka je funkce StS úřadem. Důvod jeho zřízení vymizel, obvinění vyhrávají kvůli našim formálním a procedurálním chybám. Ke špatné situaci přispívají všechny orgány ČKA. P. Krejčí upozornil na dohled nad etickým a profesním chováním architektů. Často kauzy končí osvobozením obviněného, ČKA to nedělá dobré jméno. Podle B. Potysz nemá ČKA rozhodovat jako úřad, ale o meritů věci, což se nyní neděje. StS se topí v právních kličkách. Podstatou rozhodování by měla být naše schopnost rozhodnutí věcně obhájit. ČKA vystupuje nekoordinovaně, zjednodušení řádů by situaci dle J. Smoly vypsalo, navrhuje zadání zpracování řádů externistovi. Dle J. Plocka mají řády v podstatě dvě části – výkon profese (tato část je jen velmi málo měněna – na etiku máme konzistentní názory v čase) a procedurální část, kdy s každou novou zkušeností měníme předpisy a před valnou hromadou se navrhuje jejich úpravy. Obvykle se valné hromadě bohužel předkládají pouze změny, které byly připraveny legislativní skupinou. DR a StS apelují na představenstvo, aby potvrdilo rozsudky. Podle V. Stránské zjednodušení řádů celou situaci neřeší, protože pro disciplinární řízení platí správní řád. Pokud budou lhůty zrušeny, je to napadnutelné u obecného soudu.

LEGISLATIVA

J. Plos informoval o přípravě novely stavebního zákona a zákona o zadávání veřejných zakázek. ČKA dále pracuje na novém znění vyhlášky OTP, o níž podal zprávu T. Bezpalek.

GRAND PRIX ARCHITEKTŮ, STANDARDY, PRACOVNÍ SKUPINY

J. Vrana hovořil o přípravě vydání standardů výkonů a dokumentace, organizaci dalšího ročníku Grand Prix architektů a o revizi pracovních skupin představenstva. Tento bod byl spojen s otevřenou diskusí o PS pro krajinářskou architekturu a urbanismus. V diskusi vystoupil D. Borák, informoval o financích EU na Urban development a prostředcích kohezních fondů (které zatím velmi dobře využívají Poláci a Francouzi), na MMR je ustanovena skupina pro Urban development a nemá na naší straně partnera. Činnost PS pro krajinářskou architekturu vysvětlil P. Velička.

HOSPODAŘENÍ ČKA

Představenstvo ustanovilo hospodářem ČKA J. Mergera. Rozhodlo se významněji sledovat výnosy a náklady v průběhu roku a posílit spolupráci v této oblasti s Kanceláři. DR nabídla ke spolupráci P. Krejčího. Ředitelka tyto aktivity vítá. J. Patrný požádal, aby při tvorbě návrhu rozpočtu roku 2010 byl udržen vyrovnaný rozpočet a byla přizpůsobena výnosová a výdajová složka.

Zapsala Tamara Čuříková

Upraveno redakcí. Plné znění viz www.cka.cc.

VÝSLEDKY SOUTĚŽÍ

NEČÍN – KRAJINA A MÍSTO

Hodnocení vítězného návrhu:

Porotu oslovil přístup autorky k zadání. Na způsobu prezentování v rámci výkresů a textů vidíme úsilí jednoduše pojmenovat podstatná témata v analýze a vyjádřit se k nejnaléhavějším otázkám v návrhu. Rezignaci autorky na roli tvůrce-designéra pokládáme za oprávněnou a směřující k podstatě. Architektka v takto široké soutěžní úloze vnímáme především jako aktivního hledače souvislostí mezi krajinou a člověkem, ale také jako partnera, který na základě celistvého pohledu umí předat podstatné a závažné sdělení lidem. Návrh a osobní prezentace nás přesvědčily o tom, že autorka svou prací tyto role naplňuje.

Jednokolová vyzvaná neanonymní ideová architektonicko-krajinářská soutěž

Vyhlašovatel: Občanské sdružení za životní prostředí regionu Hříměždice, Nečín, Obory

Předmět soutěže: Zpracování architektonicko-krajinářského návrhu nečínské krajiny, který bude zahrnovat analýzu krajiny, vyjádření základního přístupu autora ke krajině i k životu lidí v ní (koncept) a architektonické řešení vybraných míst.

Termín konání: 28. 7.–16. 11. 2009

Vyzvaní účastníci:

- | Atelier zahradní a krajinářské architektury (Zdenek Sendler, Václav Babka)
- | Löw & spol., s. r. o. (Jiří Löw, Eliška Zimová)
- | Under-construction architects (Viktor Vlach, Vladimír Vašut)
- | Eva Wagnerová

Porota: David Vávra, Jaroslav Wertig, Petr Velička, Jakub Chvojka, Eva Zirhutová, Josef Kaiser, Josef Evan; náhradníci: Radek Dragoun, Luděk Zirhut

Počet odevzdaných návrhů: 3

Ceny a odměny celkem: 140 000 Kč

1. cena (70 000 Kč): Eva Wagnerová
2. cena (45 000 Kč): Under-construction architects (Viktor Vlach, Vladimír Vašut)
3. cena (25 000 Kč): Löw & spol., s. r. o. (Jiří Löw, Eliška Zimová)

SLUNEČNÍ MĚSTO V PRAZE-ZBRASLAVI

Hodnocení poroty:

Precizní znázornění postupu rozvoje místa. Jednoznačně stanovené základní kameny lokality, jež mohou být položeny bezodkladně. Souběh suverénního urbanismu, architektury i hierarchie funkcí. S přehledem zvládnuté urbanistické detaily lokality. Nelze než ocenit akcent prostoru před Husovým sborem a zároveň provázanost na historickou část Zbraslavi – i díky tomu jde o nejlepší interpretaci struktury místa. Kultivovaný, citlivý a realistický návrh, který bere v potaz realizaci v čase i s ohledem na finanční stránku.

Dvoukolová, v 1. kole veřejná, ve 2. kole vyzvaná neanonymní ideová urbanistická soutěž

Vyhlašovatel: MČ Praha-Zbraslav

Předmět soutěže: Vypracování urbanistického řešení předemné lokality Sluneční město ve Zbraslavi s cílem zhodnocení území a vytvoření vize jeho rozvoje do roku 2030/2040 s akcentem na veřejný prostor včetně prostoru pro zeleň, volnočasové aktivity, služby a občanskou vybavenost. Autoři vítězného návrhu mohou být vyzváni ke zpracování dokumentace regulačního plánu pro předemnou lokalitu.

Termín konání: 10. 8.–16. 10. 2009 (I. kolo), 30. 10.–4. 12. 2009 (II. kolo)

Porota: Renata Hůrková, Ondřej Hofmeister, Ivan Vavřík, Petr Hájek, Jakub Kynčl; náhradníci: Dagmar Kobylková, Zuzana Vejvodová, Jiří Knesl, Pavla Pannová

Počet odevzdaných návrhů: 19

Ceny a odměny celkem: 570 000 Kč

1. cena (250 000 Kč): TŘI ARCHITEKTI (Michal Fišer, Štěpán Špoula, Tomáš Bílek)
 2. cena (120 000 Kč): Jiří Valert, Michal Valert, Tomáš Petrášek
 3. cena (100 000 Kč): A.LT ARCHITEKTI, v. o. s. (Petr Lacko, Filip Tittelbach, Lenka Dvořáková, Markéta Burešová, Tereza Schneiderová)
- Odměna (50 000 Kč): A1 Architects (Lenka Křemenová, David Maštálka, Vít Svoboda)
- Odměna (50 000 Kč): Petr Uhlík, Tamara Volná, Tomáš Petrášek

REVITALIZACE OBJEKTŮ MARIÁNSKÉHO NÁMĚSTÍ V PRAZE

Jednokolová veřejná anonymní ideová architektonická soutěž

Vyhlašovatel: Hlavní město Praha

Předmět soutěže: Zpracování architektonického návrhu „Revitalizace objektů Mariánského náměstí v Praze 1-Staré Město“.

Termín konání: 31. 7.–29. 9. 2009

Porota: Ladislav Tomeš, Jan Kněžínek, Ivan Vinš, Jakub Cigler, Otakar Dvořák, David Wittassek, Ján Štempel; náhradníci: Jiří Toman, Michael Zachař, Pavel Jaroš, Zdeněk Lukeš, Petr Kochmann, Alexandr Kotačka, Jiří Merger

Počet odevzdaných návrhů: 6

Ceny a odměny celkem: 600 000 Kč

1. cena (400 000 Kč): Studio MAC – ARCHITECTURE, s. r. o., DAM, spol. s r. o.
2. cena: neudělena
3. cena (200 000 Kč): FAM ARCHITEKTI, s. r. o.

Hodnocení poroty:

Řešení nejlépe reflektovalo zadání zadavatele z provozního a dispozičního hlediska i z hlediska památkové péče. Porota však konstatuje, že rozsah podzemních garáží může být redukován výsledky archeologického průzkumu. Vtipně a citlivě bylo vyřešeno řešení zasedací místnosti pro jednání Rady hl. m. Prahy. Clam-Gallasův palác jako prvotřídní barokní starožitnost je v návrhu takto pojímán.

ŘEŠENÍ NOVÉ BUDOVY ZÁPADOČESKÉ GALERIE V PLZNI

Jednokolová veřejná kombinovaná architektonická soutěž

Vyhlašovatel: Plzeňský kraj

Předmět soutěže: Zpracování návrhu řešení nové budovy Západočeské galerie v prostoru „U Zvonu“ navazujícím na historické jádro města Plzně.

Termín konání: 30. 10.–19. 12. 2009

Porota: Václav Koubík, Milan Chovanec, Roman Musil, Miloslav Michalec, Jiří Kotalík, Martin Rajniš, Stanislav Kolíbal, Petr Kratochvíl, Irena Fialová; náhradníci: Jiří Struček, Václav Váchal, Petr Domanický, Ludvík Grym, Ivan Neumann, Martina Pachmanová, Jiří Plos

Počet odevzdaných návrhů: 92

Ceny a odměny celkem: 2 700 000 Kč

1. cena (1 000 000 Kč): Kuba & Pilař architekti, s. r. o. (Ladislav Kuba a Tomáš Pilař)
 2. cena (600 000 Kč): Lukrécia Lachmanová, Marek Lachman
 3. cena (400 000 Kč): Jaroslav Zima, Milan Bulva, Sabina Mešťanová, Jan Příklad, Linda Audyová, Lukáš Kutílek
- Odměna (200 000 Kč): Martin Kusý, Pavol Paňák, Mária Michalič Kusá, Viera Kusá, Jana Paňáková, Martin Kusý ml., Peter Kuchta
 Odměna (200 000 Kč): Martin Čeněk, Petr Synovec, Petra Hlaváčková
 Odměna (150 000 Kč): Vratislav Danda, Pavel Ullmann, Radovan Kupka, Ondřej Smolík, Jaromír Kosnar
 Odměna (150 000 Kč): MOBA Studio, s. r. o. (Igor Kovačević, Yvette Vašourková, Katerina Šrámková, Barbora Šimonová, Martin Neruda, Lucie Holopírková, Tereza Dufková)

Hodnocení poroty:

Podle názoru poroty návrh nejkomplexněji splnil závazná kritéria soutěže. Představuje kvalitní architektonické řešení, které dobře reflektuje dynamiku současné doby a zapadá do daného kontextu. Navržený objekt je koncipován jako pevný, tvarově čistý a jednoduchý kubus, za jehož vnějším transparentním pláštěm jsou umístěny čtyři na sobě postavené hranoly jednotlivých provozních částí. Zvolené řešení umožňuje dobře zkombinovat jednotlivé provozy s velkoryse pojatým veřejným prostorem dvorany. Podle jednomyslného názoru poroty tento projekt ze všech předložených návrhů nejlépe naplnil zadání soutěže, tj. nalezení kvalitního a moderního řešení pro důstojné sídlo Západočeské galerie v kontextu historického města, které by zároveň sneslo srovnání s obdobnými kulturními stavbami širšího evropského regionu.

DŘEVĚNÝ DŮM 2010

Veřejná architektonická soutěž a soutěžní přehlídka

Vyhlašovatelé: Nadace dřevo pro život, Asociace dodavatelů montovaných domů, Moravskoslezský dřevařský klastr

Předmět soutěže: Zpracování architektonického návrhu domu pro bydlení s podstatným použitím technologie skládané z dřevěných prvků, výrobků z aglomerovaného dřeva nebo stavebnicových systémů na bázi dřeva včetně srubových a roubených.

Kategorie:

- A) Realizovaný energeticky úsporný rodinný dům blíže definovaný zadávacími podmínkami a zkráceným Dokumentem národní kvality vytvořeným pro potřeby soutěže
 B) Návrh nízkoenergetického rodinného domu (dosud nerealizovaného) blíže definovaný zadávacími podmínkami a zkráceným Dokumentem národní kvality vytvořeným pro potřeby soutěže

Termín konání: 20. 10. 2009–6. 1. 2010

Porota: Petr Kuklík, Jitka Beránková, Antonín Lokaj, Pavel Horák, Mojmír Hudec, Vladimír Balda, Petr Lichnovský; náhradníci: Stanislav Müller, Kamil Mrva

Počet odevzdaných návrhů: kategorie A – 3
 kategorie B – 21

Ceny a odměny:

Kategorie A – realizace (Nefinanční ocenění)

- cena: Pavel Griz, Patrik Zamazal
- cena: neudělena
- cena (2x):
 - | Milan Schmiedt
 - | Pavel Šmelhaus, spolupráce Awik House Production, s. r. o.

Kategorie B – návrhy (ceny a odměny celkem): 290 000 Kč

- cena (100 000 Kč): Ondřej Mundl, spolupráce Ivan Štefan, Tomáš Pivnička
 - cena (75 000 Kč): Radek Sátora, Martin Cviček, spolupráce Josef Sátora, Lukáš Loudil, Jiří Mocek
 - cena (50 000 Kč): Stanislav Kučera, Michal Štourač, spolupráce Markéta Sedláková, Pavel Málek, Tomáš Baše
- Odměna (3x 15 000 Kč):
- | Lenka Černochová, Irena Truhlářová, Archcon Atelier, s. r. o., spolupráce David Vytvar
 - | HCHKRDTN, s. r. o., spolupráce Jiří Koplík, Jaroslav Mareš, Renata Topinková
 - | Tomáš Hlavsa, spolupráce Petr Goleš, Jiří Kaplan, Jan Slabý, Karel Fiala, Ludmila Plagová, Jiří Skála, Tomáš Hübner
- Odměna (2x 10 000 Kč):
- | Martin Kulštejn, spolupráce Hamza Abuzarad
 - | Jan Márton, Petr Klápště, Aleš Brotánek, spolupráce Jiří Čech, Pavel Minář, Alena Bílková

1. cena v kategorii B – návrhy (Ondřej Mundl, spolupráce Ivan Štefan, Tomáš Pivnička)

Z hodnocení poroty: Návrh přímočaře ukazuje cestu jednoduchého přehledného soudobého stavění, které na první pohled neskrývá použité materiály a technologie. Jedná se o „pravověrnou“ moderní dřevostavbu s jednoduchým čistým řešením, které dnes vyžaduje nová generace investorů. Vyspělá je i prezentace a grafické zpracování. Diskusi v porotě vyvolalo řešení střešní krytiny ze dřeva. Ale pokud se rozhlédneme po soudobé architektuře ve světě, tak dřevěné střechy nejsou zdaleka nějakým experimentem, jedná se o historicky dlouhodobě používané řešení. Návrh ukazuje určité překročení zaběhnutých schémat, podpořené

alespoň základní znalostí souvislostí, což byla bohužel slabina soutěže (ať už v podobě konstrukčních inovací nebo odvážných řešení architektonické formy). Vnitřní dispozice je jednoduchá a přehledná, vytknout by se daly jen drobné nedostatky, jako například průchod přes kuchyň do obytné části (ale toto vždy záleží na přání konkrétního investora), otázkou může být vhodnost použití posuvných dveří v takovém měřítku, a zejména do koupelny a WC, případně absence zastřešení vstupu a zábradlí na vstupním schodišti. Orientace ke světovým stranám a usazení na pozemku je v pořádku. Výhodou je velikost horního dětského pokoje, která umožní dodatečné rozdělení na dva menší.

1. cena v kategorii A – realizace (Pavel Griz, Patrik Zamazal)

Z hodnocení poroty: První cenu v této kategorii porota jednomyslně udělila návrhu, který svou kvalitou výrazně odskočil svým soupeřům. Dům je jednoduchý a elegantní. Na první pohled tušíme stavbu ze dřeva. Vnitřní dispozice je účelná a přehledná a podporuje soudržný životní styl

rodiny (chodba navazující na obytný prostor, terasa v centru kompozice atp.). Vnitřní prostory působí lehkým a vzdušným dojmem, což je naprosto legitimní požadavek na soudobé stavění. Elegance domu se propisuje do volby materiálů i do čistého návrhu i provedení detailů. Stavba působí kvalitou komplexně a přináší dobrý příklad dalším stavebníkům.

2. cena (B) – R. Sátora, M. Cviček, spolupráce J. Sátora, L. Loudil, J. Mocek

3. cena (A) – P. Šmelhaus, spolupráce Awik House Production, s. r. o.

3. cena (B) – S. Kučera, M. Štourač, spolupráce M. Sedláková, P. Málek, T. Baše

3. cena (A) – Milan Schmiedt

VÝSTAVBA CENTRA MĚSTSKÉ ČÁSTI PRAHA-NEBUŠICE

Hodnocení nejvýše oceněného návrhu:

Tento návrh maximálně využívá potenciál daného území. Velkorysý prostor původního dvorce je do prostředí ulice Nebušické částečně uzavřen jednoduchým transparentním objektem, který zachovává původní měřítko prostoru a zároveň umožňuje i jeho určité uzavření. Za přínosné považuje nové umístění supermarketu na západě řešeného území společně s drobnou výrobou a službami ve vazbě na nový podzemní parking. Návrh vytváří určitou jednotnou modulaci nových domů citlivě vygenerovanou z okolní zástavby. Spornou věcí je možná až přílišná hustota a kompaktnost obytných struktur ve vztahu k okolním obytným domům. Tento urbanistický koncept by zasloužil přesnější dopracování geometrií architektury jednotlivých navrhovaných objektů.

Jednokolová veřejná anonymní ideová urbanisticko-architektonická soutěž

Vyhlašovatel: Městská část Praha-Nebušice

Předmět soutěže: Zpracování ideového urbanisticko-architektonického návrhu na řešení území „bývalého premonstrátského statku v Nebušicích“ – jižně od kostela sv. Cyrila a Metoděje. Účelem soutěže bylo nalezení a rozmístění nové náplně do stávajícího areálu v kontextu obce a získání urbanistické studie nového (správního, obchodního a společenského) centra Nebušic.

Termín konání: 15. 10.–4. 12. 2009

Porota: Zdeněk Čermák, Jiří Mojžíš, Libor Přerost, Jan Aulík, Michal Kohout, Pavel Kolíbal, Jan Sedlák; náhradníci: Petr Mužík, Hana Lichnovská, Markéta Cajthamlová, Michal Fišer

Počet odevzdaných návrhů: 27

Ceny a odměny celkem: 450 000 Kč

1. cena: neudělena

2. cena (100 000 Kč): Grido, architektura a design (Peter Sticzay-Gromski, spoluautor Juraj Kováč)

3. cena (3x 70 000 Kč):

┆ AI-DESIGN (Petr Vágner)

┆ Ondřej Dušek a Michal Bartošek

┆ Helena Sudková, Marek Kunderata, Jonáš Krýzl, Anna Příbylová, Žofie Raimanová

Odměna (4x 35 000 Kč):

┆ Hanuš Hörtel

┆ AMA invest, s. r. o. (Iva Veselá, Lenka Schröpferová, Martin Mucha, Karel Böhm)

┆ Jiří Žid, Jana Hlavová, Vladimír Balda

┆ EKOENGINEERING CZ (Radim Kounek, Zuzana Hocková, Jaroslav Lesenský)

NÁVRH OBJEKTU NA VÍTĚZNÉM NÁMĚSTÍ V BUBENČI

Hodnocení vítězného návrhu:

Celková architektonická kompozice je založena na vlastním řešení a tvaru fasádního pláště. Organické tvarosloví je vytvořeno horizontálními lamelovými prvky definujícími jednotlivý výraz objektu. Porota konstatuje, že výtvarného řešení je dosaženo pomocí nedorešených detailů, jejichž dopracování zásadně ovlivní celkový výraz objektu. Současně porota konstatuje, že řešení fasády je odlišně prezentováno v textové a grafické části návrhu, což řešení jednoznačně nedokumentuje. Porota se mezi těmito rozdílnými řešeními přiklání k návrhu, který je prezentován v grafické části. Porota nedoporučuje, aby dvorní křídlo mělo 9 nadzemních podlaží. Naopak doporučuje, aby lamelová fasáda, která tvoří sochařský výraz, byla použita i v řešení ustupujících horních pater dvorního traktu.

Jednokolová vyzvaná projektová architektonická soutěž

Vyhlašovatel: Vítězné náměstí, a. s.

Předmět soutěže: Zpracování architektonického návrhu objektu na Vítězném náměstí na v současné době nevyužitých parcelách č. 1104/1, 1104/2, 1104/3 k. ú. Bubeneč, který je osově souměrný s objektem Generálního štábu AČR a doplňuje severovýchodní polovinu kvadrantu Vítězného náměstí mezi ulicemi Jugoslávských partyzánů a Verdunská. Navrhovaný objekt bylo nutno koncepčně pojmout jako přirozené doplnění stávajícího stavu a zástavby Vítězného náměstí a současně dodržet regulativy dané platným územním plánem.

Termín konání: 11. 11. 2009–20. 1. 2010

Vyzvaní účastníci:

┆ Architektonický Atelier Radana Hubičky, s. r. o., Praha

┆ Cigler Marani Architects, a. s., Praha

┆ CMC architects, a. s., Praha

┆ Šafer Hájek Architekti, s. r. o., Praha

┆ Zdeněk Fránek Architect & Associates, s. r. o., Brno

Porota: Tomáš Chalupa, Tomáš Krones, Petr Bílek, Luděk Erban, Alexander Kotačka; náhradníci: Luboš Pata, Jindřich Archalous

Ceny a odměny celkem: 900 000 Kč

1. cena (500 000 Kč): Architektonický Atelier Radana Hubičky, s. r. o., Praha

2. cena (300 000 Kč): Cigler Marani Architects, a. s., Praha

3. cena (100 000 Kč): CMC architects, a. s., Praha

MĚSTSKÉ ZÁSAHY PRAHA 2010

CÍL PŘEHLÍDKY NÁVRHU NA ŘEŠENÍ PROBLEMATICKÝCH MÍST V PRAZE

Hlavní ideou je pokusit se najít určité body, místa a situace ve městě, o kterých si myslíme, že nefungují tak, jak by měly, nebo nepřinášají obyvatelům to, co by přinášet mohly. Často jsou to místa, na která jako by každý rezignoval, nikdo v nich nenašel možnost profitu. Nechtěli bychom však tento projekt omezit jen na nacházení takových míst, chtěli bychom, aby se pro ně našlo reálné řešení. Ukázat, že v městském kontextu mohou i malé změny přinést velký efekt. Problém a příležitost jsou dvě strany jedné mince. Pokud máte jedno, máte i druhé. Nabízíme platformu, kde lze využít kritického pozorování našeho prostředí k jeho zlepšení. Projekt je místem, kde se mohou setkat vícere zájmy: obyvatel města, městských úředníků, architektů, umělců, mudrlantů i odborníků. Projekt nemá generovat zisk nebo bombastické sliby, má se pokusit něco změnit. Zároveň představuje i způsob, jak ukázat další kroky a možnosti při tvorbě veřejného prostoru. Pokouší se otočit klasický způsob distribuce městských zakázek, bez nároku na honorář a bez čekání na výzvu pomoci městu a okolí. Projekt Městské zásahy má již za sebou dvě kola v Bratislavě, která vyvolala velký ohlas. Jejich výsledkem bylo 63 návrhů konkrétních řešení. Výstava proběhla ve Slovenské národní galerii, vznikl katalog a dokumentární film.

Nyní jsme se rozhodli, posílení tímto úspěchem, realizovat projekt na stejné bázi i ve městě Praha. Výstava výsledků proběhne v Centru současného umění DOX v pražských Holešovicích v termínu 12. 5.–2. 8. 2010.

Autoři konceptu: Matúš Vallo a Oliver Sadovský (Vallo Sadovsky Architects)

Kurátor: Adam Gebrian (AG-ENT)

Produkce: Jana Kostelecká

Spolupořadatel: DOX Centrum pro současné umění

Termín: 12. 5. 2010–2. 8. 2010

www.mestskezasahy.cz

Vyzvaná studia, lidé: A1 architects, A69, AP atelier (Josef Pleskot), Architektura (David Kraus), Atelier K2, Petr Babák a Radim Babák, BEEFARCHITEKTI, COLL-COLL, David Chmelař architekti, DRNH (Antonín Novák), Echorost, FAM architekti, FoRM Associates, Fránek architects (Zdeněk Fránek), gutgut, Ivan Gürtler, hcA (Pavel Hnilička, Ondřej Císlar), Richard a Veronika Hegerovi, Petra Hlaváčková, Milan Houser, Marek a Štěpán Chalupovi, Jakub Chuchlík a Ida Čapounová, IVA (Imro Vaško), Petr Janda, Jan Jehlík, Jan Kadlas, Jan Kaláb, Krištof Kintera, Tomáš Král & Irena Šebová, ksa, Tomáš Legner, Jan & Kristina Magasanikovi, Lenka Míková a Vítězslav Danda, Mixage (Ondřej Teplý), mjölk architekti, MOBA, Muon (Jiří Zhoř), My architekti (Michal Kuzemský), N/A, New Work (Svatopluk Sládeček), Markéta Němcová, Opočenský Valouch architekti, Pinkas Žalský architekti, ROBUST + Cyril Říha, Roman Koucký architektonická kancelář, Siebert + Talaš, Ilja Skoček, Skupina (Marcela Steinbachová), Skvadra (Milena Kubiszova, Ondřej Volný), Eliška Slámová a Šimon Brabec, Šárka Sodomková a Marek Sodomka, Sporadical, Ján Štempel, Mahulena Svobodová, T2TT (Martin Hejl, Lenka Leššová, Ondřej Tichý), The Builders (Lukáš Brom, Štěpán Tláškal, David Kazický), Viktor Tonner, Vallo Sadovsky Architects, Maxim Velčovský a Veronika Jiroušková, ZERO ZERO

Projekt byl vyhlášen 20. 2. 2010, anotace byly zaslány do 20. 3. 2010.

Termín odevzdání návrhu: 20. 4. 2010 e-mailem na adresu: info@mestskezasahy.cz

PROBÍHAJÍCÍ SOUTĚŽE

NÁVRH REVITALIZACE ÚZEMÍ ČERNÁ LOUKA V OSTRAVĚ

Jednokolová veřejná urbanistická kombinovaná ideová soutěž

Vyhlašovatel: Statutární město Ostrava

Sekretář soutěže: Allan Gintel, Společnost Petra Parlěře, o. p. s., Mlýnská 60/2, 160 00 Praha 6, tel./fax: 233 380 411/220 380 354, e-mail: allan.gintel@cenapp.cz

Předmět soutěže: Zpracování návrhu prostorového a funkčního uspořádání řešeného území Černá louka v Ostravě zahrnujícího umístění jednotlivých staveb a úprav nezastavěného veřejného prostoru včetně názoru na kontaktní území a koncepci jeho propojení s širšími městskými souvislostmi. Požadován je scénář rozvoje území a úvaha o časové posloupnosti stavebních zásahů. Území, které je předmětem soutěže, představuje plochu 20 ha ve výjimečné poloze, v přímé návaznosti na historické jádro a soutok řek Ostravice a Lučiny. Toto území, které je majetkem města (uvnitř červené čáry – viz grafická příloha), zahrnuje existující kulturní stavby. Návrh bude také obsahovat odhad hodnoty investice v kontextu předkládaného návrhu.

Porota: Adam Gebrian, Petr Kajnar, Lubomír Pospíšil, Zdeněk Trejbal, Vlastimil Bichler, Ivo Koukol, Josef Pleskot, Cyril Říha, Imro Vaško; náhradníci: Vítězslav Kuta, Dalibor Madej, Jan Sedlák, Monika Mitášová, Ján Štempel

Odevzdání návrhů: 31. 5. 2010 do 12.00 hod.

CENA NADACE PROMĚNY 2010

Jednokolová vyzvaná neanonymní projektová architektonická soutěž

Vyhlašovatel: Nadace Proměny a Město Sušice

Sekretář soutěže: Allan Gintel – Společnost Petra Parlěře, o. p. s., Mlýnská 2, 160 00 Praha 6, tel./fax: 220 380 411/ 220 380 354, e-mail: allan.gintel@cenapp.cz

Předmět soutěže: Zpracování urbanisticko-architektonického návrhu řešení revitalizace ostrova Santos v centru města Sušice (dále jen

„Ostrov Santos“). Ostrov Santos se nachází v blízkosti městského centra a sušického sídliště. Cílem projektového záměru Města Sušice a Nadace Proměny je vytvořit z řešeného území ojedinělé místo poskytující rozmanité možnosti rekreace.

Porota: Karel Komárek, Kateřina Vaculová, Věra Marešová, Ivo Koukol, Kateřina Miláčková, Jitka Trevisan, Jaroslav Wertig; náhradníci: Jitka Přerovská, Dagmar Šimová, Štěpánka Šmídová

Odevzdání návrhů: 16. 4. 2010 do 14.00 hod.

REVITALIZACE TYRŠOVA NÁMĚSTÍ V HOSTOMICÍCH

Jednokolová veřejná ideová architektonická soutěž

Vyhlašovatel: Město Hostomice

Sekretář soutěže: Vladimír Zachoval, Tyršovo nám. 71, Hostomice, tel.: 311 584 434, 602 287 547, e-mail: Vladimír.Zachoval@seznam.cz

Předmět soutěže: Zpracování architektonického návrhu na revitalizaci Tyršova náměstí v Hostomicích a konverze stávajících objektů pošty

a hasičské zbrojnice pro plnění nových funkcí městské haly, poštovního úřadu a doplňkových funkcí občanské vybavenosti.

Porota: Vít Štáhlavský, Monika Immrová, Petr Lachman, Jan Jehlík, Josef Pleskot, Emil Prikryl, Petr Velička; náhradníci: Jiřina Walterová, Antonín Žižkovský

Odevzdání návrhů: 31. 5. 2010 do 18.00 hod

IDEOVÝ NÁVRH – ÚZEMNÍ PLÁN HRADEC KRÁLOVÉ

Jednokolová mezinárodní veřejná ideová urbanistická soutěž

Vyhlašovatel: Statutární město Hradec Králové

Sekretář soutěže: Iveta Šprachalová – Magistrát města Hradec Králové – odbor hlavního architekta, Třída Československé armády 408, 502 00 Hradec Králové, tel.: 495 707 617, e-mail: iveta.sprachalova@mmhk.cz

Předmět soutěže: Zpracování ideového urbanistického návrhu nového územního plánu statutárního města Hradce Králové.

Porota: Otakar Divíšek, Vladimíra Šilhánková, Vladimír Springer, Radomír Týlš, Jan Jehlík, Rob Atkinson, Bořek Votava, Antonín Hladík, Mirko Baum; náhradníci: Lenka Zídková, Josef Malík, Alois Havrda, Arnošt Urban, Josef Patrný, Petr Pelčák, Alexander Pur, Martina Portyková, Jana Benešová

Odevzdání návrhů: 31. 5. 2010

KAMPUS LÉKAŘSKÉ UNIVERZITY – GHANA, HO

2. ročník architektonické soutěže pro vysokoškolské studenty oboru Architektura

Vyhlašovatel: HELIKA, a. s.

Sekretář soutěže: Josef Kríž – HELIKA, a. s., Beranových 65, 199 21 Praha 9, e-mail: josef.kriz@helika.cz

Předmět soutěže: Urbanisticko-architektonický návrh areálu kampusu lékařské univerzity pro město Ho, administrativní centrum regionu Horní Volta státu Ghana. Jedná se o návrh komplexu staveb.

Porota: Vladimír Kružík, Martin Rajniš, Jan Žemlička; náhradnice: Jana Janíková

Datum odevzdání návrhů: 30. 6. 2010

PŘIPRAVOVANÉ SOUTĚŽE

REKONSTRUKCE PRŮMYSLOVÉHO PALÁCE

Jednokolová veřejná ideová architektonická soutěž

Vyhlašovatel: Hlavní město Praha

Předmět soutěže: Architektonický návrh rekonstrukce Průmyslového paláce.

Předpokládaný termín vyhlášení soutěže: březen 2010

CENA PETRA PARLĚŘE 2010

Jednokolová veřejná anonymní ideová urbanisticko-architektonická soutěž

Vyhlašovatel: Společnost Petra Parlěře, o. p. s.

Předmět: Ideová urbanisticko-architektonická řešení veřejných prostranství měst Most a Odolena Voda, dále barokního zámku a okolí

rotundy sv. Kateřiny ve Znojmě. Specifikace jednotlivých zadání se nachází v příloze soutěžních podmínek. Soutěžící si mohou vybrat to zadání, které jim bude nejlépe vyhovovat.

Předpokládaný termín vyhlášení: březen 2010

Samosprávné profesní sdružení s přeneseným výkonem státní správy
servis | legislativa | seznam architektů | architektonické soutěže

ČESKÁ KOMORA
ARCHITEKTŮ

www.cka.cc

Josefská 34/6, 118 00 Praha 1

telefon 257 532 287 | e-mail cka@cka.cc

ekologie a energie

... sloučili jsme zdánlivě neslučitelné!

TEGOSOLAR

první fotovoltaický šindel

www.tegola.cz

TEGOLA®

střešní šindele

www.tegola.cz

